

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 651/2014,

17. juuni 2014,

ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. mai 1998. aasta määrust (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 1 lõike 1 punkte a ja b,

pärast konsulteerimist riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingu artikli 107 lõike 1 kriteeriumidele vastav riiklik rahastamine on riigiabi, millest tuleb aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt komisjonile teatada. Siiski võib nõukogu aluslepingu artikli 109 kohaselt määrata abi liigid, mis on kõnealusest teavitamiskohustusest vabastatud. Vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi, mis on seotud kõnealuste riigiabi liikidega. Komisjoni määrusega (EÜ) nr 994/98 on komisjonile antud õigus kooskõlas asutamislepingu artikliga 109 vabastada teavitamiskohustusest teatavatel tingimustel järgmistele kategooriatele antav abi: väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd), teadus- ja arendustegevusele ning keskkonnakaitseks antav abi, tööhõivealane abi, koolitusabi ning abi, mis on kooskõlas kaardiga, mille komisjon on regionaalabi andmiseks kinnitanud igale liikmesriigile. Sellele õiguslikule alusele tuginedes võttis komisjon vastu komisjoni 6. augusti 2008. aasta määruse (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks. Määrus (EÜ) nr 800/2008 ⁽²⁾ kehtis algselt kuni 31. detsembrini 2013, kuid selle kohaldamisega pikendati komisjoni 29. novembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1224/2013 ⁽³⁾ (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 800/2008 seoses selle kohaldamisajaga) ning nüüd lõpeb määruse kehtivusaeg 30. juunil 2014. 22. juulil 2013 muudeti määrust (EÜ) nr 994/98 nõukogu 22. juuli 2013. aasta määrusega (EL) nr 733/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes, ⁽⁴⁾ et volitada komisjoni laiendama grupierandit uute abiliikide suhtes, mille puhul on võimalik määratleda selged kokkusobivuse tingimused. Uued grupierandi raames antava abi liigid on järgmised: teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks, lairibataristutele antav abi, innovatsiooniks antav abi, kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi ning spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi. Kui saadakse piisavalt kogemusi, mis võimaldavad välja töötada toimivad teavitamiskohustusest vabastamise kriteeriumid, millega tagatakse muud liiki

⁽¹⁾ EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 214, 9.8.2008, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 320, 30.11.2013, lk 22.

⁽⁴⁾ ELT L 204, 31.7.2013, lk 11.

abi eelnev nõuetele vastavus, kavatseb komisjon läbi vaadata käesoleva määruse reguleerimisala, et lisada teatavat liiki abi nendes valdkondades. Komisjon kavatseb välja töötada kriteeriumid sadama- ja lennujaamataristu jaoks 2015. aasta detsembriks.

- (2) Teatisega „Eli riigiabi ajakohastamine”⁽¹⁾ algatas komisjon laialdasema riigiabi eeskirjade läbivaatamise. Eeskirjade uuendamise peamised eesmärgid on: i) saavutada arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv konkurentsivõimelisel siseturul, toetades samas liikmesriike riigi raha tõhusamal kasutamisel, ii) keskendada komisjoni eelkontroll nendele juhtumitele, millel on suurim mõju siseturule, tugevdades samal ajal liikmesriikide koostööd riigiabi eeskirjade jõustamisel, ja iii) ühtlustada eeskirju ning sätestada kiirem, paremini informeeritud ja kindlapiirilisem otsuste tegemine, mis põhineks selgetel majanduslikel kaalutlustel, ühtsel lähenemisviisil ja kindlatel kohustustel. Määruse (EÜ) nr 800/2008 läbivaatamine on riigiabi ajakohastamise oluline osa.
- (3) Käesolev määrus peaks võimaldama riigiabi jõustamistegevuse paremat suunamist ja suuremat lihtsustamist, mis tuleks kombineerida suurema läbipaistvuse, tõhusa hindamise ja riigiabi eeskirjade täitmise kontrollimisega liikmesriigi ja liidu tasandil, säilitades samal ajal komisjoni ja liikmesriikide institutsionaalsed pädevused. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (4) Määruse 800/2008 kohaldamisel saadud kogemused võimaldasid komisjonil paremini määratleda tingimused, mille puhul võib teatavaid abiliike pidada siseturuga kokkusobivaks, ja laiendada grupierandite kohaldamisala. Kogemused osutasid ka selgelt vajadusele suurendada läbipaistvust ja järelevalvet ning võimaldada suurte abikavade korrektset hindamist seoses nende mõjuga konkurentsile siseturul.
- (5) Käesoleva määruse kohaldamise üldtingimused tuleks kindlaks määrata ühiste põhimõtete abil, mis tagavad, et abi täidab ühise huvi eesmärki, et abil on selge ergutav mõju ning see on asjakohane ja proportsionaalne, seda antakse täiesti läbipaistvalt ja selle suhtes kohaldatakse kontrollimehhanismi ja regulaarset hindamist ning abi ei mõjuta kaubandustingimusi ebasoodsalt sellisel määral, mis on vastuolus ühiste huvidega.
- (6) Käesoleva määrusega tuleks aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest vabastada abi, mis vastab kõigile käesoleva määruse üldtingimustele ja asjaomaste abiliikide eritingimustele.
- (7) Aluslepingu artikli 107 lõikes 1 määratletud riigiabi suhtes, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, tuleks jätkata aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustuse kohaldamist. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide võimalust teatada abist, mille eesmärgid on kooskõlas käesolevas määruses käsitletud eesmärkidega.
- (8) Suurte abikavade potentsiaalselt suurema mõju tõttu kaubandusele ja konkurentsile tuleks kavade puhul, mille keskmine aastane riigiabi eelarve ületab teatavat absoluutväärtust, põhimõtteliselt kohaldada riigiabi hindamist. Hindamise eesmärk peaks olema kontrollida abikava vastavust siseturuga kokkusobivuse eeldustele ja tingimustele ja abimeetme tõhusust, pidades silmas selle eelnevalt kindlaksmääratud üldisi ja konkreetseid eesmarke ja näitajaid, ning hinnata meetme mõju konkurentsile ja kaubandusele. Võrdse kohtlemise tagamiseks tuleks riigiabi hindamine läbi viia hindamiskava põhjal, mille on heaks kiitnud komisjon. Kuigi niisugune hindamiskava peaks tavaliselt olema koostatud abikava tegemise ajal ja õigeaegselt heaks kiidetud, et abikava saaks jõustuda, ei pruugi see kõigil juhtudel võimalik olla. Et mitte viivitada abikavade jõustumist, kohaldatakse käesolevat määrust selliste kavade suhtes maksimaalselt kuus kuud. Komisjon võib otsustada seda tähtaega pikendada seoses hindamiskava heakskiitmisega. Selleks tuleb komisjoni hindamiskavast teavitada 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest. Samuti võib komisjon erandkorras otsustada, et juhtumi eripära arvestades ei ole hindamine vajalik. Komisjon peaks saama liikmesriigilt vajaliku teabe, et hindamiskava oleks võimalik hinnata, ja nõudma täiendavat teavet ilma põhjendamatu viivitusteta, võimaldades liikmesriigil lisada puuduvad elemendid, et komisjon saaks teha otsuse. Kõnealuse protsessi uudsuse tõttu esitab komisjon eraldi dokumendis üksikasjaliku juhendi menetluse

⁽¹⁾ COM(2012) 209, 8.5.2012.

koha, mida kohaldatakse hindamiskava heakskiitmise suhtes 6kuulise perioodi jooksul, ja vormid, mille kaudu tuleb hindamiskavad esitada. Hindamise all olevate abikavade muudatusi tuleb hinnata, võttes arvesse kõnealuse hindamise tulemusi, ning need ei peaks kuuluma käesoleva määruse reguleerimisalasse, v.a juhul, kui need muudatused ei saa mõjutada abikava siseturuga kokkusobivust käesoleva määruse alusel või ei saa märkimisväärselt mõjutada heaks kiidetud hindamiskava sisu. Muudatusi, mis on ainult formaalsed või administratiivsed või mis tehakse ELi kaasrahastatavate meetmete raamistikus, ei tohiks põhimõtteliselt käsitada sellistena, mis mõjutavad heaks kiidetud hindamiskava märkimisväärselt.

- (9) Käesolevat määrust ei tohiks kohaldada abi suhtes, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel, ega ekspordiga seotud tegevusele antava abi suhtes. Eelkõige ei tohiks seda kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist teistes riikides. Abi, millega kaetakse messidel osalemise kulud või uue või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule laskmiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulud, ei ole üldjuhul abi ekspordiga seotud tegevusele.
- (10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada põhimõtteliselt enamiku majandussektorite suhtes. Siiski tuleks mõne sektori, näiteks kalandus- ja vesiviljelussektori ning põllumajandustoodete esmatootmise puhul, määruse reguleerimisala piirata, pidades silmas kohaldatavaid erieeskirju.
- (11) Käesolevat määrust tuleks kohaldada põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise suhtes eeldusel, et teatavad tingimused on täidetud. Käesoleva määruse kohaldamisel ei tohiks töötlemise ja turustamisena käsitada põllumajandusettevõttes toimuvat tegevust, mis on vajalik toote esmamüügiks ettevalmistamiseks, ega esmatootja esmamüüki edasimüüjatele või töötlejatele või toote ettevalmistamist selliseks esmamüügiks.
- (12) Käesolevat määrust ei tohiks kohaldada abi suhtes, mida antakse konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemiseks, sest seda on käsitatud nõukogu 10. detsembri 2010. aasta otsuses konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antava riigiabi kohta ⁽¹⁾. Käesolevat määrust tuleks kohaldada söesektoris antavate muude abi liikide suhtes, välja arvatud regionaalabi.
- (13) Komisjon peaks tagama, et lubatud abi ei moonuta kaubandustingimusi ühist huvi kahjustavas ulatuses. Seetõttu tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta sellisele abisaajale antav abi, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks. Seda ei kohaldataks abikavade puhul, millega heastatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju.
- (14) Raskustes olevatele ettevõtjatele antav abi tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta, sest sellist abi tuleks hinnata lähtuvalt raskustes olevate ettevõtete päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi 1. oktoobri 2004. aasta suunistest, ⁽²⁾ mida on pikendatud komisjoni teatisega (Ühenduse 1. oktoobri 2004. aasta suuniste (raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta) kohaldamisaja pikendamine), ⁽³⁾ või järgnevatest suunistest, et vältida neist kõrvalehoidmist. Seda ei kohaldataks abikavade puhul, millega heastatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju. Õiguskindluse huvides on asjakohane sätestada selged kriteeriumid, mille puhul ei ole vaja hinnata ettevõtja olukorra kogu eripära, et otsustada, kas ettevõtja on raskustes käesoleva määruse tähenduses.
- (15) Riigiabi eeskirjade jõustamine sõltub suuresti liikmesriikide koostööst. Seetõttu peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada kooskõla käesoleva määrusega, sealhulgas üksikabi kooskõla grupierandi kavade korral.
- (16) Kauplemistingimuste negatiivse mõjutamise kõrge riski tõttu peaks komisjon jätkama suurte individuaalsete või kumulatiivsete abisummade hindamist nendest teavitamise korral. Seepärast tuleks iga käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva abiliigi puhul sätestada künnised, mille taseme määramisel võetakse arvesse asjaomase abi liiki

⁽¹⁾ ELT L 336, 21.12.2010, lk 24.

⁽²⁾ ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.

⁽³⁾ ELT C 296, 2.10.2012, lk 3.

ja selle tõenäolist mõju kauplemistingimustele. Igasuguse antud abi suhtes, mis ületab kõnealuseid piirmäärasid, tuleks jätkata aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustuse kohaldamist. Käesolevas määruses sätestatud künniseid ei tohiks eirata abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamise teel mitmeks abikavaks või projektiks, millel on samad tunnused, eesmärgid või abisaajad.

- (17) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve tagamiseks tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult abi suhtes, mille puhul on ilma riskianalüüsi tegemata võimalik brutotoetusekvivalent eelnevalt täpselt välja arvutada („läbipaistev abi”). Teatavate abivahendite, nagu laenude, garantiide, maksumeetmete, riskifinantseerimismeetmete ja eriti tagasimakstavate ettemaksete korral tuleb käesolevas määruses määratleda tingimused, mille puhul võib neid pidada läbipaistvateks. Kapitalisüste ei tohiks pidada läbipaistvaks abiks, ilma et see piiraks riskifinantseerimise ja idufirmadele antava abi eritingimusi. Garantiidena antavat abi tuleks käsitleda läbipaistvana juhul, kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemia, mis on ette nähtud vastavat tüüpi ettevõtja jaoks. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi „VKEd”) puhul esitatakse komisjoni teatises (EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes) ⁽¹⁾ aastase garantiipreemia tasemed, millest alates ei käsitata riigigarantiid abina.
- (18) Tagamaks, et abi on vajalik ja ergutab tegevuse või projekti arendamist, ei tohiks käesolevat määrust kohaldada sellisele tegevusele antava abi suhtes, millega abisaaja tegeleks igal juhul ka abi puudumise korral. Abi tuleks käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastada ainult juhul, kui abi saav projekt või tegevus on alanud pärast seda, kui abi saaja on esitanud kirjaliku abitaotluse.
- (19) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva suuretvõtjast abisaajale antava sihtotstarbelise üksikabi puhul tuleks liikmesriikidel lisaks abi saavate VKEde suhtes kohaldatavatele tingimustele tagada, et abisaaja on oma sisedokumentide analüüsinud abi saava projekti või tegevuse elujõulisust koos abiga ja ilma abita. Liikmesriikidel tuleks kontrollida, et kõnealune sisedokument kinnitaks projekti/tegevuse ulatuse või toetatava projektiga seoses abisaaja poolt kulutatud kogusumma olulist suurenemist või projekti/tegevuse lõpuleviimise olulist kiirenemist. Regionaalabi puhul tuleks ergutada mõjuna käsitada asjaolu, et abi puudumisel ei oleks investeerimisprojekti asjaomases abistatavas piirkonnas teostatud.
- (20) Automaatsete maksusoodustuse vormis abikavade suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada ergutava mõjuga seotud eritingimust, sest sellise abi andmise kord erineb muude abiliikide andmise korral. Sellised kavad peaksid olema vastu võetud enne abi saava projekti või tegevuse teostamiseks töö alustamist; Seda tingimust ei kohaldata järglaskavade puhul, eeldusel et tegevus oli hõlmatud juba eelnevate maksusoodustuse vormis kavadega. Selliste kavade ergutava mõju hindamise puhul on oluline moment see, kui maksumeede esimest korda sätestati esialgses kavas, mis seejärel asendati järglaskavaga.
- (21) Seoses regionaalse tegevusabi, regionaalse linnaarenguabi, VKEde rahastamisele juurdepääsuks antava abi, ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks antava abi, puudega töötajate tööhõiveks antava abi, puudega töötajate tööhõive lisakulude hüvitamiseks antava abi, keskkonnamaksu vähenduste vormis abi, loodusõnnetustest põhjustatud kahju korvamiseks antava abi, äärealade elanike transpordiks antava sotsiaalabi suhtes ning kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antava abi puhul ergutava mõju olemasolu ei kohaldata või selle olemasolu eeldatakse, kui käesolevas määruses sätestatud eritingimused nende abiliikide jaoks on täidetud.
- (22) Selleks et tagada abi proportsionaalsus ja selle piirdumine vajaliku summaga, tuleks maksimaalsed abisummad võimaluse korral alati määratleda abi osakaaluna abikõlblike kulude suhtes. Kui abi ülemmäär ei saa kindlaks määrata, sest abikõlblike kuludid on raske kindlaks määrata või on vaja lihtsamaid vahendeid väiksemate summade jaoks, tuleks maksimaalsed abisummad määratleda nominaalselt, et tagada abimeetmete proportsionaalsus. Abi osakaal ja maksimaalne abisumma tuleks komisjoni kogemusi arvesse võttes kindlaks määrata tasemel, mis minimeerib abi saavas sektoris konkurentsimoonutused, kuid võimaldab samas asjakohaselt lahendada turutõrgete või ühtekuuluvusega seotud probleeme. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi puhul peaks abi osakaal olema kooskõlas regionaalabi kaardis lubatud abi osakaaluga.

⁽¹⁾ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

- (23) Abi osakaalu arvutamisel tuleks arvesse võtta ainult abikõlblikke kulusid. Määrusega ei tohi teavitamiskohustusest vabastada abi, mis ületab asjaomast abi osakaalu abikõlbmatute kulude kaasamise tõttu. Abikõlblike kulude identifitseerimiseks tuleks esitada selged, üksikasjalikud ja ajakohased dokumendid. Kõigi kasutatavate arvude puhul tuleks lähtuda summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Mitmes osas makstava abi väärtus diskonteeritakse selle andmise aja väärtuseni. Abikõlblike kulude väärtus tuleks samuti diskonteerida nende andmise aja väärtusele. Muus kui toetuse vormis antava abi korral tuleks diskonteerimisel ja abisumma arvutamisel intressimäärana kasutada vastavalt toetuse andmise ajal kehtivat diskontomäära või viitemäära, nagu on kehtestatud komisjoni teatise viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta ⁽¹⁾. Juhul kui abi antakse maksusoodustuste vormis, tuleb abi osad diskonteerida diskontomäärade alusel, mis kehtivad eri kuupäevadel, mil maksusoodustused kehtima hakkavad. Tuleks edendada tagasimakstavate ettemaksete vormis antava abi kasutamist, sest sellised riskijagamisvahendid tõhustavad abi ergutavat mõju. Seetõttu on asjakohane sätestada, et kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, võib käesolevas määruses kehtestatud abi osakaalu suurendada, välja arvatud regionaalabi puhul (sest viimase võib teavitamiskohustusest vabastada üksnes juhul, kui see vastab heakskiidetud kaardile).
- (24) Juhul kui abi antakse tulevikus tasumisele kuuluvate maksude suhtes kehtivate maksusoodustuste vormis, ei pruugi kohaldatav diskontomäär ja abi osade täpne summa olla eelnevalt teada. Sellistel juhtudel peaksid liikmesriigid abi osakaalust lähtudes eelnevalt kindlaks määrama abi diskonteeritud väärtuse ülemmäära. Sel juhul saab diskonteerimisel kohaldada diskontomäära, mis kehtib ajal, kui selgub asjaomasel kuupäeval antava abi osa summa. Ülemmäära üldsummat („ülemmäära summa“) tuleks vähendada abi iga osa diskonteeritud väärtuse võrra.
- (25) Selle kindlaks tegemisel, kas käesolevas määruses sätestatud eraldi teavitamise künniseid ja abi ülemmäära on järgitud, tuleks arvesse võtta abi saavale tegevusele või projektile eraldatavat riigiabi meetmete kogusummat. Lisaks tuleks käesolevas määruses täpsustada asjaolud, mille korral võib erinevat liiki abi olla kumulatiivne. Käesoleva määruse kohaselt teavitamiskohustusest vabastatud abi ja mis tahes muude määruste alusel antavat teavitamiskohustusest vabastatud abi või komisjoni heaks kiidetud abi võib kumuleerida juhul, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega. Kui erinevad abi liikid on seotud samade osaliselt või täielikult kattuvate kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega, on kumuleerimine lubatud kuni käesoleva määruse alusel kohaldatava abi ülemmäära või abisummani. Käesolevas määruses tuleks samuti sätestada kumuleerimise erieeskirjad selliste abimeetmete puhul, mille abikõlblikud kulud on kindlaksmääratavad või mitte, ning kumuleerimise eeskirjad vähese tähtsusega abi puhul ja puudega töötajate jaoks antava abi puhul. Vähese tähtsusega abi sageli ei anta konkreetsete kindlaksmääratavate abikõlblike kulude katteks või seda ei seostata selliste kuludega. Sellisel juhul peaks olema võimalik vähese tähtsusega abi vabalt kumuleerida käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud riigiabiga. Kui vähese tähtsusega abi antakse samade kindlaksmääratavate abikõlblike kulude jaoks kui käesoleva määruse alusel vabastatud riigiabi, peaks kumuleerimine olema lubatud ainult kuni abi ülemmääraneni, mis on sätestatud käesoleva määruse III peatükis.
- (26) Liidu rahalised vahendid, mida keskselt haldavad liidu institutsioonid, asutused, ühisettevõtjad või muud organid ja mis ei ole otseselt või kaudselt liikmesriikide kontrolli all, ei kujuta endast riigiabi. Kui selline liidupoolne rahastamine toimub koos riigiabi andmisega, võetakse arvesse ainult viimast, et määrata kindlaks, kas teavitamise künniseid ja abi ülemmäära on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud liidu õigusaktidega kehtestatud eeskirjades.
- (27) Pidades silmas, et aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses on riigiabi põhimõtteliselt keelatud, on oluline, et kõigil osapooltel oleks võimalik kontrollida, kas antav abi järgib kohaldatavaid eeskirju. Riigiabi läbipaistvus on seetõttu aluslepingu korrektse kohaldamise seisukohast ülimalt oluline ning toob endaga kaasa parema eeskirjade täitmise, suurema vastutuse ja vastastikuse hindamise ning suurendab seega riiklike kulutuste tõhusust. Läbipaistvuse tagamiseks peaksid liikmesriigid piirkondlikul või riiklikul tasandil looma põhjalikud riigiabi veebisaidid, kus esitatakse kokkuvõtlik teave iga käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta. Nimetatud kohustus peaks olema üksikabi siseturuga kokkusobivuse eeltingimus. Järgides teabe avaldamise standardmenetlust, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivis 2013/37/EL, millega muudetakse direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta, ⁽²⁾ tuleks kasutada standardvormi, mis võimaldab teavet otsida, alla laadida ja hõlpsasti internetis avaldada. Lingid

⁽¹⁾ ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 175, 27.6.2013, lk 1.

liikmesriikide riigiabi veebisaitidele tuleks avaldada komisjoni veebisaidil. Määruse (EÜ) nr 994/98 (muudetud määrusega (EL) nr 733/2013) artikli 3 kohaselt peab kokkuvõtliku teabe kõigi käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abimeetmete kohta avaldama komisjoni veebisaidil.

- (28) Et tagada abimeetmete tõhus järelevalve kooskõlas määrusega (EÜ) nr 994/98 (muudetud määrusega (EL) nr 733/2013), on asjakohane kehtestada nõuded liikmesriikide aruandluseks seoses abimeetmetega, mis on käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud, ning seoses käesoleva määruse kohaldamisega. Lisaks sellele on asjakohane kehtestada eeskirjad andmete kohta, mida liikmesriikidel tuleks säilitada käesoleva määrusega teavitamiskohustusest vabastatud abi kohta, pidades silmas nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999⁽¹⁾ (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) artiklis 15 sätestatud aegumistähtaega.
- (29) Selleks et suurendada käesoleva määruse siseturuga kokkusobivuse tingimustega seotud sätete tõhusust, peaks komisjonil olema võimalik juhul, kui kõnealuseid nõudeid ei täideta, grupierand edaspidiste meetmete puhul tühistada Komisjonil peaks olema võimalik piirata grupierandi tühistamist teatavate abiliikide, teatavate abisaajate või teatavate asutuste vastu võetud meetmetega, kui käesoleva määruse järgimata jätmine mõjutab ainult väheseid meetmete liike või teatavaid asutusi. Selline suunatud tühistamine oleks proportsionaalne karistus, mis on otseselt seotud käesoleva määruse tuvastatud mittejärgimisega. Kui I ja III peatükis sätestatud tingimusi ei täideta, ei kuulu antav abi käesoleva määruse reguleerimisalasse ning sellest tulenevalt on tegemist ebaseadusliku abiga, mida komisjon kontrollib määruses (EÜ) nr 659/1999 sätestatud asjakohase menetluse raames. Kui ei täideta II peatüki nõudeid, siis ei mõjuta grupierandi tühistamine tulevaste abimeetmete puhul asjaolu, et eelnevate meetmete puhul, mis on kooskõlas käesoleva määrusega, kohaldati grupierandit.
- (30) Kõrvaldamaks erinevusi, mis võivad põhjustada konkurentsimoonusi, hõlbustamiseks VKEdega seonduvate erinevate liidu ja liikmesriikide algatuste kooskõlastamist ning halduse selguse ja õiguskindluse huvides peaks käesolevas määruses kasutatav VKE määratlus põhinema määratlusel, mis on esitatud komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ⁽²⁾ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta.
- (31) Olles suunatud ebasoodsas olukorras olevate piirkondade mahajäämuse vähendamisele, edendab regionaalabi liikmesriikide majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ning liidu ühtekuuluvust tervikuna. Regionaalabi on mõeldud kõige ebasoodsamas olukorras olevate piirkondade arengule kaasa aitamiseks, toetades investeringuid ja töökohtade loomist kestlikul moel. Piirkondades, mis täidavad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktis a sätestatud tingimusi, võib regionaalabiga edendada uute ettevõtete rajamist, olemasolevate ettevõtete võimekuse suurendamist, ettevõtete toodangu mitmekesistamist või olemasolevate ettevõtete tootmisprotsessi põhjalikku muutmist. Pidades silmas, et suurettevõtted on piirkonna puudustest vähem mõjutatud kui VKEd, võib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvasse piirkonda investeerimisel suurettevõtjatele antava regionaalabi teavitamiskohustusest vabastada ainult alginvesteeringute puhul, mis soodustavad piirkonnas uusi majandustegevuse valdkondi.
- (32) Kui regionaalabi kava on suunatud vähestele majandussektoritele, võib kava eesmärk ja tõenäoline mõju olla pigem valdkondlik kui horisontaalne. Seetõttu ei saa valdkondlikke kavasid teavitamiskohustusest vabastada. Siiski võib komisjon teavitamise korral hinnata nende võimalikku positiivset mõju kohaldatavate suuniste, raamistike või otsuste alusel. Eelkõige kehtib see abikavade puhul, mis hõlmavad majandustegevust kivisõde- ning laevaehitus- ja transpordisektoris. Terase- ja sünteeksiusektori eriomaduste tõttu leitakse, et positiivne mõju ühtekuuluvusele ei kaalu üles regionaalabi negatiivset mõju nendes sektorites. Seetõttu ei tohi kõnealustes sektorites regionaalabi anda. Turismi- ja lairibasektoril on liikmesriikide majanduses oluline roll ja üldiselt ka väga positiivne mõju regionaalarengule. Seepärast tuleks teavitamiskohustusest vabastada turismialasele tegevusele ja lairibaühendusele suunatud regionaalabi kavad. Põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine on samuti tugevalt seotud kohaliku ja piirkondliku majandusega, mistõttu peaks selle suhtes kohaldama grupierandit.

⁽¹⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

⁽²⁾ ETL L 124, 20.5.2003, lk 36.

- (33) Energia tootmine, jaotamine ja taristu on reguleeritud valdkondlike siseturu õigusaktidega, mis kajastub kriteeriumides, millega tagatakse nendes valdkondades antava abi kokkusobivus siseturuga ning kooskõla ELi keskkonnanägemisega energiapolitiikaga. Käesoleva määruse 1. jao alusel antava regionaalabi soovitakse täita majandusliku arengu ja ühtekuuluvuse eesmärgi ning seetõttu kohaldatakse väga erinevaid kokkusobivustingimusi. Käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad regionaalabi, ei tuleks seega kohaldada meetmete suhtes, mis puudutavad energia tootmist, jaotamist ja taristut.
- (34) Investeeringud, mis võimaldavad ettevõtjatel teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel, investeeringud energiatõhususe meetmetesse, sealhulgas hoonete energiatõhususe projektidesse, investeeringud saastatud alade puhastamiseks ning abi keskkonnauuringuteks ei mõjuta otseselt energiaturgude toimimist. Samal ajal võivad sellised investeeringud aidata kaasa nii regionaalpoliitika eesmärkide kui ka Euroopa Liidu energia- ja keskkonnanägemisega saavutamisele. Sellisel juhul võib kohaldada käesoleva määruse sätteid, mis on seotud nii regionaalabi kui ka keskkonnakaitseks antava abiga, sõltuvalt asjaomase meetme peamisest eesmärgist.
- (35) Vältimaks investeerimisel kapitali tähtsustamist tööjõu ees, tuleks ette näha võimalus mõõta investeeringuteks ettenähtud regionaalabi kas investeerimiskulude põhjal või investeerimisprojektiga otseselt loodud töökohtadest tulenevate palgakulude põhjal.
- (36) Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ei ole teavitamiskohustusest vabastatud, kui seda antakse abisaajale, kes on teises EMP piirkonnas sama või sarnase tegevuse lõpetanud kahe aasta jooksul enne investeeringuteks ettenähtud regionaalabi taotluse esitamist, või kui abisaajal on abitaotluse esitamise ajal konkreetne plaan selline tegevus lõpetada kuni kahe aasta jooksul pärast seda, kui alginvesteering, mille jaoks abi taotleti, on asjaomases piirkonnas lõpule viidud.
- (37) Komisjonil on piisavalt kogemusi aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktide a ja c kohaldamisel seoses regionaalse tegevusabiga, millega kompenseeritakse äärepoolseimates piirkondades või hõredalt asustatud piirkondades toodetud või seal töödeldud kaupade transpordikulud ning täiendavad tootmis- ja tegevuskulud (muud kui transpordi lisakulud), mida äärepoolseimas piirkonnas asustatud abisaaja on kandnud. Kuna on oht, et transpordikulud kompenseeritakse üle, mis tuleneb põllumajandussektori POSEI programmide raames antavast täiendavast abist, ja kuna ei saa välistada, et mõningaid põllumajandustooteteid ei valmistata alternatiivses asukohas, ei tohiks põllumajandussektorile regionaalset tegevusabi anda selleks, et hüvitada äärepoolseimates piirkondades või hõredalt asustatud piirkondades toodetud kaupade transpordi lisakulud käesoleva määruse alusel. Äärepoolseimate piirkondade täiendavate kulude kompenseerimiseks antav regionaalne tegevusabi, mis ei ole transpordi lisakuludeks antav abi, võib olla siseturuga kokkusobiv ja selle võib vabastada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui selline abi moodustab kuni 15 % aastasest kogulisandväärtusest, mida kõnealuses äärepoolseimas piirkonnas asuvad ettevõtted loovad, või 25 % aastastest tööjõukuludest või 10 % asjaomase äärepoolseima piirkonna ettevõtja aastakäibest. Kui abi ei ületa summat, mis on saadud kasutades ühte nimetatud alternatiivsetest meetoditest, millega määrata kindlaks täiendavad tegevuskulud (muud kui transpordikulud), võib seda pidada regionaalarengu seisukohast õigustatuks ning proportsionaalseks, võttes arvesse raskusi, millega äärepoolseimate piirkondade ettevõtted silmitsi seisavad.
- (38) Regionaalabi kaardil määratletud abistatavates piirkondades asuvate linnapiirkondade majanduslikke, keskkonnanägemiseid ja sotsiaalseid probleeme silmas pidades aitab linnaarenguabi kaasa majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele liikmesriikides ja liidus tervikuna. Turutõrked, mida linnaarenguabi leevendama peaks, hõlmavad linnaarengu investeerimiskeskonda, tervikliku linnaarengu puudumist, vähest rahastamist, mille tõttu tuleb rohkem kasutada napp avaliku sektori vahendeid, ja vajadust ärilisema lähenemisviisi järele linnaalade taas-elustamise puhul. Linnaarenguabi, mis toetab kaasavaid, integreeritud ja kestlikke strateegiaid abi saavates piirkondades tuvastatud lisaprobleemide lahendamiseks, tuleks seega kaasata grupierandi alla.
- (39) Asjaomasel regionaalabi kaardil määratletud piirkondades tehtavatele investeeringutele, mis vastavad strateegia „Euroopa 2020” prioriteetidele ⁽¹⁾ keskkonnanägemisliku tehnoloogia ja vähese süsinikdioksiidheitega majandusele ülemineku valdkonnas, tuleks võimaldada suuremaid abisummasid regionaalse boonuse kaudu.

⁽¹⁾ EUCO 13/10 REV 1.

- (40) VKEdel on töökohtade loomisel oluline osa ja nad on üldisemalt võttes ühiskonna stabiilsuse ja majandusarengu edendajad. Nende arengut võivad aga takistada turutõrked, mis põhjustavad VKEdele järgmisi tüüpilisi puudusi. VKEdel on tihtipeale raskusi kapitali või laenu saamisega teatavate finantsturgude madala riskitaluvuse ja selle tõttu, et nad ise suudavad sageli pakkuda üksnes piiratud tagatisi. Nende vähesed vahendid võivad piirata ka nende juurdepääsu teabele, eelkõige uut tehnoloogiat ja võimalikke turge käsitlevale teabele. Seetõttu tuleks VKEde majandustegevuse arengu hõlbustamiseks vabastada käesoleva määrusega teavitamiskohustusest teatavad abiliigid, kui abi antakse VKEdele. Need kategooriad peaksid hõlmama eelkõige VKEdele antavat investeeringuteks ettenähtud abi ja VKEdele messidel osalemiseks antavat abi.
- (41) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1299/2013 (erisätete kohta, mis käsitlevad Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse andmist Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi⁽¹⁾) alusel Euroopa territoriaalse koostöö (edaspidi „ETK“) projektides osalevatel VKEdel on sageli raskusi lisakulude rahastamisel, mis tulenevad koostööst partneritega erinevates piirkondades ja erinevates liikmesriikides või kolmandates riikides. Võttes arvesse ETK olulisust ühtekuuluvuspoliitika eesmärgina, mis loob raamistiku ühismeetmete rakendamiseks ja tegevuspõhimõtete vahetamiseks riiklike, piirkondlike ja kohalike asutuste vahel eri liikmesriikides või kolmandates riikides, tuleks käesoleva määrusega pöörata tähelepanu teatavatele raskustele, millega seisavad silmitsi ETK projektid, et hõlbustada nende vastavust riigiabi eeskirjadele. ETKga seotud küsimused, mida tuleks käesoleva määrusega reguleerida, puudutavad ETK projektide regionaalabi ülemmäära, ETK projektidega seotud VKEde koostöökulusid ning kohustusi seoses avaldamise ja teabe, aruandluse ja andmete säilitamisega järelevalve eesmärgil.
- (42) Võttes arvesse VKEde eriprobleeme ja nendevahelisi erinevusi, võiks nende suhtes kohaldada erinevaid abi põhisakaale ja boonuseid.
- (43) Tuginedes VKEdesse tehtavatele riskikapitaliinvesteeringutele antavat riigiabi käsitlevate ühenduse suuniste⁽²⁾ kohaldamisel saadud kogemustele, esineb liidus mitmeid spetsiifilisi riskikapitali turutõrkeid seoses teatavat liiki investeeringutega ettevõtjate erinevatel arenguetappidel. Kõnealused turutõrked tulenevad riskikapitali pakkumise ja nõudluse omavahelisest mittevastavusest. Selle tagajärjel võib turul pakutav riskikapital osutuda liiga piiratuks ja ettevõtjad ei saa vaatamata väärtuslikule ärimudelile ja kasvuväljavaadetele rahastamist. Riskikapitaliturgudega seotud turutõrgete peamine põhjus, mis eriti mõjutab VKEde juurdepääsu kapitalile ja mis võib õigustada riiklikku sekkumist, peitub puudulikus või ebaühtlases teabes. See ei mõjuta mitte üksnes riskikapitali saamist, vaid takistab ka teatavate VKEde juurdepääsu laenudele. Riskifinantseerimismeetmed, millega soovitakse meelitada erakapitali börsil noteerimata VKEdesse, kes vajavad rahastamist, ning tagada kasumit taotlevad rahastamisotsused ja finantsvahendajate juhtimine äripõhimõtete alusel, tuleks teatavatel tingimustel teavitamiskohustusest vabastada.
- (44) Teavitamiskohustusest tuleks vabastada ka idufirmadele antav abi, abi VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemisplatvormidele ning abi kuludele, mis on seotud VKEde taustauuringuga.
- (45) Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi võib toetada jätkusuutlikku majanduskasvu, tugevades konkurentsivõimet ja suurendades tööhõivet. Kogemused määruse (EÜ) nr 800/2008 ja VKEdele teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antavat riigiabi käsitleva ühenduse raamistiku⁽³⁾ kohaldamisega näitavad, et turutõrked võivad takistada turul saavutada optimaalset toodangut ning kaasa tuua ebatõhusa tulemuse, mis on seotud välismõjude, avalike hüvede/teadmiste leviku, puuduliku või ebaühtlase teabe ning koordineerimise ja võrgustikuga seotud tõrgetega.
- (46) VKEdel võib olla raskusi juurdepääsul uutele tehnoloogilistele saavutustele, teadmussirdele või kõrge kvalifikatsiooniga personalile. Seetõttu tuleks teavitamiskohustusest teatavatel tingimustel vabastada abi, mida antakse VKEdele teadus- ja arendusprojektideks, teostatavusuuringuteks ja innovatsiooniks, sh tööstusomandi õiguste omandamise kulude katteks antav abi, sest see võiks probleeme leevendada.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 259.

⁽²⁾ ELT C 194, 18.8.2006, lk 2.

⁽³⁾ ELT C 323, 30.12.2006, lk 1.

- (47) Teadus- ja arendusprojektidele antava abi puhul peaks abi saav osa teadusprojektist olema täielikult liigitatav alusuuringuks, rakendusuuringuks või tootearenduseks. Kui projekt koosneb erinevatest ülesannetest, liigitatakse iga ülesanne ühe nimetatud kategooria alla või ülesannete alla, mis ei kuulu ühtegi nimetatud kategooriasse. Kõnealuse liigitamise puhul ei pea tingimata lähtuma kronoloogilisest lähenemisviisist, mille puhul liigutakse alusuuringute juurest ajaliselt järjest edasi turule lähemalolevate tegevuste poole. Sellest tulenevalt võib projekti hilisemas etapis täidetava ülesande liigitada rakendusuuringute hulka. Sama moodi võib varasemas etapis läbi viidav tegevus kujutada endast tootearendust. Projekti abi saav osa võib hõlmata ka teostatavusuuringut, mis valmistab ette teadusuuringut.
- (48) Kvaliteetsed teadusuuringute taristud on järjest olulisemad läbimurdeliseks teadustegevuseks ja innovatsiooniks. Nad meelitavad ligi talente tervest maailmast ning on üliolulised info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate toetamise seisukohast. Riiklikud teadusuuringute taristud peaksid jätkama partnerlussuhteid rakendusuuringutega. Juurdepääs riiklikult rahastatud teadusuuringute taristutele tuleb anda läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt ning turutingimustel. Kui kõnealuseid tingimusi ei täideta, ei saa abimeedet teavitamiskohustusest vabastada. Teatavat teadusuuringute taristut võivad omada, hallata ja kasutada mitu osapoolt ning avaliku sektori asutused ja ettevõtjad võivad taristut koos kasutada.
- (49) Teadusuuringute taristud võivad teostada nii majanduslikke kui ka mittemajanduslikke tegevusi. Vältimaks riigiabi majandustegevusele mittemajandusliku tegevuse riikliku rahastamise kaudu, peaksid majandusliku ja mittemajandusliku tegevuse kulud ja rahastamine olema selgelt eristatavad. Kui taristut kasutatakse nii majanduslikuks kui ka mittemajanduslikuks tegevuseks, siis ei peeta riigiabiks taristu mittemajandusliku tegevusega seotud kulude avalikest vahenditest rahastamist. Riiklik rahastamine kuulub riigiabi eeskirjade alla üksnes niivõrd, kui võrd see hõlmab majandustegevusega seotud kulusid. Ainult viimaseid võetakse arvesse, kui hinnatakse vastavust teavitamiskünnistele ja abi ülemmääradele. Kui taristut kasutatakse peaaegu täielikult mittemajanduslikuks tegevuseks, võib selle rahastamine olla kogu ulatuses riigiabi eeskirjadest väljaspool, eeldusel et seda kasutatakse selgelt kõrvaliseks majandustegevuseks, st tegevuseks, mis on otseselt seotud ja vajalik taristu toimimiseks või lahutamatu seotud peamise mittemajandusliku tegevusega, ning tegevuse ulatus on piiratud. Tingimus loetakse täidetuks, kui majandustegevus kasutab samu sisendeid (nt materjalid, varustus, tööjõud ja põhikapital) kui mittemajanduslik tegevus ning sellisele tegevusele aastas eraldatud maht ei ületa 20 % teadusuuringute taristu üldisest aastast mahust.
- (50) Innovatsiooniklastritele antava abi eesmärk on kõrvaldada turutõrked, mis on seotud koordineerimisprobleemidega, mis takistavad klastrite arengut või piiravad klastritesisest koostöömist ja teadmiste vahetust. Riigiabiga võib toetada kas investeringuid innovatsiooniklastrite jaoks ühistesse avatud taristutesse või toetada klastrite toimimist, töhustades koostööd, võrgustike loomist ja koolitustegevust. Innovatsiooniklastritele peaks tegevusabi andma siiski ainult ajutiselt, piiratud aja jooksul, mis ei ületa 10 aastat. Antava abi kogusumma ja abikõlblike kulude kogusumma suhe ei tohi abi andmise perioodi jooksul ületada 50 %.
- (51) Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooni võivad negatiivselt mõjutada turutõrked, näiteks teabe ja positiivse välismõju puudulikkus, mis tuleb lahendada erimeetmetega. Seda liiki innovatsioonile antav abi seondub peamiselt VKEdega, kuna nad puutuvad kokku piirangutega, mis võivad kahjustada nende võimet parandada oma tootmis- ja tarnemeetodeid või märkimisväärselt parandada oma äritavasid, töökorraldust ja välissuhteid. Selleks et ergutada suurettevõtjaid tegema VKEdega koostööd protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooni meetmete valdkonnas, peaks grupierandit saama teataval tingimustel kasutada ka abimeetmete puhul, millega toetatakse suurettevõtjate selliste meetmetega seonduvaid kulusid.
- (52) Koolituse ning ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate töölevõtmise edendamine on liidu ja selle liikmesriikide majandus- ja sotsiaalpoliitika keskne eesmärk.
- (53) Tavaliselt mõjub koolitus soodsalt kogu ühiskonnale, sest see suurendab nende oskustöölise hulka, keda muud ettevõtted saavad kasutada, parandab liidu tööstuse konkurentsivõimet ja etendab olulist rolli liidu tööhõivestrateegias. Koolituse edendamiseks antav abi tuleks seetõttu teataval tingimustel teavitamiskohustusest vabastada. Pidades silmas konkreetseid puudusi, millega VKEd vastamisi seisavad, ja suhteliselt suuremaid kulusid, mida nad peavad koolitusse investeerimisel kandma, tuleks käesoleva määrusega teavitamiskohustusest vabastatava abi osakaalu VKEdel puhul suurendada. Käesoleva määrusega teavitamiskohustusest vabastatava abi osakaalu tuleks suurendada ka juhul, kui koolitust pakutakse ebasoodsas olukorras olevatele või puudega töötajatele. Mereveondusalase koolituse tunnused õigustavad eraldi lähenemisviisi kasutamist selles valdkonnas.

- (54) Teatavat liiki ebasoodsas olukorras olevatel või puudega töötajatel on ikka veel väga raske tööturule siseneda ja seal püsida. Seetõttu võivad ametiasutused võtta meetmeid, millega luuakse ettevõtjatele stiimul nende töötajate kategooriate, eelkõige noorte, tööhõive suurendamiseks. Kuna tööhõivekulud moodustavad osa iga ettevõtja tavalistest tegevusskuludest, peaks ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antav tööhõivealane abi avaldama positiivset mõju kõnealust liiki töötajate tööhõive tasemele, mitte ainult võimaldama ettevõtjatel vähendada kulusid, mida nad muidu peaksid kandma. Sellest tulenevalt tuleks kõnealune abi vabastada teavitamiskohustusest, kui on tõenäoline, et see aitab kõnealuste kategooriate töötajatel siseneda või uuesti siseneda tööjõuturule ja sinna püsima jääda. Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020: uued sammud tõketeta Euroopa suunas” ⁽¹⁾ on sätestatud ELi puuetega inimeste strateegia põhielemendid, mis hõlmavad mittediskrimineerimise, võrdsete võimaluste ja aktiivse kaasamise meetmeid ning kajastavad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsiooni, millega EL ja enamik liikmesriike on ühinenud. Käesolevas määruses peaks käsitlema abi, mida antakse puuetega töötajale kõnealuse konventsiooni artikli 1 tähenduses.
- (55) Komisjoni teatistes „Euroopa 2020. aastal: aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” ⁽²⁾ on sedastatud, et jätkusuutlik majanduskasv ressursitõhusa, loodussäästlikuma ja konkurentsivõimelisema majanduse huvides on üks strateegia „Euroopa 2020” alustala. Säästev areng põhineb muu hulgas keskkonnakaitse kõrgel tasemel ja keskkonna kvaliteedi parandamisel. Keskkonnakaitse seisab silmitsi turutõrgetega, mille tulemuseks on see, et tavalistes turutingimustes ei pruugi ettevõtjatel tingimata olla stiimulit enda põhjustatud saaste vähendamiseks, sest selline vähendamine võib suurendada nende kulusid, kuid ei too neile kaasa tulu. Kui ettevõtjatele ei panda saastekulude kandmise kohustust, tuleb neid kulusid kanda ühiskonnal tervikuna.
- (56) Kohustuslike keskkonnaalaste normatiivide kehtestamine võib sellist turutõrget vähendada. Keskkonnakaitse kõrgema taseme võib saavutada investeringutega, mis lähevad kaugemale kohustuslikest liidu normatiividest. Ergutamaks ettevõtjaid parandama keskkonnakaitse taset rohkem, kui näevad ette kõnealused kohustuslikud liidu normatiivid, tuleks riigiabi selles valdkonnas kaasata grupierandi alla. Et mitte takistada liikmesriikidel kohustuslike riiklike normatiivide kehtestamist, mis on rangemad kui vastavad liidu normatiivid, võib sellise abi teavitamiskohustusest vabastada, olenemata sellest, kas on olemas kohustuslikud riiklikud normatiivid, mis on liidu normatiividest rangemad.
- (57) Põhimõtteliselt ei või abi anda juhul, kui ettevõtjad viivad investeringute abil oma tegevuse kooskõlla liidu normatiividega, mis on juba vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud. Siiski võib riigiabi parandada nende ettevõtjate keskkonnakäitumist, kui selline riigiabi motiveerib ettevõtjaid kohandama ennast varakult tulevaste liidu normatiividega enne nende jõustumist ja juhul, kui selliseid normatiive ei kohaldata tagasiulatuvalt. Abi ettevõtjatele, kes kohandavad end tulevaste liidu normatiividega, võib varem kaasa tuua keskkonnakaitse kõrgema taseme ning seetõttu tuleks kõnealune abi teavitamiskohustusest vabastada.
- (58) Osana strateegiast „Euroopa 2020” on EL seadnud eesmärgiks saavutada 2020. aastaks energiatõhususe 20 % suurenemine ning võtnud vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL (milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ), ⁽³⁾ millega luuakse ühine raamistik energiatõhususe edendamiseks kogu liidus, pidades silmas üldeesmärki: säästa vähemalt 20 % ELi primaarenergia tarbimisest. Selleks et aidata kaasa nende eesmärkide saavutamisele, tuleks grupierandi alla liigitada meetmed, millega toetatakse investeringuid energiatõhususse, tõhusasse koostootmisse ning energiatõhusasse kaugküttesse ja -jahutusse.
- (59) Meetmed, mille eesmärk on suurendada ehitiste energiatõhusust, vastavad strateegia „Euroopa 2020” prioriteetidele, mis käsitlevad üleminekut vähese süsinikdioksiidihetega majandusele. Kuna puudub integreeritud lähenemisi ehitiste energiatõhususe jaoks, võivad sellised investeringud sageli silmitsi seista rahastamise puudujääkidega, mistõttu on vaja rohkem kasutada nappe avaliku sektori vahendeid. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalus toetada energiatõhususe meetmeid, andes abi kas otsetoetustena ehitiste omanikele või üürnikele kooskõlas

⁽¹⁾ KOM(2010) 636, 15.11.2010.

⁽²⁾ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

⁽³⁾ ETL L 315, 14.11.2012, lk 1.

energiatõhususe meetmete üldsätetega, või andes laene ja garantiisid finantsvahendajate kaudu, kes on valitud läbi paistva valikumehhanismi abil, kooskõlas erisätetega, mida kohaldatakse ehitiste energiatõhususe projektide korral.

- (60) Saavutamaks liidu taastuvenergia eesmärgid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta) ⁽¹⁾ ja selles ulatuses, kui on lisaks reguleerivale raamistikule, näiteks ELi heitkogustega kauplemise süsteemile (mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivis 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ), ⁽²⁾ vaja lisatoetust, peaks taastuvatest energiaallikatest pärinevasse energiasse tehtavatele investeeringutele antav abi kuuluma grupierandi alla.
- (61) Pidades silmas vähest mõju kaubandusele ja konkurentsile, grupierandit kohaldada ka taastuvenergia väiketootjate suhtes täpselt määratletud tingimustel. Tegevusabi suurematele käitistele peaks olema grupierandiga hõlmatud ainult juhul, kui konkurentsimoonutused on piiratud. Selline tegevusabi peaks seega grupierandi alla kuuluma juhul, kui abi antakse uuele ja innovaatilisele tehnoloogiale sellise konkureeriva pakkumismenetluse alusel, mis on avatud vähemalt ühele kõnealusele tehnoloogiale, ja kasutades mehhanismi, mis seab taastuvenergia tootjad sõltuvusse turuhindadest. Sellisel alusel antava abi kogusumma ei tohi ületada 5 % kavandatavast uuest taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia võimsusest. Abi, mida antakse sellise konkureeriva pakkumismenetluse alusel, mis on avatud kõigile taastuvenergiatehnoloogiatele, peaks täielikult kuuluma grupierandi alla. Konkurentsi moonutava mõju piiramiseks peaksid tegevusabi kavad põhimõtteliselt olema avatud teistele EMP riikidele ja energiaühenduse lepinguosalistele. Liikmesriikidel soovitatakse kaaluda koostöömehhanismi sisseseadmist enne piiriüleste toetuste lubamist. Koostöömehhanismi puudumise korral ei arvestata teiste riikide käitiste toodangut taastuvenergia riiklikku eesmärgi saavutamisel. Neid piiranguid arvestades tuleks liikmesriikidele anda piisavalt aega, et töötada välja asjakohased toetuskavad, mis on avatud teistele riikidele. Seetõttu ei ole turu avamine teavitamiskohustusest vabastamise tingimus, kui võrd aluslepingus seda ei nõuta.
- (62) Hüdroenergia tootmisele antava abi puhul tuleb märkida, et keskkonnamõju võib olla kahteline. Ühelt poolt on sellel positiivne mõju seoses vähese kasvuhoonegaaside heitega, kuid teisest küljest võib sellel olla ka negatiivne mõju veesüsteemidele ja bioloogilisele mitmekesisusele. Seetõttu peaksid liikmesriigid hüdroenergiale abi andmise puhul järgima Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiivi 2000/60/EÜ, ⁽³⁾ millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, ning eelkõige selle artikli 4 lõiget 7, milles on sätestatud kriteeriumid uute muudatuste tegemiseks veekogudes.
- (63) Abi tuleb anda üksnes taastuvenergia säästvatele liikidele. Abi biokütustele peaks käesoleva määruse alla kuuluma üksnes siis, kui see on antud säästvatele biokütustele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EÜ) nr 2009/28/EÜ. Toidukultuuridest toodetud biokütused tuleks käesoleva määruse kohase abi saamisest välja arvata, et soodustada üleminekut täiustatumatele biokütustele liikidele. Abi biokütustele, mille suhtes kohaldatakse tarnimise või segamise kohustust, ei tohiks grupierandi alla kuuluda, sest selline õiguslik kohustus võib osutada piisavaks stiimuliks sellistesse taastuvenergia liikidesse investeerimiseks.
- (64) Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽⁴⁾ alusel maksuvähenduste vormis antav keskkonnakaitset soodustav abi, mis kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse, võib keskkonda mõjutada kaudselt. Keskkonnamaksud peaksid siiski peegeldama heidete kulu ühiskonnale, kuid maksude vähendamine võib avaldada negatiivset mõju selle eesmärgi saavutamisele. Seetõttu tundub asjakohane piirata kõnealuse korra kehtivust käesoleva määruse kehtivusajaga. Selle perioodi möödumisel peaksid liikmesriigid asjaomaste maksuvähenduste asjakohasust uuesti hindama. Selleks et minimeerida konkurentsi moonutamist, tuleks abi anda ühtemoodi kõikidele konkurentidele, kes on sarnases olukorras. Et säilitada paremini hinnasignaale, mida keskkonnamaksudega tahetakse ettevõtjatele anda, peaks liikmesriikidel olema võimalus töötada välja maksuvähenduste kava, mis põhineb fikseeritud igaaastase hüvitise summa (maksude tagastus) väljamaksete süsteemil.

⁽¹⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

⁽²⁾ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

⁽³⁾ ELT L 327, 22.12.2000, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

- (65) Põhimõtte „saastaja maksab” kohaselt maksab saaste põhjustaja saaste likvideerimisega seotud kulude eest. Saastatud alade puhastamiseks antav abi on õigustatud juhul, kui isikut, kes on kohaldatavate õigusaktide alusel saastamise eest vastutav, ei ole võimalik kindlaks teha. Seoses keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja kõrvaldamisega kohaldatakse keskkonnavastutuse tingimusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta, ⁽¹⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta direktiiviga 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise ja direktiivi 2004/35/EÜ muutmise kohta, ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 ⁽³⁾. Seetõttu tuleks olemasoleva keskkonnakahju heastamiseks antav abi teatavatel tingimustel hõlmata grupierandiga.
- (66) Kooskõlas jäätmehierariiaga, mis on kehtestatud Euroopa Liidu jäätmete raamdirektiivis, on seitsmendas keskkonnavalases tegevusprogrammis korduskasutus ja ringlussevõtt sätestatud Euroopa Liidu keskkonnapoliitika prioriteetidena. Sellise tegevuse jaoks antav riigiabi võib aidata kaasa keskkonnakaitsele, tingimusel et järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (jäätmete raamdirektiiv)) ⁽⁴⁾ artikli 4 lõiget 1. Kõnealuse abiga ei tohiks vabastada saastajaid kaudselt koormast, mida nad peaksid vastavalt liidu õigusele kandma, ega koormast, mida saab pidada tavaliseks ettevõtjaga seotud kuluks. Seetõttu tuleks sellistele tegevustele antava abi korral kohaldada grupierandit, sealhulgas juhul, kui see puudutab teiste ettevõtjate jäätmeid ja kui muudel juhtudel töödeldavad materjalid kõrvaldataks või neid käideldaks vähem keskkonnahoidlikult.
- (67) Moodne energiataristu on väga oluline nii integreeritud energiaturu jaoks kui ka selleks, et võimaldada liidul saavutada kliima- ja energiaeesmärgid. Taristu ehitamine ja ajakohastamine abi saavates piirkondades aitab kaasa majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele liikmesriikides ja liidus tervikuna, toetades investeringuid ja töökohtade loomist ning Euroopa energiaturgude toimimist kõige ebasoodsamas olukorras olevates piirkondades. Selleks et piirata kõnealuse abi põhjendamatut moonutavat mõju, tuleks grupierandit kohaldada ainult sellisele taristule antava abi korral, mis kuulub energia siseturu õigusaktide reguleerimisalasse.
- (68) Keskkonnauuringud võivad aidata kindlaks teha investeringud, millega saavutada kõrgem keskkonnakaitse tase. Seepärast peaks grupierandi alla kuuluma riigiabi andmine selliste keskkonnauuringute läbiviimiseks, mille eesmärk on toetada investeringuid keskkonnakaitseks, mis on hõlmatud käesoleva määrusega. Kuna energiaauditid on suuretevtjate jaoks kohustuslikud, ei tohiks nemad riigiabi saada.
- (69) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktis b on sätestatud, et loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi sobib kokku siseturuga. Õiguskindluse tagamiseks on vaja määratleda need sündmuste liigid, mida võib lugeda käesoleva määrusega teavitamiskohustusest vabastatud loodusõnnetuseks. Käesoleva määruse kohaldamisel peetakse loodusõnnetusteks maavärinaid, maalihkeid, üleujutusi (eelkõige seoses jõgede või järvede üle kallaste tulemisega), laviine, tornaadosid, orkaane, vulkaanipurskeid ja looduslikke metsapõlenguid. Kahju, mille on põhjustanud korrapärasemad ebasoodsad ilmastikutingimused, nagu külm, rahe, jää, vihm või pöud, ei tohiks käsitada loodusõnnetusena aluslepingu artikli 107 lõike 2 punkt b tähenduses. Tagamaks, et loodusõnnetuste tekitatud kahju hüvitamine on tõesti erandiga hõlmatud, tuleks käesolevas määruses sätestada tingimused, mis järgivad väljakujunenud tava, mille täitmisega tagatakse grupierandi kasutamine loodusõnnetuse tekitatud kahju hüvitamise abikavade puhul. Kõnealused tingimused peaksid eelkõige seonduma sündmuse ametliku tunnustamisega loodusõnnetusena liikmesriikide asutuste poolt, otsese põhjusliku seosega loodusõnnetuse ja abi saava ettevõtja (mis võib hõlmata ka raskustes olevaid ettevõtjaid) kantud kahju vahel ning nendega tuleks tagada ülemäärase hüvitamise vältimine. Hüvitis ei tohi ületada summat, mis on vajalik abisaaja õnnetuseelse olukorra taastamiseks.

⁽¹⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

⁽²⁾ ELT L 102, 11.4.2006, lk 15.

⁽³⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 114.

⁽⁴⁾ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.

- (70) Abi on õhu- ja meretranspordi teel toimuva reisijateveo seisukohast sotsiaalse suunitlusega siis, kui seda antakse äärealade elanike stabiilse püsiühenduse tagamiseks, vähendades nende teatavaid sõidukulusid. Nii võib see olla äärepoolseimate piirkondade, Malta, Küprose, Ceuta ja Melilla ning muude liikmesriikide territooriumide osaks olevate saarte ja hõredalt asustatud piirkondade puhul. Kui ääreala on Euroopa Majanduspiirkonnaga ühendatud mitme marsruudi, sealhulgas ümberistumisega marsruutide kaudu, peaks abi olema lubatud kõigi nende marsruutide puhul ja kõigi neid marsruute teenindavate vedajate transporditeenuste puhul. Abi tuleks anda diskrimineerimiseta vedaja isiku või teenuse liigi alusel ja see võib hõlmata liini-, tsarter- ja odavreise.
- (71) Lairibäühendus on Euroopa 2020. aasta eesmärkide saavutamise seisukohast strateegilise tähtsusega. Nende eesmärkide hulka kuuluvad arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv ja innovatsioon ning sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus⁽¹⁾. Lairibataristule antava investeeringuteks ettenähtud abi eesmärk on toetada sellise taristu kasutuselevõttu ning seonduvaid tsiviilehitusprojekte piirkondades, kus võrreldav taristu puudub ja selle kasutuselevõtt turuosaliste poolt ei ole lähitulevikus tõenäoline. Komisjoni kogemusi arvesse võttes ei tekita selline investeeringuteks ettenähtud abi põhjendamatuid kaubandus- ja konkurentsimoonusi eeldusel, et teatavad tingimused on täidetud. Nimetatud tingimuste põhiliseks eesmärgiks peaks olema konkurentsimoonusite piiramine, allutades abi tehnoloogiliselt neutraalsele konkurentsipõhisele valikumenetlusele ning tagades subsideeritud võrkudele hulgimüügitasandi juurdepääsu, võttes arvesse võrguoperaatorile antud abi. Kuigi teatavatel tingimustel võib virtuaalset eraldamist lugeda samaväärseks füüsilise eraldamisega, on siiski rohkemate kogemuste saamiseni vaja hinnata iga üksikjuhtumi puhul eraldi, kas konkreetset mittefüüsilist või virtuaalset hulgimüügi tasandi juurdepääsutoodet saab lugeda samaväärseks eraldatud juurdepääsuga vasest või kiudoptilisele kliendiliinile. Sel põhjusel ja kuni neid kogemusi saab riigiabi üksikjuhtumite või eelhindamise õiguslikus kontekstis tulevase läbivaatamise raames arvesse võtta, tuleks praeguse grupierandi määruse kohaldamiseks nõuda füüsilist eraldamist. Kui tulevased kulu- ja tuluarengud on ebakindlad ning teave on äärmiselt asümmeetriline, peaksid liikmesriigid vastu võtma ka rahastamismudelid, mis hõlmavad järelevalve ja tagastamise elemente, et ootamatut tulu oleks võimalik tasakaalustatult jagada. Selleks et vältida ebaproportsionaalselt suurt halduskoormust väikestele kohalikele projektidele, tuleks selliseid mudeleid kasutada ainult projektide puhul, mis ületavad teatava alammäära.
- (72) Kultuuri edendamise ja kultuuripärandi säilitamise valdkonnas ei pruugi liikmesriikide poolt võetavate mitmete meetmete puhul olla tegu riigiabiga, sest nende puhul ei ole täidetud kõik ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tingimused, näiteks seetõttu, et tegu ei ole majandustegevusega või ei kahjustata liikmesriikidevahelist kaubandust. Sel määral, mil sellised meetmed on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikega 1, ei kutsu kultuuriasutused ega -projektid tavaliselt esile märkimisväärseid konkurentsimoonusi ning praktika on näidanud, et sellise abi mõju kaubandusele on piiratud. ELi toimimise lepingu artiklis 167 on rõhutatud ELi ja selle liikmesriikide kultuuri edendamise tähtsust ning sätestatud, et EL peaks ELi toimimise lepingu teiste sätete kohaselt tegutsedes arvesse võtma kultuuriaspekte eriti selleks, et respektierida ja edendada oma kultuuride mitmekesisust. Kuna looduspärandil on sageli oluline osa kunsti- ja kultuuripärandi kujundamisel, peaks pärandi säilitamine käesoleva määruse tähenduses hõlmama ka kultuuripärandiga seotud looduspärandit või sellist pärandit, mida on liikmesriigi pädev asutus ametlikult tunnustanud. Kultuuri kahetise olemuse tõttu (ühest küljest majanduslik hüve, mis pakub märkimisväärseid võimalusi jõukuse suurendamiseks ja töökohtade loomiseks; teisest küljest meie ühiskonda peegeldavate ja kujundavate identiteetide, väärtuste ja tähenduste kandja) tuleks riigiabi eeskirjade puhul arvesse võtta kultuuri ja sellega seotud majandustegevuse eripära. Tuleks koostada abikõlblike kultuuriliste eesmärkide ja tegevuste ning abikõlblike kulude loetelu. Grupierand peaks hõlmama nii investeeringuteks ettenähtud abi kui ka tegevusabi, mis jääb allapoole teatavat künnist, eeldusel et ülemäärane hüvitamine on välistatud. Üldiselt ei tohiks hõlmata tegevusi, millel võib küll olla kultuuriline aspekt, kuid millel on peamiselt kommertslik iseloom, nt ajalehed ja ajakirjad (trükitud või elektroonilised), kuna see võib kaasa tuua konkurentsimoonusi. Abikõlblike kultuuriliste eesmärkide ja tegevuste loetelu ei tohiks hõlmata ärilisi tegevusi, näiteks moodi, disaini või videomänge.
- (73) Audiovisuaalsetel teostel on oluline roll Euroopa identiteetide kujundamisel ning need kajastavad liikmesriikide ja piirkondade erinevaid traditsioone. Kuigi väljaspool liitu toodetud filmide vahel valitseb tugev konkurents, levivad Euroopa filmid väljaspool oma päritoluriiki vähe, kuna turg on killustatud riikide ja piirkondade vahel. Sektorit iseloomustavad suured investeerimiskulud ning vähene kasumlikkus, mis tulenevad vähesest publikust ja raskustest täiendavate erasektori vahendite kaasamisel. Nende faktorite tõttu on komisjon välja töötanud erikriteeriumid, et hinnata abi vajalikkust, proportsionaalsust ja asjakohasust stsenaariumide kirjutamiseks ning audiovisuaalsete teoste arendamiseks, tootmiseks, levitamiseks ja reklaamimiseks antava abi puhul. Uued kriteeriumid määrati

(1) KOM(2010) 245, 19.5.2010.

kindlaks komisjoni teatises filmidele ja muudele audiovisuaalteostele antava riigiabi kohta ⁽¹⁾ ja need peaksid kajastuma audiovisuaalsete teoste abikavade grupierandi eeskirjades. Suurem abi osakaal on põhjendatud piiriülese toodangu ja ühistoodangu korral, mida tõenäoliselt levitatakse mitmes liikmesriigis.

- (74) Sporditaristule suunatud investeeringuteks ettenähtud abi meetmed peaksid kuuluma grupierandi alla, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kujutavad endast riigiabi. Spordivaldkonnas ei pruugi liikmesriikide poolt võetavate mitmete meetmete puhul olla tegu riigiabiga, sest abisaaja ei tegele majandustegevusega ja ei kahjustata liikmesriikidevahelist kaubandust. Nii võib see teatavatel juhtudel olla abimeetmete puhul, mis on ainult kohaliku iseloomuga või mis võetakse harrastusspordi valdkonnas. ELi toimimise lepingu artiklis 165 tunnistatakse vajadust edendada Euroopa sporti, võttes arvesse selle eripära, vabatahtlikkusel põhinevaid struktuure ning selle sotsiaalset ja kasvatuslikku funktsiooni. Grupierandi alla peaks kuuluma ka abi taristule, mis teenib rohkem kui ühte vaba aja veetmise eesmärki ja on seega mitmeotstarbeline. Mitmeotstarbelisele turismitaristule, näiteks lõbustusparkidele ja hotellidele antav abi peaks grupierandi alla kuuluma siiski vaid juhul, kui see kuulub abi saava piirkonna turismialasele tegevusele suunatud regionaalabi kava hulka, millel on regionaalarengule eriti positiivne mõju. Spordi- või mitmeotstarbelisele taristule antava abi siseturuga kokkusobivuse tingimused peaksid tagama eelkõige avatud ja mittediskrimineeriva juurdepääsu taristule ning kolmandatele isikutele õiglase kontsessioonide andmise taristu ehitamiseks, kaasajastamiseks ja/või käitamiseks, kooskõlas liidu õigusaktide ja liidu kohtute praktikaga. Kui sporditaristu kasutajateks on professionaalsed spordiklubid, peavad kasutamise hinna kujundamise tingimused olema avalikult kättesaadavad, et tagada läbipaistvus ja kasutajate võrdne kohtlemine. Ülemäärane hüvitamine peab olema välistatud.
- (75) Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010 aasta järeldustes, millega kiideti heaks strateegia „Euroopa 2020”, ⁽²⁾ on rõhutatud vajadust tegeleda majanduskasvu takistavate kitsaskohtadega ELi tasandil, sealhulgas nendega, mis on seotud siseturu toimimise ja taristuga. Kohaliku taristu olemasolu on oluline eeltingimus äri- ja tarbijakeskkonna arendamiseks ning tööstusbaasi moderniseerimiseks ja arendamiseks, et tagada siseturu täielik toimimine, nagu on osutatud nõukogu soovitusel liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta, ⁽³⁾ mis moodustab osa strateegia „Euroopa 2020” koondsuunistest. Sellised taristud, millele on huvitatud isikutel avatud, läbipaistev ja mittediskrimineeriv juurdepääs, aitavad luua keskkonda, mis soodustab erasektori investeerimist ja majanduskasvu, ning aitavad sellega kaasa ühise huvi eesmärkidele ja eriti strateegia „Euroopa 2020” prioriteetidele ja eesmärkidele, ⁽⁴⁾ samas kui moonutused on piiratud. Mitmed liikmesriikide poolt seoses taristuga võetud meetmed ei pruugi endast riigiabi kujutada, kuna need ei vasta aluslepingu artikli 107 lõike 1 kõigile kriteeriumidele näiteks seetõttu, et abisaaja ei teosta majandustegevust, või seetõttu, et puudub mõju liikmesriikide vahelisele kaubandusele või et meede hõlmab üldist majandushuvi esindava teenuse hüvitamist, mis vastab kõigile Altmarki kohtupraktika kriteeriumidele ⁽⁵⁾. Juhul kui kõnealuste kohalike taristute rahastamine kujutab endast riigiabi aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, peaks selline abi olema teavitamiskohustusest vabastatud, kui abisummad on väikesed.
- (76) Kuna muud liiki taristutele antava abi suhtes võidakse kohaldada spetsiifilisi ja hästi kavandatud kriteeriume, mis tagavad kokkusobivuse siseturuga, siis ei tohiks käesoleva määrusega kehtestatud kohalikku taristut käsitlevaid sätteid kohaldada järgmistele taristutiüpidetele antava abi suhtes: teadusuuringute taristud, innovatsiooniklastrid, energiatõhus kaugküte ja -jahutus, energiataristud, jäätmete ringlussevõtt ja korduskasutus, lairibataristu, kultuur ja kultuuripärandi säilitamine, spordi- ja mitmeotstarbeline vaba aja veetmise taristu, lennujaamad ja sadamad.
- (77) Pidades silmas komisjoni kogemusi kõnealuses valdkonnas, tuleks riigiabi põhimõtted korrapäraselt läbi vaadata. Seepärast peaks käesoleva määruse kohaldamise periood olema ajaliselt piiratud. On asjakohane sätestada üleminekusätteid, sealhulgas teavitamiskohustusest vabastatud abikavade jaoks käesoleva määruse kohaldamisaja lõpus kehtima hakkavad eeskirjad. Kõnealuste eeskirjade puhul tuleks anda liikmesriikidele aega mis tahes uue korraga kohanemiseks. Kohanemisperioodi ei kohaldata siiski regionaalabi kavade suhtes, sealhulgas regionaalsete linnaarenduskavade suhtes, mille teavitamiskohustusest vabastamise kohaldamine peab lõppema heakskiidetud regionaalabi kaartide kehtivuse lõppemise kuupäeval, ja teatavate riskifinantseerimise abikavade suhtes,

⁽¹⁾ ELT C 332, 15.11.2013, lk 1.

⁽²⁾ EUCO 13/10 REV 1.

⁽³⁾ ELT L 191, 23.7.2010, lk 28.

⁽⁴⁾ KOM(2010)2020, 3.3.2010.

⁽⁵⁾ Euroopa Kohtu 24. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-280/00, Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg, vs. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ja Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht (EKL 2003-I, lk 7747).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

SISUKORD

I PEATÜKK.	Üldsätted	15
II PEATÜKK.	Järelevalve	36
III PEATÜKK.	Erinevate abiliikide suhtes kohaldatavad erisätted	37
1. jagu —	Regionaalabi	37
2. jagu —	VKEdele antav abi	41
3. jagu —	Abi VKEde juurdepääsuks rahastamisele	43
4. jagu —	Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi	47
5. jagu —	Koolitusabi	51
6. jagu —	Ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antav abi	52
7. jagu —	Keskkonnakaitseks antav abi	53
8. jagu —	Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi	62
9. jagu —	Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks	63
10. jagu —	lairibataristutele antav abi	63
11. jagu —	Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi	64
12. jagu —	Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi	67
13. jagu —	Kohalikule taristule antav abi	68
IV PEATÜKK.	Lõppsätted	68

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste abiliikide suhtes:

- a) regionaalabi;
- b) abi VKEdele investeerimisabi, tegevusabi ja VKEde rahastamisele juurdepääsu abi vormis;
- c) keskkonnakaitseks antav abi;
- d) teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi;
- e) koolitusabi;
- f) ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate värbamiseks ja tööhõiveks antav abi;
- g) teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi;

- h) sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks;
- i) abi lairibataristutele;
- j) kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi;
- k) spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi; ning
- l) kohalikule taristule antav abi.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:

- a) abikavad, mis on esitatud käesoleva määruse III peatüki jagudes 1 (v.a artikkel 15), 2, 3, 4, 7 (v.a artikkel 44) ja 10, kui keskmine riigiabi aastaelarve ületab 150 miljonit eurot, kuue kuu möödumisel nende jõustumisest. Komisjon võib otsustada, et käesoleva määruse kohaldamist jätkatakse mis tahes kõnealuse abikava suhtes kauem, olles hinnanud liikmesriigi poolt komisjonile esitatud hindamiskava 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest;
- b) artikli 1 lõike 2 alapunktis a osutatud abikavade mis tahes muudatused, mis ei ole muudatused, mis ei mõjuta abikava siseturuga kokkusobivust käesoleva määruse alusel, või mis ei mõjuta märkimisväärselt heaks kiidetud hindamiskava sisu;
- c) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega;
- d) abi, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:

- a) kalandus- ja vesiviljelussektoris antav abi, mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1379/2013 ⁽¹⁾ kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000, välja arvatud koolitusabi, VKEdele rahastamise juurdepääsuks antav abi, teadus- ja arendustegevuse valdkonnas antav abi ning ebasoodsas olukorras olevate töötajate ja puudega töötajate jaoks antav abi;
- b) põllumajandustoodete esmatootmise sektorile antav abi, välja arvatud muude lisakulude kui transpordikulude hüvitamine äärepoolseimates piirkondades, nagu on sätestatud artikli 15 lõike 2 alapunktis b, VKEdele nõustamiseks antav abi, riskifinantseerimisabi, teadus- ja arendustegevuseks antav abi, VKEdele innovatsiooniks antav abi, keskkonnaabi, koolitusabi ning ebasoodsas olukorras olevate töötajate ja puudega töötajate jaoks antav abi;
- c) põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise sektoris antav abi järgmistel juhtudel:
  - i) kui abisumma määratakse kindlaks esmatootjalt ostetud või kõnealuste ettevõtjate poolt turule viidud toodete hinna või koguse alusel, või
  - ii) kui abi antakse tingimusel, et osa abist või kogu abi antakse edasi esmatootjatele;
- d) konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antav abi vastavalt nõukogu otsusele nr 2010/787;
- e) regionaalabi liigid, mis on välja arvatud artikliga 13.

Kui ettevõtja tegutseb nii esimese lõigu punktis a, b või c osutatud valdkonnas kui ka muudes valdkondades, mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse, kohaldatakse käesolevat määrust üksnes nende muudele valdkondadele või tegevustele antava abi suhtes tingimusel, et liikmesriigid tagavad asjakohaseid meetmeid (nagu tegevuste eraldi käsitlemine või kulude eristamine) võttes, et käesoleva määruse reguleerimisalast välja arvatud valdkondades toimuvatele tegevustele ei anta käesoleva määruse alusel abi.

⁽¹⁾ ELT L 354, 28.12.2013, lk 1.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:
- a) abikavad, milles ei ole sõnaselgelt välistatud üksikabi väljamaksmine ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks, välja arvatud juhul, kui tegemist on abikavaga, millega korvatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju.
  - b) sihtotstarbeline üksikabi ettevõtjatele, nagu on osutatud punktis a;
  - c) abi raskustes olevale ettevõtjale, välja arvatud abikavad, millega korvatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju.
5. Käesolevat määrust ei kohaldata riigiabi meetmete suhtes, kui meetme enda, selle tingimuste või rahastamisviisiga kaasneks paratamatult ELi õiguse rikkumine, eelkõige järgneva puhul:
- a) abimeetmed, mille puhul abi andmise tingimuseks on abisaaja peakorteri asumine asjaomasel liikmesriigis või tegutsemise peamiselt selles liikmesriigis; Siiski on lubatud nõue, et abi maksmise hetkel peab ettevõtjal olema abi andvas liikmesriigis ettevõtte või filiaal.
  - b) abimeetmed, mille andmise tingimus on, et abisaaja kohustab kasutama riigis toodetud tooteid või riigis pakutavaid teenuseid;
  - c) abimeetmed, mis piiravad abisaaja võimalust kasutada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi teises liikmesriigis.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „abi” — meede, mis vastab kõikidele aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 2) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad” ehk „VKEd” — I lisas sätestatud kriteeriumitele vastavad ettevõtted;
- 3) „puudega töötaja” — isik, kes:
  - a) on riigi õigusaktide kohaselt puudega isik, või
  - b) isik, kellel on pikaajaline füüsiline, vaimne, intellektuaalne või meeleline vaegus, mis võib koostoimel erinevate tõketega takistada nende täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel.
- 4) „ebasoodsas olukorras olev töötaja” —
  - a) isik, kellel ei ole viimase kuue kuu jooksul olnud alalist palgalist töökohta;
  - b) isik vanuses 15–24 või
  - c) isik, kes ei ole omandanud keskharidust ega kutseharidust (rahvusvahelise ühtse hariduse liigituse tase 3) või kelle täisajaga õppe lõpetamisest on möödunud vähem kui kaks aastat ja kes ei ole saanud oma esimest alalist palgalist töökohta, või
  - d) üle 50aastane isik või
  - e) üksi elav täiskasvanu, kellel on vähemalt üks ülalpeetav;
  - f) isik, kes töötab sektoris või ametialal, mille puhul sooline tasakaalustamatus ületab vähemalt 25 % võrra asjaomase liikmesriigi kõikide majandussektorite keskmist soolist tasakaalustamatust kui isik kuulub vastavasse vähemusse, või
  - g) isik, kes on liikmesriigi rahvusvähemuse liige ja kellel on vaja parandada oma keele- või kutseoskusi või suurendada töökogemust, et tõhustada oma väljavaateid püsiva töökoha leidmiseks;
- 5) „transport” — reisijate vedu õhusõidukiga, meritsi, maanteed, raudteed või siseveeteed pidi, või kaubaveoteenused rendi või tasu eest;

- 6) „transpordikulud” — kulud, mida abisaaja teekonna eest rendi või tasuna maksab ja mis hõlmavad järgmist:
- a) veokulud, käitlemiskulud, ajutise ladustamise kulud niivõrd, kui need on teekonnaga seotud;
  - b) lasti kindlustuskulud;
  - c) lasti (vajaduse korral dedveiti) suhtes kohaldatavad maksud, tollimaksud ja lõivud nii lähetamiskohas kui ka sihtkohas; ning
  - d) kulud ohutuse ja turvalisuse kontrolliks, lisatasud kütusekulu suurenemise eest;
- 7) „äärealad” — äärepoolseimad piirkonnad, Malta, Küpros, Ceuta ja Melilla, liikmesriigi territooriumi hulka kuuluvad saared ja hõredalt asustatud piirkonnad;
- 8) „põllumajandustoodete turustamine” — toodete omamine või väljapanek, mille eesmärk on müük, müügiks pakkumine, tarnimine või mis tahes muu turustamise viis, välja arvatud esmatootja esmamüük edasimüüjatele või töötlejatele, ja mis tahes tegevus, millega toodet esmamüügiks ette valmistatakse; esmatootja poolset lõpptarbijale müümist käsitatakse turustamisena, kui see toimub selleks ettenähtud kohas;
- 9) „põllumajandustoodete esmatootmine” — aluslepingu I lisas loetletud põllundus- ja loomakasvatussaaduste tootmine ilma täiendava töötlemiseta kõnealuste toodete olemust muutmata;
- 10) „põllumajandustoodete töötlemine” — põllumajandustoodete mis tahes töötlemine, mille saadus on samuti põllumajandustoodete, välja arvatud selline põllumajandusettevõttes toimuv tegevus, mis on vajalik loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks;
- 11) „põllumajandustooted” — aluslepingu I lisas loetletud tooted, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1379/2013 I lisas loetletud kalandus- ja vesiviljelustooted;
- 12) „äärepoolseimad piirkonnad” — piirkonnad, mis on määratletud ELi toimimise lepingu artiklis 349. Vastavalt Euroopa Ülemkogu otsusele 2010/718/EL lakkas Saint-Barthélemy saar alates 1. jaanuarist 2012 olemast äärepoolseim piirkond. Vastavalt Euroopa Ülemkogu otsusele 2012/419/EL sai Mayotte'ist alates 1. jaanuarist 2014 äärepoolseim piirkond;
- 13) „süsi” — kõrge kvaliteediklassi, keskmise kvaliteediklassi ja madala kvaliteediklassi A ja B kategooria süsi Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni koostatud rahvusvahelise söekodifitseerimissüsteemi tähenduses, mida on selgitatud nõukogu 10. detsembri 2010. aasta otsuses konkurentsivõimete süsteemide sulgemise soodustamiseks antava riigiabi kohta ⁽¹⁾;
- 14) „üksikabi” —
- i) sihtotstarbeline üksikabi ning
  - ii) abikava raames üksikutele abisaajatele antav abi;
- 15) „abikava” — mis tahes dokument, mille alusel võidakse ilma edasisi rakendusmeetmeid nõudmata anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ja mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale määratlemata ajaks ja/või määratlemata ulatuses;
- 16) „hindamiskava” — dokument, mis koosneb vähemalt järgmistest elementidest: hinnatava abikava eesmärgid, hindamisküsimused, tulemusnäitajad, kavandatav meetodika hindamise läbiviimiseks, andmekogumise nõuded, hindamise kavandatav toimumisaeg, sealhulgas lõpliku hindamisaruande esitamise tähtaeg, hindamist teostava sõltumatu organi kirjeldus või kriteeriumid selle organi valimiseks ning hindamise avalikkuse tagamise meetmed;
- 17) „sihtotstarbeline üksikabi” — abi, mida ei anta abikava alusel;

⁽¹⁾ ETL L 336, 21.12.2010, lk 24.

- 18) „raskustes olev ettevõtja” — ettevõtja, kellel on vähemalt üks järgmistest tunnustest:
- Kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, millel on kulunud vähem kui 7 aastat esmamüügist, mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust), kes on akumuleeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumuleeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab poolt märgitud aktsiakapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „piiratud vastutusega äriühing” eelkõige sellistele äriühingu liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL ⁽¹⁾ I lisas, ning „aktsiakapital” hõlmab vajaduse korral mis tahes ülekursi.
  - Kui on tegemist äriühinguga, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus ettevõtte võlgade eest (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, millel on kulunud vähem kui 7 aastat esmamüügist, mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust), ja kes on akumuleeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma raamatupidamises näidatud kapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „äriühing, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus ettevõtte võlgade eest” eelkõige sellistele ettevõtete liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL II lisas.
  - Kui asjaomase ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.
  - Kui ettevõtja on saanud päästmisabi ja ei ole laenu veel tagasi maksnud või garantiid lõpetanud, või on saanud ümberkorraldusabi ning ettevõtja suhtes kohaldatakse jätkuvalt ümberkorralduskava.
  - Ettevõtja puhul, mis ei ole VKE, kui viimase kahe aasta jooksul:
    - ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus on olnud suurem kui 7,5 ja
    - ettevõtte EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse on olnud alla 1,0.
- 19) „kohustuslikud territoriaalsed kulutused” — abi andva asutuse poolt abisaajatele pandud kohustus kulutada teatav miinimumsumma ja/või sooritada teatav osa tootmistegevusest mingil kindal territooriumil;
- 20) „kohandatud abisumma” — suurtele investeerimisprojektidele lubatud maksimaalne abisumma, mis arvutatakse järgmise valemi alusel:
- $$\text{suurim abisumma} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C),$$
- kus: R on abi ülemmäär, mida asjaomases piirkonnas kohaldatakse vastavalt heakskiidetud regionaalabi kaardile ning mis kehtib abi andmise kuupäeval, välja arvatud suurendatud abi ülemmäär VKEdes puhul; A on esialgsed 50 miljonit abikõlblikest kuludest, B on abikõlblikud kulud vahemikus 50–100 miljonit eurot ning C abikõlblikud kulud üle 100 miljoni euro;
- 21) „tagasi makstav ettemakse” — projekti jaoks antav laen, mis makstakse ühe või mitme osamaksena ja mille tagasimaksmise tingimused sõltuvad projekti tulemustest;
- 22) „brutotoetusekvivalent” — abi summa, kui see on antud toetusena abisaajale, enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- 23) „tööde alustamine” — kas investeeringuga seotud ehitustööde alustamine või esimene õiguslikult siduv kohustus tellida seadmeid või muu kohustus, mis teeb investeeringu pöördumatuks, olenevalt sellest, mis on varajasem. Tööde alustamiseks ei peeta maa ostmist ja ettevalmistustöid, näiteks lubade saamist või teostatavusuuringute teostamist. Ülevõtmiste puhul tähendab „tööde alustamine” omandatud ettevõttega vahetult seotud vara omandamise hetke;
- 24) „suurettevõtjad” — ettevõtjad, kes ei vasta I lisas sätestatud kriteeriumitele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL, 26. juuni 2013, teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ.

- 25) „maksumeetme kava järglaskava” — maksusoodustuse vormis kava, mis kujutab endast eelneva maksusoodustuse vormis kava muudatust ja millega asendatakse eelnev kava;
- 26) „abi osakaal” — abi kogusumma, mis on väljendatud protsendina abikõlblikest kuludest enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- 27) „abi saavad piirkonnad” — ajavahemikuks 1.7.2014–31.12.2020 heaks kiidetud regionaalabi kaardis määratletud piirkonnad, mille suhtes kohaldatakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkte a ja c;
- 28) „abi andmise kuupäev” — kuupäev, mil abisaajal tekib vastavalt liikmesriigi õigusaktidele seaduslik õigus abi saada;
- 29) „materiaalne vara” — maast, hoonetest ja tootmisrajatistest, masinatest ja seadmetest koosnev vara;
- 30) „immateriaalne vara” — vara, millel ei ole füüsilist või rahalist kehatust, näiteks patendid, litsentsid, oskusteave või muu intellektuaalomand;
- 31) „palgakulu” — kogusumma, mida abisaaja teatava ajavahemiku jooksul seoses asjaomaste töökohtadega tegelikult maksab ja mis hõlmab maksustamiselset brutopalka ning kohustuslikke sotsiaalkindlustusmaksid ning lapse- ja vanemahoolduskulusid;
- 32) „töötajate arvu suurenemine kokkuvõttes” — töötajate arvu suurenemine asjaomases ettevõttes keskmiselt vaadeldaval perioodil; kõnealusel perioodil kaotatud töökohad tuleb seetõttu lahutada ning täisajaga tööd, osaajaga tööd ja hooajatööd tuleb mõõta aasta tööühiku murdosades;
- 33) „eriotstarbeline taristu” — taristu, mis on ehitatud eelnevalt kindlaksmääratud ettevõtja(te) jaoks ning mis on kohandatud nende vajadustele.
- 34) „finantsvahendaja” — mis tahes finantseerimisasutus olenemata tema juriidilisest ja omandivormist, sealhulgas fondifondid, eraõiguslikud investeerimisfondid, avalik-õiguslikud investeerimisfondid, pangad, mikrokrediitiasutused ja garantiiühingud;
- 35) „teekond” — kaupade liikumine lähetamiskohast sihtkohta, sealhulgas mis tahes vaheetapp asjaomases liikmesriigis või väljaspool seda, kasutades üht või mitut transpordiliiki;
- 36) „õiglane tasuvuslävi” — eeldatav tasuvus, mis võrdub riskiga korrigeeritud diskontomääraga, mis kajastab projekti riskitaset ning sellise kapitali liiki ja taset, mida erainvestor kavatseb investeerida;
- 37) „kogurahastamine” — maksimaalne koguinvesteering, mis tehakse abikõlblikkusse ettevõtjasse või projekti käesoleva määruse 3. jao või artikli 16 või 39 kohaselt, välja arvatud puhtalt erasektori investeeringud, mis tehakse turutingimustel ja mida riigiabi meetmed ei hõlma;
- 38) „konkureeriv pakkumismenetlus” — mittediskrimineeriv pakkumismenetlus, millega nähakse ette piisava arvu ettevõtjate osalemine ning mille puhul abi antakse kas pakkuja esialgse pakkumuse või enampakkumishinna alusel. Lisaks on pakkumismenetlusega seotud eelarve või maht siduvaks piiranguks, mis toob kaasa olukorra, kus kõik pakkujad ei saa abi saada;
- 39) „tegevuskasum” — erinevus diskonteeritud tulude ja diskonteeritud tegevuskulude vahel investeeringu eluea jooksul, kui see vahe on positiivne. Tegevuskulud hõlmavad näiteks personalikulud, materjale, lepingulisi teenuseid, kommunikatsioone, energiat, hooldust, renti, haldust, kuid ei hõlma käesolevas määruse tähenduses, amortisatsioonikulud ning rahastamise kulud, kui need on hõlmatud investeeringuteks ettenähtud abiga.

Mõisted regionaalabi puhul

- 40) Mõisted, mida kohaldatakse lairibataristutele antava abi puhul (punkt 10), kohalduvad ka asjaomaste regionaalabi sätete suhtes.
- 41) „investeeringuteks ettenähtud regionaalabi” — regionaalabi, mida antakse alginvesteeringuks või uut tegevusvaldkonda soodustavaks alginvesteeringuks;

- 42) „regionaalne tegevusabi” — abi ettevõtja selliste jooksvate kulude vähendamiseks, mis ei ole seotud algse investee-ringuga. See hõlmab selliseid kulukategooriaid nagu personalikulud, materjalid, tellitud teenused, teabevahetus, energia, hooldus, rent, haldus jms, kuid ei hõlma amortiseerumistasusid ja rahastamiskulusid, kui neid on investeeringuteks ettenähtud abi andmisel käsitatud abikõlblike kuludena;
- 43) „terasesektor” — mis tahes tegevus järgmis(t)e too(de)te tootmiseks:
- a) malm ja ferrosulamid:
- terase tootmiseks ja rauasulatuseks mõeldud malm ja muu toormalm, peegelmalm ja süsinikrikastatud ferromangaan, välja arvatud muud ferrosulamid;
- b) rauast ja tavalisest või eriterasest toor- ja pooltooted:
- vedel terasevalu pidevvaluna või muul moel, sealhulgas pooltoodete valmistamiseks: valuplokid, kangid, plaadid; teraslatid ja tinatatud latid; lai kuumvaltsitud rullteras, välja arvatud valandite valmistamiseks kasutatava vedelterasevalu tootmine väikestes ja keskmise suurusega valukodades;
- c) kuumtöödeldud tooted rauast ja tavalisest või eriterasest:
- rööpad, liiprid, alusplaadid ja lukuliiprid, talad, massiivsed kujundprofiilid pikkusega vähemalt 80 mm, sulundkonstruktsioonid, vardad ja kujundprofiilid pikkusega alla 80 mm, plaadid laiusega alla 150 mm, valtstraat, ümartoru- ja nelikanttoru-profiilteras, kuumvaltsitud teraslatid ja -ribad (sealhulgas terasribad rullidena), kuumvaltsitud lehtteras (kaetud ja katmata), plaat- ja lehtteras paksusega vähemalt 3 mm, universaalplaadid laiusega vähemalt 150 mm, välja arvatud traat ja traaditooted, külmtõmmatud terasvardad ja malmvalu;
- d) külmlvaltsterasest tooted:
- valgeplekk, plii-tinasulamiga pinnatud plekk, mustplekk, tsingitud lehtteras, muu materjaliga kaetud lehtteras, külmlvaltsitud lehtteras, tinatamiseks ettenähtud elektrotehniline lehtteras ja teraseribad, külmlvaltslehed rullide ja ribadena;
- e) torud:
- kõik õmblusteta terastorud ja needitud terasest keevistorud läbimõõduga üle 406,4 mm;
- 44) „sünteeskiusektor” —
- a) polüestril, polüamiidil, akrüülil või polüpropüleenil põhinevate igat liiki kiudude ja lõngade valmistamine ekstrusiooni/tekstureerimise teel, olenemata nende lõppkasutusest, või
- b) polümerisatsioon (sh polükondensatsioon), kui see on kasutatavate seadmete seisukohalt üks osa ekstrusioonist, või
- c) kõik kõrvalprotsessid, mis on seotud võimaliku abisaaja või mõne teise samasse kontserni kuuluva äriühingu olemasoleva ekstrusiooni-/tekstureerimisvõimsusega ning mis on kõnealuse majandustegevuse puhul kasutatavate seadmete kaudu selle tootmisvõimsusega integreeritud;
- 45) „transpordisektor” — reisijate vedu õhusõidukiga, meritsi, maanteed, raudteed või siseveeteed pidi, või kaubaveo-teenused rendi või tasu eest; täpsemalt tähendab „transpordisektor” järgmisi NACE Rev. 2 kohaseid tegevusi:
- a) NACE 49: Maismaaveondus ja torutransport, välja arvatud NACE 49.32 Taksoteenused, 49.42 Kolimisteenused, 49.5 Torutransport;
- b) NACE 50: Veetransport
- c) NACE 51: Õhustransport, välja arvatud NACE 51.22 Kosmosetransport.
- 46) „teatavatele konkreetsetele majandussektoritele suunatud abikava” — kava, mis hõlmab tegevusi, mis kuuluvad vähem kui viite statistilise klassifikaatori NACE Rev. 2 klassi (neljakohaline arvkode).
- 47) turismialane tegevus — järgmine NACE Rev. 2 kohane tegevus:
- a) NACE 55: majutus;
- b) NACE 56: toidu ja joogi serveerimine;

- c) NACE 79: reisibüroode ja reisikorraldajate tegevus, reserveerimine ning sellega seotud tegevus;
- d) NACE 90: loome-, kunsti- ja meelelahutustegevus;
- e) NACE 91: raamatukogude, arhiivide, muuseumide ja muude kultuuriasutuste tegevus;
- f) NACE 93: sporditegevus ning lõbustus- ja vaba aja tegevused;
- 48) „hõredalt asustatud piirkonnad” — piirkonnad, mille komisjon on sellisena heaks kiitnud eraldi otsustega regionaalabi kaartide kohta ajavahemikuks 1.7.2014–31.12.2020;
- 49) „alginvesteering” —
- a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtte tootmisvõimsuse suurendamisega, ettevõtte toodangu mitmekesistamisega toodetega, mida ei ole veel ettevõttes toodetud, või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega, või
- b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, ja seda ostab müüjaga mitteseotud investor ning tegemist ei ole üksnes ettevõtja aktsiate omandamisega;
- 50) „sama või sarnane tegevusala” — Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori (NACE Rev. 2) samasse klassi (neljakohaline arvkode) kuuluv tegevusala, nagu need on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1893/2006, (¹) millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi;
- 51) „uut majandustegevust soodustav alginvesteering” —
- a) investeering materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega või ettevõtte tegevuse mitmekesistamisega tingimusel, et uus tegevus ei ole sama või sarnane ettevõtte varasema tegevusalaga;
- b) vara soetamine ettevõttelt, mis on lõpetanud tegevuse või oleks tegevuse lõpetanud, kui seda ei oleks ostetud, ja selle ostab müüjaga mitteseotud investor, tingimusel et soetatud varaga teostatav uus tegevus ei ole sama või sarnane tegevusalaga, mida ettevõtte teostas enne vara soetamist;
- 52) „suur investeerimisprojekt” — alginvesteering, mille abikõlblikud kulud ületavad 50 miljonit eurot, arvatuna abi andmise kuupäeva hindade ja vahetuskursside alusel;
- 53) „sihtkoht” — koht, kus kaubad maha laaditakse;
- 54) „lähetamiskoht” — koht, kus kaubad peale laaditakse;
- 55) „tegevusabi saamiseks kõlblikud piirkonnad” — aluslepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimad piirkonnad või hõredalt asustatud piirkonnad, nagu on määratletud asjaomaste liikmesriikide jaoks ajavahemikuks 1.7.2014–31.12.2020 heaks kiidetud regionaalabi kaartides;
- 56) „transpordiliik” — raudteetransport, maanteekaubavedu, transport siseveeteedel, meretransport, õhustransport, ühendvedu;
- 57) „linnaarendusfond” — spetsiaalne investeerimisvahend, mille eesmärk on investeerida linnaarendusprojektidesse linnaarengu abimeetme raames. Linnaarendusfondi juhivad linnaarendusfondi valitseja;
- 58) „linnaarendusfondi valitseja” — professionaalne fondivalitseja, millel on juriidilise isiku staatus ja mis valib välja abikõlblikud linnaarendusprojektid ja teeb neisse investeeringuid;

(¹) ETL L 393, 30.12.2006, lk 1.

- 59) „linnaarendusprojekt” — investeerimisprojekt, millel on potentsiaali toetada linnade säästva arengu integreeritud lähenemisviisi raames kavandatud meetmete rakendamist ning aidata kaasa selles sätestatud eesmärkide täitmisele, sealhulgas projektid, mille sisemine tasuvuslavi ei pruugi olla piisav selleks, et meelitada investeeeringuid ligi üksnes äriilistel alustel. Linnaarendusprojekti võib korraldada abisaaja erainvestori õiguslikku struktuuri kuuluva eraldi-seisva finantseerimisüksuse või iseseisva juriidilise isiku, näiteks eriotstarbeline rahastamisvahendi, kaudu;
- 60) „integreeritud ja säästev linnaarendusprojekt” — kohaliku omavalitsuse või avaliku sektori asutuse ametlikult kavandatud ja kinnitatud strateegia konkreetse linnapiirkonna ja perioodi jaoks, millega sätestatakse integreeritud tegevused linnakeskkonna majanduslike, keskkonna- ja kliimaalaste, demograafiliste ning sotsiaalsete probleemide lahendamiseks.
- 61) „mitterahaline sissemakse” — maa või kinnisvara kujul tehtav sissemakse, kui maa või kinnisvara moodustab osa linnaarendusprojektist;

Mõisted VKEdele antava abi puhul

- 62) „investeerimisprojektiga otseselt loodud töökohad” — investeeeringuga seonduva tegevusega seotud töökohad, sealhulgas töökohad, mis on tekkinud investeeeringuga loodud tootmisvõimsuse rakendusastme suurenemise tulemusel;
- 63) „organisatsiooniline koostöö” — ühiste äristrateegiate või juhtimisstruktuuride arendamine, ühiste või koostööd edendavate teenuste pakkumine, koordineeritud tegevus, näiteks uuringud ja turundus, võrgustike ja klastrite toetamine, juurdepääsu ja teavituse parendamine, ühiste vahendite kasutamine ettevõtlike ja VKEdega kauplemise julgustamiseks;
- 64) „koostööga seotud nõustamisteenused” — konsultatsioonid, abi ja koolitus teadmiste ja kogemuste vahetamiseks ning koostöö parandamiseks;
- 65) „koostööga seotud tugiteenused” — tööruumide, veebisaitide, andmepankade, raamatukogude, turu-uuringute, käsiraamatute, töö- ja näidisdokumentide pakkumine;

Mõisted VKEdele rahastamisele juurdepääsuks antava abi puhul

- 66) „kvaasiomakapitali investeeering” — omakapitali ja võla vahepeale jääv rahastamisliik, mis on suurema riskiga kui kõrgema nõudeõiguse järguga võlad ja väiksema riskiga kui lihtaktsiakapital ning millelt saadav tulu tuleneb valdaja jaoks peamiselt aluseks oleva sihtettevõtja kasumist või kahjumist ning mis on kohustuste täitmata jätmise korral tagatiseta. Kvaasiomakapitali investeeeringuid võib struktureerida võlana, need on tagatiseta ja allutatud (sh vahefinantseerimislaenud) ning mõnel juhul omakapitaliks vahetatavad, või eelisaktsiakapitalina;
- 67) „garantii” — käesoleva määruse 1., 3., ja 7. jao kontekstis kirjalik leping, mis kohustab võtma vastutust kolmanda isiku kõigi või osade uute laenuhingute eest, nagu laenu- või liisinguinstrumendid, ning samuti kvaasiomakapitali investeeerimisvahendid;
- 68) „garantiimäär” — riikliku investori asjaomase riigiabi meetme raames tehtud iga tehingu katmise protsendimäär;
- 69) „väljumine” — olukord, kus finantsvahendaja või investor likvideerib oma osaluse; see hõlmab müüki teisele ettevõtjale, mahakandmist, aktsiate/laenude tagasimaksmist, müüki teisele finantsvahendajale või investorile, müüki finantseerimisasutusele ja müüki väärtpaberite avaliku pakkumise teel, sealhulgas esmast avalikku pakkumist (IPO);
- 70) „rahaeraldis” — tagasimakstav riiklik investeeering finantsvahendajale, et teha investeeeringuid riskifinantseerimis-meetme raames, mille puhul kogu tulu tagastatakse riiklikule investorile;
- 71) „riskifinantseerimisinvesteeering” — omakapitaliinvesteeeringud ja kvaasiomakapitali investeeeringud, laenud — sealhulgas liisingud, garantiid või nende kombinatsioon — uute investeeeringute jaoks;
- 72) „sõltumatu erainvestor” — mis tahes erainvestor, kellele ei kuulu selle abikõlbliku ettevõtja aktsiaid või osakuid, kellesse ta investeerib, sealhulgas äriinglid ja finantseerimisasutused — olenemata nende omandisuhetest — sel määral, mil nad kannavad oma investeeeringuga kaasneva kogu riski; uue äriühingu asutamise korral loetakse, et kõik erainvestorid, sealhulgas asutajad, on sellest ettevõttest sõltumatud;

- 73) „füüsiline isik” — artiklite 21 ja 23 tähenduses muu kui juriidiline isik, kes ei ole ettevõtja aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses;
- 74) „omakapitaliinvesteering” — ettevõtjale sellise kapitali pakkumine, mis investeeritakse otse või kaudselt vastava suurusega osaluse eest selles ettevõtjas;
- 75) „esimene kaubanduslik müük” — äriühingu esimene müük kaupade või teenuste turul, välja arvatud piiratud müük turu testimiseks;
- 76) „börsil noteerimata VKE” — VKE, mis ei ole börsi ametlikus nimekirjas noteeritud, välja arvatud alternatiivsed kauplemisplatvormid.
- 77) „jätkuinvesteering” — täiendav riskifinantseerimisinvesteering äriühingusse, mis on juba osalenud ühes või enamas eelnevas riskifinantseerimise investeermisvoorus;
- 78) „asenduskapital” — äriühingu olemasolevate aktsiate ostmise varasemalt investorilt või aktsionäritelt;
- 79) „volitatud üksus” — Euroopa Investeermispank ja Euroopa Investeermisfond, rahvusvaheline finantseerimis-asutus, milles liikmesriik on osanik, või liikmesriigis asutatud finantseerimisasutused, kes tegutsevad avalikes huvides avaliku sektori asutuse järelevalve all, avalik-õiguslik asutus või eraõiguslik isik, kes osutab avalikke teenuseid. Volitatud üksuse võib valida või otse määrata kooskõlas direktiivi 2004/18/EÜ (ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ sätetega või muu järgneva õigusaktiga, millega kõnealune direktiiv täielikult või osaliselt asendatakse;
- 80) „innovaatiline ettevõtte” —
- a) ettevõtte, kes saab näidata väliseksperti hinnangu alusel, et arendab tulevikus tooteid, teenuseid või protsesse, mis on uued või oluliselt täiustatud võrreldes tehnika tasemega vastavas majandusharus, ning millega on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise risk, või
- b) ettevõtte teadus- ja arendustegevuse kulude osakaal kogu tegevuskuludest on vähemalt 10 % vähemalt ühel aastal abi andmisele eelnenud kolme aasta jooksul või alles alustanud ettevõtte puhul, kellel puudub finantsmüüki, vastavalt välisaudiitori kinnitatud käesoleva raamatupidamisperioodi auditile;
- 81) „alternatiivne kauplemisplatvorm” — direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 15 kohane mitmepoolne kauplemissüsteem, mille puhul on enamiku kaubeldavaid finantsinstrumente emiteerinud VKEd;
- 82) „laenuinstrument” — kokkulepe, mille kohaselt peab laenuandja tegema laenuvõtjale kättesaadavaks kokkulepitud summa kokkulepitud ajaks ning laenuvõtja peab summa tagasi maksma kokkulepitud aja jooksul. See võib esineda laenu või muu rahastamisinstrumendi, sealhulgas liisingu kujul, millega tagatakse laenuandjale miinimumtootluse põhiosa; Olemasolevate laenude refinantseerimine ei ole abikõlblik.

Mõisted teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava abi puhul

- 83) „teadmisi levitav organisatsioon” — üksus (nt ülikool või uurimisinstituut, tehnosiirde agentuur, innovatsioonivahendaja, teadusuuringutele pühendunud füüsiline või virtuaalne koostööüksus) hoolimata oma õiguslikust staatusast (ava- või eraõiguslik) või rahastamise viisist, mille peamine eesmärk on sõltumatult teostada alusuuringuid, rakendusuuringuid või tootearendust ja laialdaselt levitada sellise tegevuse tulemusi, kasutades selleks õpetamist, avaldamist või teadmussiiret. Kui üksus tegeleb ka majandustegevusega, tuleb sellise majandustegevuse rahastamine, kulud ja tulud arvestada eraldi. Ettevõtjatel, kes avaldavad otsustavat mõju sellisele üksusele, nt aktsionäridel või liikmetel, ei tohi olla eelisjuurdepääsu sellise üksuse teadustulemustele;
- 84) „alusuuring” — eksperimentaalne või teoreetiline töö, mida tehakse peamiselt selleks, et omandada uusi teadmisi nähtuste ja uuritavate faktide põhialuste kohta ilma otsese kaubandusliku rakenduse eesmärgita;

⁽¹⁾ ELTL 134, 30.4.2004, lk 114.

- 85) „rakendusuuring” — kavandatud uuringud või kriitilised uuringud uute teadmiste ja oskuste hankimiseks, mida saaks kasutada uute toodete, protsesside või teenuste arendamisel või selleks, et täiustada märkimisväärselt olemasolevaid tooteid, protsesse või teenuseid. See hõlmab rakendusuuringu (ja eriti geneerilise tehnoloogia valideerimise) jaoks vajalike komplekssete süsteemide komponentide loomist ning võib sisaldada prototüüpide konstrueerimist laboris või olemasolevaid süsteeme simuleerivas keskkonnas, samuti katsetootmisliine;
- 86) „tootearendus” — olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, ärilaste ja teiste asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste arendamise jaoks. Siia hulka võivad kuuluda ka tegevused, mille eesmärk on uute toodete, protsesside või teenuste mõisteline määratlemine, kavandamine ja dokumenteerimine.

Tootearendus võib hõlmata uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste prototüüpide loomist, demonstreerimist, pilootkasutust, katsetamist ja valideerimist reaalsusele vastavas tööseisundi keskkonnas, kui põhieesmärk on mittevalmis toodet, protsessi või teenust tehniliselt täiustada. Tootearenduse hulka kuulub ka kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate prototüüpide ja katseprojektide arendamine, kui prototüüp on tingimata kaubanduslik lõpptoodet ja kui selle tootmine üksnes demonstreerimise ja valideerimise eesmärgil on liiga kallis.

Tootearendus ei hõlma olemasolevate toodete, tooteliinide, tootmisprotsesside, teenuste ja muude toimingute rutiinset või perioodilist muutmist, isegi kui sellised muudatused tähendavad täiustamist;

- 87) „teostatavusuuring” — projekti potentsiaali hindamine ja analüüs, mille eesmärk on toetada otsuste tegemise protsessi, tehes objektiivselt ja ratsionaalselt kindlaks projekti tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud ning samuti selgitades välja projekti elluviimiseks vajalikud vahendid ja projekti eduväljavaated;
- 88) „personalikulud” — kulud seoses teadustöötajate, tehnikute ja muude abitöötajatega selles ulatuses, mil nad tegelevad asjaomase projekti või tegevusega;
- 89) „realturutingimused” — pooltevahelise tehingu tingimused ei erine nendest, mis oleksid kehtinud sõltumatute ettevõtjate vahel, ja puudub salajane kokkulepe. Iga tehing, mis tuleneb avatud, läbipaistvast ja mittediskrimineerivast pakkumismenetlusest, loetakse reallurutingimuste põhimõttele vastavaks;
- 90) „tõhus koostöö” — koostöö vähemalt kahe sõltumatu poole vahel teadmiste või tehnoloogia vahetamiseks või ühise eesmärgi saavutamiseks tööjaotuse abil; koostööd tegevad pooled määratlevad ühiselt koostööprojekti valdkonna, aitavad seda ellu viia ning jagavad koostöö riske ja tulemusi. Üks või mitu poolt võivad kanda projekti kõik kulud ja seega vähendada teiste poolte finantsriske. Lepingulisi teadusuuringuid ja teadusteenuid ei käsitata koostööna;
- 91) „teadusuuringute taristu” — rajatised, vahendid ja nendega seotud teenused, mida teadusringkonnad kasutavad teadusuuringuteks vastavates valdkondades. Mõiste hõlmab järgmist: teadusseadmed ja uurimistarbed, teadmiste põhised ressursid, näiteks kollektsoonid, arhiivid ja struktureeritud teaduslik teave, info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevad taristud, näiteks võrgud, infotöötlus, tarkvara ja kommunikatsioonivahendid ning muud teadusuuringute teostamiseks vajalikud üksused. Sellised teadusuuringute taristud võivad asuda ühes kohas või olla jaotatud (organiseeritud ressursivõrgustik) kooskõlas nõukogu 25. juuni 2009. aasta määruse (EÜ) nr 723/2009⁽¹⁾ (Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta) artikli 2 lõikega a;
- 92) „innovatsiooniklastreer” — sõltumatutest pooltest koosnev struktuur või organiseeritud rühm (nt innovaatilised idufirmad, väikesed, keskmise suurusega ja suurettevõtjad, teadus- ja teadmisi levitavad organisatsioonid, mittetulundusühingud ning muud nendega seotud ettevõtted), mille eesmärk on soodustada innovaatilist tegevust teadmiste edendamise, rajatiste jagamise, teadmiste ja kogemuste vahetamise, teadmussiirdesse panustamise, võrgustike loomise, teabe levitamise ja koostöö kaudu klastrisse kuuluvate ettevõtjate ja muude organisatsioonide vahel;
- 93) „kõrge kvalifikatsiooniga töötajad” — töötajad, kellel on kolmanda taseme haridust tõendav kraad ning vähemalt viieaastane töökogemus asjaomases valdkonnas. Doktoritöötajad võivad lugeda asjaomaseks töökogemuseks;

⁽¹⁾ ELT L 206, 8.8.2009, lk 1.

- 94) „innovatsiooni nõustamisteenused” — konsultatsioonid, abi ja koolitus järgmistes valdkondades: teadmussiire, immateriaalse vara hankimine, kaitsmine ja kasutamine, neid hõlmavate standardite ja eeskirjade kasutamine;
- 95) „innovatsiooni toetavad teenused” — tööruumide, andmepankade, raamatukogude, turu-uuringute, laborite, kvaliteedimärgistuse, katsetamise ja sertifitseerimise pakkumine, et töötada välja tõhusamad tooted, protsessid või teenused;
- 96) „organisatsiooniinnovatsioon” — uue organisatsioonilise meetodi rakendamine ettevõtja äripraktikas, töökorralduses või välissuhetes, välja arvatud muudatused, mis põhinevad ettevõttes juba kasutusel olevatel organisatsioonilistel meetoditel, muudatused juhtimisstrateegias, ettevõtjate ühinemised ja omandamised, protsessi kasutamise lõpetamine, lihtne kapitali asendamine või suurendamine, puhtal kujul ressursihindade muutustest põhjustatud muudatused, kohandamine, lokaliseerimine ning regulaarsed hooajalised ja muud tsüklilised muudatused ning uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemine;
- 97) „protsessiinnovatsioon” — uue või oluliselt täiustatud tootmis- või tarnemeetodi rakendamine (sealhulgas olulised muudatused tehnilistes võtetes, seadmetes või tarkvaras). Innovatsiooniks ei loeta väiksemaid muudatusi või täiustusi, juba kasutusel olevatega väga sarnaste tootmis- või logistikasüsteemide lisamisest põhjustatud toodangu või teenuste mahu kasvu, protsessi kasutamise lõpetamist, lihtsat kapitaliasendust või suurendamist, ainult ressursihindade muutustest põhjustatud muudatusi, kohandamist, lokaliseerimist, regulaarseid hooajalisi ja muid tsüklilisi muudatusi, uute või oluliselt täiustatud toodetega kauplemist;
- 98) „lähetus” — töötajate ajutine palkamine abisaaja poolt, pärast mida on töötajal õigus pöörduda tagasi oma endise tööandja juurde;

Mõisted ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antava abi puhul

- 99) „eriti ebasoodsas olukorras olev töötaja” —
- a) isik, kellel ei ole vähemalt viimase 24 kuu jooksul olnud alalist palgalist töökohta, või
  - b) isik, kellel ei ole vähemalt viimase 12 kuu jooksul olnud alalist palgalist töökohta ja kes kuulub ebasoodsas olukorras oleva töötaja määratluse kategooriasse b–g;
- 100) „kaitstud töökoht” — töökoht ettevõttes, mille töötajatest vähemalt 30 % on puudega isikud;

Mõisted keskkonnakaitseks antava abi puhul

- 101) „keskkonnakaitse” — igasugune tegevus, mis on kavandatud looduskeskkonnale või loodusvaradele tekitatud kahju heastamiseks või kahjustuste ärahoidmiseks abisaaja enda tegevuse abil, kõnealuste kahjustuste ohu vähendamiseks või loodusvarade tõhusama kasutamise edendamiseks, sealhulgas energia säästmise meetmed ja taastuvate energiaallikate kasutamine;
- 102) „liidu normatiivid” —
- a) kohustuslikud liidu normatiivid, millega kehtestatakse keskkonnakaitse tase, mille konkreetsete ettevõtjad peavad saavutama, või
  - b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL⁽¹⁾ ette nähtud kohustus kasutada parimat võimalikku tehnikat ning tagada, et saasteainete heitkogused ei ole suuremad kui juhul, kui kasutatakse parimat võimalikku tehnikat; juhul, kui parima võimaliku tehnikaga seonduv tase on kindlaks määratud direktiivi 2010/75/EL kohaselt vastu võetud rakendusaktides, kehtivad käesolevate suuniste kohaldamisel kõnealused tasemed; kui selliseid tasemeid väljendatakse vahemikuna, kohaldatakse piirmäära, mis vastab parima võimaliku tehnika saavutamise kõige madalamale tasemele;
- 103) „energiatõhusus” — säästetud energia hulk, mis määratakse mõõtes ja/või hinnates tarbimist enne ja pärast energiatõhususe parandamise meetme rakendamist, tagades samas energiatarbimist mõjutavate välistingimuste normaliseerimise;
- 104) „energiatõhususe projekt” — investeerimisprojekt, millega suurendatakse hoone energiatõhusust;

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2008, lk 8.

- 105) „energiatõhususe fond” — spetsiaalne investeerimisvahend, mille eesmärk on investeerida energiatõhususe projektidesse, et parandada nii elu- kui ka ärihoonete energiatõhusust. Energiatõhususe fondi juhivad energiatõhususe fondi valitseja;
- 106) „energiatõhususe fondi valitseja” — professionaalne fondivalitseja, millel on juriidilise isiku staatus ja mis valib välja abikõlblikud energiatõhususe projektid ja teeb neisse investeeringuid;
- 107) „tõhus koostootmine” — koostootmine, mis vastab suure tõhususega koostootmise määratlusele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 34;
- 108) „koostootmine” või kombineeritud soojus ja energia — soojusenergia ning elektri- ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;
- 109) „energia taastuvatest energiaallikatest” üksnes taastuvaid energiaallikaid kasutavates elektrijaamades toodetud energia ning kütteväärtusena see osa energiast, mis toodetakse taastuvatest energiaallikatest hübriidelektrijaamades, kus kasutatakse ka traditsioonilisi energiaallikaid. See hõlmab taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat, mida kasutatakse salvestussüsteemide täitmiseks, kuid ei hõlma salvestussüsteemide tulemusena saadud elektrienergiat;
- 110) „taastuvad energiaallikad” — taastuvatest, muudest kui fossiilsetest allikatest toodetud energia: tuule-, päikese-, aerotermiline, geotermiline, hüdrotermiline, ookeani- ja hüdroenergia, biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasidest saadud energia;
- 111) „biokütus” — transpordis kasutatav vedel- ja gaaskütus, mis on toodetud biomassist;
- 112) „säästlik biokütus” — biokütus, mis vastab direktiivi nr 2009/28/EÜ artiklis 17 sätestatud säästlikkuse kriteeriumidele;
- 113) „toidukultuuripõhine biokütus” — biokütus, mis on toodetud teraviljast ja muust tärklikerikkast toorainest, suhkru- ja õlitaimedest, nagu on määratletud komisjoni ettepanekus ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviks, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta;
- 114) „uus ja innovaatiline tehnoloogia” — uus ja katsetamata tehnoloogia vastava tööstusharu tehnika tasemega võrreldes, mis on seotud tehnoloogilise või tööstusliku ebaõnnestumise riskiga ning ei kujuta endast olemasoleva tehnoloogia optimeerimist või ulatuslikumat kasutamist;
- 115) „tasakaalustamiskohustused” — vastutus tasakaalustamatuse eest (kõrvalekalded tootmise, tarbimise ja turutehnikute vahel) turuosalise või tema valitud esindaja poolt, keda nimetatakse „tasakaalu eest vastutajaks” kindlal ajaperioodil, mida nimetatakse „tasakaalustamisperioodiks”;
- 116) „standardsed tasakaalustamiskohustused” — mittediskrimineerivad tasakaalustamiskohustused tehnoloogiate lõikes, mis ei vabasta mis tahes energiatootjat nendest kohustusest;
- 117) „biomass” — põllumajanduse (sealhulgas taimsete ja loomsete ainete) ja metsanduse ning nendega seonduva tööstuse toodete, jäätmete ja jääkide biolagunev osa, samuti biogaas ning tööstus- ja olmejäätmete biolagunevad komponendid;
- 118) „energiatootmise tasandatud kogukulud” — elektri tootmise kulu arvestus koormuse või elektrivõrguga ühendamise kohas. See hõlmab algkapitali, diskontomäära ning kulutusi pidevale tegevusele, kütusele ja hooldusele;
- 119) „keskkonnamaks” — maks, mille maksubaasil on selgelt kahjulik mõju keskkonnale või mille eesmärk on maksustada teatavat tegevust, teatavaid kaupu või teenuseid selleks, et nende hinna sisse arvestataks keskkonnakulud, ja/või selleks, et tootjad ja tarbijad oleksid orienteeritud keskkonda säästvamale tegevusele;

⁽¹⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 1.

⁽²⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

- 120) „liidu madalaim maksustamistase” — liidu õigusaktidega kehtestatud madalaim maksustamistase; energiatoodete ja elektrienergia puhul on liidu madalaim maksustamistase nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽¹⁾ I lisas sätestatud madalaim maksustamistase;
- 121) „saastatud ala” — ala, kus inimtekkelisi ohtlikke aineid esineb sellisel määral, et kõnealune ala kujutab endast tõsist ohtu inimeste tervisele ja keskkonnale, võttes arvesse maa praegust ja heakskiidetud tulevast kasutusviisi;
- 122) „saastaja maksab” põhimõte — põhimõte, mille kohaselt saaste põhjustaja maksab saaste töötlemisega seotud kulud;
- 123) „saaste” — saastaja poolt otse või kaudselt keskkonnale tekitatud kahjustus või selliste tingimuste loomine, mis viib looduskeskkonnale või loodusvaradele niisuguse kahjustuse tekkimiseni;
- 124) „energiatõhus kaugkütte ja -jahutussüsteem” — kaugkütte ja -jahutussüsteem, mis vastab tõhusa kaugkütte ja -jahutussüsteemi määratlusele, mis on esitatud direktiivi 2012/27/EL artikli 2 lõigetes 41 ja 42; Määratlus hõlmab kütte- ja jahutusrajatise ning kütte ja jahutuse tootmisüksustest tarbija ruumidesse viimiseks vajalikku jaotusvõrku (sh võrguga seotud rajatise);
- 125) „saastaja” — isik, kes otseselt või kaudselt kahjustab keskkonda või loob tingimused niisuguse kahjustuse tekkimiseks;
- 126) „korduskasutamine” — mis tahes toiming, millega tooteid või koostisosi, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti sel otstarbel, milleks nad on loodud;
- 127) „korduskasutamiseks ettevalmistamine” — kontrolliv, puhastav või parandav taaskasutamistoiming, millega jäätmeteks muutunud tooteid või tootekomponente valmistatakse ette kasutamiseks selliselt, et neid korduskasutatakse ilma mis tahes muu eeltöötluseta;
- 128) „ringlussevõtt” — taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse toodeteks, materjalideks või aineteks kasutamiseks nende esialgsel või mõnel muul eesmärgil. See hõlmab orgaaniliste ainete töötlemist, kuid ei hõlma energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütustena või kaeveõõnete täitmiseks;
- 129) „tehnika tase” — protsess, milles jäätmete taaskasutamine lõpptoote tootmiseks on majanduslikult tulus tavapraktika. Vajaduse korral tuleb tehnika taseme määratlust tõlgendada vastavalt liidu vaatenurgale seoses tehnoloogilise arengu ja siseturuga;
- 130) „energiataristu” — füüsilised seadmed või rajatised, mis asuvad liidus või ühendavad liitu ja üht või mitut kolmandat riiki ning kuuluvad järgmistesse kategooriatesse:
- a) elekter:
- i) taristu elektrienergia edastamiseks, nagu on määratletud 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju, ⁽²⁾ artikli 2 lõikes 3;
- ii) taristu elektrienergia jaotamiseks, nagu on määratletud direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 lõikes 5;
- iii) elektrisalvestusrajatised, mis on määratletud kui rajatised elektri alaliseks või ajutiseks salvestamiseks maapealsetesse või maa-alustesse taristutesse või geoloogiliselt, tingimusel et need on vahetult ühendatud kõrgepinge õhuliinidega, mis on projekteeritud pingele 110 kV või rohkem;
- iv) igasugused punktides i–iii kindlaksmääratud süsteemide ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid kõigi pingetasemete juures ning alajaamad; ning

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

⁽²⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

- v) arukad võrgud, mis on määratletud kui igasugused ülekande- ning madal- ja keskpingeelektri jaotamise seadmed, liinid, kaablid või paigaldised, mis võimaldavad elektrivõrgus kahe-suunalist digitaalset kommuni-katsiooni ning elektri tootmise, ülekandmise, jaotamise ja tarbimise reaalajalist või peaaegu reaalajalist, interaktiivset ja arukat seiret ja juhtimist, et arendada välja võrk, millesse on tõhusalt integreeritud kõikide sellega ühendatud kasutajate — tootjate, tarbijate ja tootvate tarbijate — käitumine ja tegevus, et saada majanduslikult tõhus säästev elektrisüsteem, mis on väikeste kadudega, kvaliteetne, varustuskindel ja ohutu;
- b) gaas:
- i) ülekande- ja jaotustorustikud maa- ja biogaasi transportimiseks osana võrgust, v.a maagaasi tootmisetapis kasutatavad kõrgsurvetorud;
- ii) punktis i nimetatud kõrgsurve-gaasijuhtmetega ühendatud maa-alused gaasihoidlad;
- iii) veeldatud või surumaagaasi vastuvõtu, hoiustamise ja taasgaasistamise või dekompressiooni rajatised ning
- iv) igasugused süsteemi ohutuks, kindlaks ja tõhusaks tööks või kahe-suunaliste voogude läbilaske võimsuse tagamiseks vajalikud seadmed või paigaldised, sh kompressorjaamad;
- c) nafta:
- i) toornafta transporditorud;
- ii) toornaftatorude käitamiseks vajalikud pumbajaamad ja hoidlad; ning
- iii) igasugused kõnealuse süsteemi nõuetekohaseks, kindlaks ja tõhusaks tööks vajalikud seadmed ja paigaldised, sh kaitse-, seire- ja juhtimissüsteemid ning vastassuunavooge võimaldavad seadmed.
- d) süsinikdioksiid: süsinikdioksiidi säilitamiskohta transportimiseks ette nähtud torujuhtmestik, kaasa arvatud sellega seotud pumbajaamad, mis on mõeldud süsinikdioksiidi juhtimiseks sobivatesse maa-alustesse geoloogilistesse formatsioonidesse püsivaks säilitamiseks;
- 131) „energia siseturu õigusaktid” — hõlmavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses ⁽³⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 715/2009 ⁽⁴⁾ maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta või mis tahes järgnevaid õigusakte, mis kõnealused õigusaktid täielikult või osaliselt asendavad;

Mõisted äärealade elanike transpordiks antava sotsiaalabi puhul

- 132) „alaline elukoht” — koht, kus isik elab iga kalendriaasta jooksul vähemalt 185 päeva seoses isiklike ja tööalaste sidemetega; kui isiku tööalased ja isiklikud sidemed on eri kohtades ja ta elab kahes või enam liikmesriigis, loetakse tema elukohaks tema isiklike sidemetega seotud koht, juhul kui ta sinna korrapäraselt tagasi pöördub; kui isik elab liikmesriigis, et täita seal kindla kestusega ülesannet, loetakse tema elukohaks ikkagi tema isiklike sidemetega seotud koht hoolimata sellest, kas ta sinna ülesande täitmise jooksul tagasi pöördub; teise liikmesriigi ülikoolis või koolis õppimine ei tähenda alalise elukoha muutust; alternatiivina võib „alalist elukohta” mõista sellele liikmesriigi siseriiklikus õigusaktis antud tähenduses;

Mõisted lairibataristule antava abi jaoks

- 133) „põhilairibavõrk, põhilairibavõrgud” — põhifunktsioonidega võrgud, mis põhinevad sellistel tehnoloogiaplattformidel nagu asümmeetrilised digitaalsed abonendiliinid (kuni ADSL2+ võrkudeni), täiustamata kaabelvõrgud (näiteks DOCSIS 2.0), kolmanda põlvkonna mobiilvõrgud (UMTS) ja satelliitsüsteemid;

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.

⁽²⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 15.

⁽⁴⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 36.

- 134) „lairibataristuga seonduvad tsiviilehitustööd” — tsiviilehitustööd, mis on vajalikud lairibavõrgu kasutuselevõtuks, näiteks tee üleskaevamine (lairibavõrgu) kaablikanaliseerimiseks;
- 135) „kaablikanaliseerimine” — maa-alune toru või kulgla, mida kasutatakse lairibavõrgu kiudoptiliste, vask- või koaksiaalkaablite paigutamiseks;
- 136) „füüsiline eraldamine” annab lõpptarbijale juurdepääsuliini ja võimaldab konkurendi ülekandesüsteemile selle kaudu otseülekannet;
- 137) „passiivne lairibataristu” — ilma ühegi aktiivse komponendita lairibavõrk. See koosneb tavaliselt tsiviilehituse taristust, kaablikanaliseerimisest, pimedatest kiududest ja kaablikappidest;
- 138) „järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgud” — täiustatud võrgud, millel on vähemalt järgmised omadused: a) tagavad abonendile usaldusväärse ja väga kiire teenuse optilise (või samaväärse tehnoloogiaga) tagasiühenduse kaudu, mis asub lõpptarbijate ruumidele piisavalt lähedal, et tagada väga suure kiiruse tegelik pakkumine; b) toetavad erinevaid täiustatud digitaalseid teenuseid, sh ühendatud järgmise põlvkonna võrguteenused, ning c) pakuvad oluliselt suuremaid üleslaadimiskiirusi (võrreldes põhilairibavõrkudega). Järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgud on turu ja tehnoloogia praegusel arenguetapil: a) kiudoptilised juurdepääsuvõrgud (FTTx), b) täiustatud ajakohastatud kaabelvõrgud ja c) teatavad täiustatud traadita juurdepääsuvõrgud, mis suudavad pakkuda abonendile usaldusväärset suurt kiirust;
- 139) „hulgiühendatav juurdepääs” — juurdepääs, mis võimaldab operaatoril kasutada teise operaatori taristut. Asjaomase võrgu kaudu antav võimalikult lai juurdepääs hõlmab tehnoloogia praegusel arenguetapil vähemalt järgmisi juurdepääsuteenuseid. Valguskaabelühendus lõppkasutajani/valguskaabelühendus hooneni: juurdepääs kaablikanaliseerimisele, juurdepääs pimekiule, kliendiliinide eraldamine ja bitivooühendus. Kaabelvõrgud: juurdepääs kaablikanaliseerimisele ja bitivooühendus. Valguskaabelühendus ühenduspunkti (FTTC): juurdepääs kaablikanaliseerimisele, alamkontuuri eraldamine ja bitivooühendus. Passiivne võrgutaristu: juurdepääs kaablikanaliseerimisele, juurdepääs pimedale kiule ja/või eraldatud juurdepääs kohalikele kontuuridele. ADSLi-põhised lairibavõrgud: kliendiliinide eraldamine, bitivooühendus. Mobiilsed või traadita võrgud: bitivoog, füüsiliste mastide jagamine ja juurdepääs tagasiühenduse võrkudele. Satelliidiplatvormid: bitivooühendus;

Mõisted kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antava abi puhul

- 140) „keerulised audiovisuaalprojektid” — projektid, mida liikmesriiki abikava raames või abi andmisel sellisena käsitletakse, lähtudes eelnevalt kindlaks määratud kriteeriumidest. Need võivad olla filmid, mille ainus originaalversioon on piiratud territooriumi, rahvaarvu ja keelealaga liikmesriigi keeles; lühifilmid; režissööri esimene või teine film; dokumentaalfilmid, väikese eelarvega filmid või muidu äriselt keerulised projektid;
- 141) „OECD arenguabi komitee abisaajate nimekiri” — kõik riigid ja territooriumid, kes võivad saada ametlikku arenguabi ning on kantud Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) koostatud nimekirja;
- 142) „mõistlik kasum” — määratakse kindlaks vastavalt asjaomase sektori tavalisele kasumile. Igal juhul loetakse mõistlikuks kapitali tasuvuse määra, mis ei ületa asjaomast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti;

Mõisted spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava abi puhul

- 143) „professionaalne sport” — spordiga tegelemine viisil, mis sarnaneb palgatööga või tasulise teenuse osutamisega, olenemata sellest, kas profisportlase ja asjaomase spordiorganisatsiooni vahel on sõlmitud ametlik tööleping, ning juhul kui hüvitus ületab osalemise kulud ning kujutab endast olulist osa sportlase tuludest. Spordiüritusel osalemise reisi- ja majutuskulud ei käsitata käesoleva määruse kohaldamisel hüvitusena.

Artikkel 3

Teavitamiskohustusest vabastamise tingimused

Abikavad, selliste kavade raames antav üksikabi ja sihtotstarbeline üksikabi peavad olema siseturuga kokkusobivad aluslepingu artikli 107 lõike 2 või 3 tähenduses ja nende suhtes ei tule kohaldada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohast teavitamiskohustust, tingimusel et kõnealune abi vastab kõigile käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele ja käesoleva määruse III peatükis sätestatud asjaomase abikategooria eritingimustele.

Artikkel 4

Teavitamiskünnised

1. Käesolevat määrust ei kohaldata abi suhtes, mis ületab järgmised künnised:
  - a) investeeringuteks ettenähtud regionaalabi: abi „kohandatav abisumma”, mis arvutatakse vastavalt artikli 2 punktis 20 sätestatud mehhanismile, investeeringute puhul, mille abikõlblikud kulud on 100 miljonit eurot;
  - b) regionaalne linnaarendusabi: 20 miljonit eurot, nagu on sätestatud artikli 16 lõikes 3;
  - c) VKEdele antav investeeringuteks ettenähtud abi: 7,5 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
  - d) VKEdele nõustamiseks antav abi: 2 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
  - e) VKEdele messidel osalemiseks antav abi: 2 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
  - f) abi VKEde koostöökuludeks, mis on seotud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega: 2 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
  - g) riskifinantseerimisabi: 15 miljonit eurot abikõlbliku ettevõtja kohta, nagu on sätestatud artikli 21 lõikes 9;
  - h) idufirmadele antav abi: nagu on sätestatud ettevõtja kohta artikli 22 lõigetes 3, 4 ja 5;
  - i) teadus- ja arendustegevuseks antav abi:
    - i) juhul kui projekt hõlmab peamiselt alusuuringuid: 40 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; juhul kui üle poole projekti abikõlblikest kuludest kantakse tegevuse kaudu, mida saab liigitada alusuuringuteks;
    - ii) juhul kui projekt hõlmab peamiselt rakendusuuringuid: 20 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; juhul kui üle poole projekti abikõlblikest kuludest kantakse tegevuse kaudu, mida saab liigitada rakendusuuringuteks, või kokkuvõtvalt rakendusuuringuteks ja alusuuringuteks;
    - iii) juhul kui projekt hõlmab peamiselt tootearendust: 15 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta; juhul kui üle poole projekti abikõlblikest kuludest kantakse tegevuse kaudu, mida saab liigitada tootearenduseks;
    - iv) kui tegemist on Eureka projektiga või kui projekti viiakse ellu aluslepingu artikli 185 või 187 alusel loodud ühisettevõtte abil, kahekordistatakse punktides i–iii osutatud summad;
    - v) kui abi teadus- ja arendustegevuse projektidele antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, mida brutotoetusekvivalendi arvutamise aktsepteeritava meetodika puudumise tõttu väljendatakse protsendina abikõlblikest kuludest, ning meede näeb ette, et projekti õnnestumise korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud hüpoteesi alusel, makstakse ettemaks tagasi koos intressiga, mis on vähemalt võrdne abi andmise hetkel kohaldatud diskontomääraga, võib punktides i–iv osutatud summasid suurendada 50 % võrra;
  - vi) abi teostatavusuuringuks, mis valmistab ette teadusuuringut: 7,5 miljonit eurot uuringu kohta;
  - j) investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule: 20 miljonit eurot taristu kohta;
  - k) innovatsiooniklastritele antav abi: 7,5 miljonit eurot klasteri kohta;
  - l) VKEdele antav innovatsiooniabi: 5 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
  - m) protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi: 7,5 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta;
  - n) koolitusabi: 2 miljonit eurot koolitusprojekti kohta;
  - o) ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks antav abi: 5 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
  - p) puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi: 10 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
  - q) abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks: 10 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;

- r) abi ebasoodsas olukorras töötajate abistamiseks kantavate kulude jaoks: 5 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
  - s) keskkonnakaitsele antav investeeringuteks ettenähtud abi, välja arvatud saastatud alade puhastamiseks antav abi ja abi energiatõhusate kaugkütte ja -jahutussüsteemide jaotusvõrkudele: 15 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
  - t) energiatõhususe projektidesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi: 10 miljonit eurot abikõlbliku ettevõtja kohta, nagu on sätestatud artikli 39 lõikes 5;
  - u) saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi: 20 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
  - v) tegevusabi taastuvatest allikatest elektrienergia tootmiseks ja tegevusabi taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia kasutamise edendamiseks väikekäitistes: 15 miljonit eurot ettevõtja ja projekti kohta. Kui abi antakse konkureeriva pakkumismenetluse raames artikli 42 kohaselt: 150 miljonit eurot aastas, võttes arvesse kõikide artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate kavade koguelarvet;
  - w) abi kaugkütte või -jahutuse jaotusvõrgu jaoks: 20 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
  - x) energiataristule antav investeeringuteks ettenähtud abi: 50 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
  - y) lairibataristule antav abi: 70 miljonit eurot kogukuludeks projekti kohta;
  - z) kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi: 100 miljonit eurot projekti kohta; kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav tegevusabi: 50 miljonit eurot ettevõtja kohta aastas;
  - (aa) abikavad audiovisuaalsete teoste puhul: 50 miljonit eurot kava kohta aastas;
  - (bb) spordi- ja mitmeotstarbelisele taristule antav investeeringuteks ettenähtud abi: 15 miljonit eurot või kulud, mis ületavad 50 miljonit eurot projekti kohta; sporditaristule antav tegevusabi: 2 miljonit eurot taristu kohta aastas; ning
  - (cc) investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule: 10 miljonit eurot või kulud, mis ületavad 20 miljonit eurot sama taristu puhul;
2. Lõikes 1 sätestatud künniseid ei tohi eirata abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamise kaudu.

Artikkel 5

Abi läbipaistvus

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille brutotoetusekvivalenti on juba eelnevalt võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskihinnangut („läbipaistev abi“).
2. Läbipaistvaks loetakse järgmisi abiliike:
  - a) toetuste ja intressitoetustena antav abi;
  - b) laenudena antav abi, kui brutotoetusekvivalent on arvatud abi andmise ajal kehtinud viitemäära alusel;
  - c) garantiidena antav abi:
    - i) kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatises, või
    - ii) kui enne meetme rakendamist on brutotoetusekvivalenti arvutamise meetod heaks kiidetud, lähtudes komisjoni teatisest EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes ⁽¹⁾ või mis tahes järgnevast teatisest, kui meetodist on teatatud komisjonile vastavalt sel ajal kohaldatavale riigiabi valdkonnas vastuvõetud komisjoni määrusele, ja heakskiidetud meetodiga käsitletakse sõnaselgelt niisugust liiki garantiisid ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust;
  - d) maksusoodustuste vormis antav abi, kui meetmega on ette nähtud ülemmäär, millega tagatakse, et kohaldatavat künnist ei ületata;

⁽¹⁾ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

- e) regionaalne linnaarenguabi, kui artiklis 16 sätestatud tingimused on täidetud;
- f) riskifinantseerimismeetmena antav abi, kui artiklis 21 sätestatud tingimused on täidetud;
- g) idufirmadele antav abi, kui artiklis 22 sätestatud tingimused on täidetud;
- h) energiatõhususe projektidele antav abi, kui artiklis 39 sätestatud tingimused on täidetud;
- i) turuhinnale lisanduva preemia vormis antav abi, kui artiklis 42 sätestatud tingimused on täidetud;
- j) tagasimakstava ettemakse vormis antav abi, kui tagasimakstavate ettemaksete kogusumma ei ületa käesoleva määruse alusel kohaldatavaid künniseid või enne rakendamist on tagasimakstava ettemakse brutotoetusekvivalendi arvutamise meetodikast komisjonile teatatud ja komisjon on selle heaks kiitnud.

Artikkel 6

Ergutav mõju

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult abi suhtes, millel on ergutav mõju.
2. Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Abitaotlused peavad sisaldama vähemalt järgmist teavet:
  - a) ettevõtja nimi ja suurus;
  - b) projekti kirjeldus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
  - c) projekti toimumise koht;
  - d) projekti kulude loetelu;
  - e) abi liik (toetus, laen, garantii, tagasimakstav ettemakse, kapitalisüst vm) ning projekti jaoks vajaliku riikliku rahastamise summa.
3. Suurettevõtjatele antaval sihtotstarbelisel üksikabil loetakse olevat ergutav mõju, kui lisaks lõikes 2 sätestatud tingimuse täitmise tagamisele on liikmesriik enne asjaomase üksikabi andmist kontrollinud, et abisaaja koostatud dokumentatsioon kinnitab, et abi toob kaasa ühe või mitu tulemust järgmisest:
  - a) investeeringuteks ettenähtud regionaalabi korral viiakse ellu projekt, mida abi puudumisel ei oleks asjaomases piirkonnas ellu viidud või mis ei oleks olnud abisaaja jaoks asjaomases piirkonnas piisavalt tulus.
  - b) kõigil muudel juhtudel, et
    - projekti/tegevuse ulatus suureneb abi tulemusel oluliselt või
    - abisaaja poolt projektile/tegevusele kulutatud kogusumma suureneb abi tulemusel oluliselt või
    - projekti/tegevuse lõpuleviimine kiireneb oluliselt.
4. Erandina lõigetest 2 ja 3 loetakse maksusoodustuste vormis meetmetel olevat ergutav mõju, kui on täidetud järgmised tingimused:
  - a) meetmega antakse abi saamiseks õigus objektiivsete kriteeriumide alusel ning ilma, et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutusõigust kasutada; ning
  - b) meede on vastu võetud ja jõustunud enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist, v.a maksumeetme kava järglaskavade puhul juhul, kui tegevus oli juba hõlmatud eelnevate maksusoodustuste kavadega.
5. Erandina lõigetest 2, 3 ja 4 ei nõuta järgmiste abiliikide puhul ergutava mõju olemasolu või loetakse neil see olemas olevat:
  - a) regionaalne tegevusabi, kui artiklis 15 sätestatud tingimused on täidetud;
  - b) abi VKEdele juurdepääsuks rahastamisele, kui on täidetud artiklites 21 ja 22 sätestatud asjaomased tingimused;

- c) ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks palgatoetuste vormis antav abi ja puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi, kui vastavalt artiklites 32 ja 33 sätestatud tingimused on täidetud;
- d) abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks, kui artiklis 34 sätestatud tingimused on täidetud;
- e) direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähenduste vormis antav abi, kui käesoleva määruse artiklis 44 sätestatud tingimused on täidetud;
- f) teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi, kui artiklis 50 sätestatud tingimused on täidetud;
- g) sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks, kui artiklis 51 sätestatud tingimused on täidetud;
- h) kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi, kui artiklis 53 sätestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 7

Abi osakaal ja abikõlblikud kulud

1. Abi osakaalu ja abikõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Abikõlblike kulusid tõendatakse selgete, konkreetsete ja ajakohaste kirjalike tõenditega.
2. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abi suuruseks abi brutotoetusekvivalent.
3. Mitmes osas makstava abi väärtus diskonteeritakse selle andmise hetke väärtuseni. Rahastamiskõlblike kulude väärtus diskonteeritakse abi andmise hetke väärtusele. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära.
4. Kui abi antakse maksusoodustuste näol, siis diskonteeritakse abi osad diskontomäärade alusel, mis kehtivad maksusoodustuse kasutamise erinevatel aegadel.
5. Kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, mida brutotoetusekvivalendi arvutamise aktsepteeritava meetodika puudumise tõttu väljendatakse protsendina abikõlblikest kuludest, ning meede näeb ette, et projekti õnnestumise korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud hüpoteesi alusel, makstakse ettemaks tagasi koos intressiga, mis on vähemalt võrdne abi andmise hetkel kohaldatud diskontomääraga, võib III peatükis sätestatud abi ülemmäära suurendada 10 protsendipunkti võrra.
6. Kui regionaalabi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, ei tohi suurendada abi ülemmäära, mis on sätestatud regionaalabi kaardis, mis kehtib abi andmise hetkel.

Artikkel 8

Kumuleerimine

1. Selle kindlakstegemisel, kas artikli 4 teavitamiskünniseid ja III peatükis sätestatud abi ülemmäära on järgitud, võetakse arvesse abi saavale tegevusele või projektile eraldatavat riigiabi kogusummat.
2. Kui koos riigiabi andmisega toimub liidu institutsioonide, asutuste, ühissettevõtjate või muude organite poolt keskelt hallatav liidu rahastamine, mis ei ole otseselt või kaudselt liikmesriigi kontrolli all, võetakse arvesse ainult riigiabi, et määrata kindlaks, kas teavitamise künniseid ja abi ülemmäära või maksimaalseid abisummasid on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud liidu õigusaktidega kehtestatud eeskirjades.
3. Käesoleva määruse kohaselt teavitamiskohustusest vabastatud abi, mille puhul saab abikõlblikud kulud kindlaks määrata, võib kumuleerida järgnevalt:
  - a) mis tahes muu riigiabi, kui kõnealused meetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega,

b) mis tahes muu riigiabi, mis on seotud samade abikõlblike kuludega, mis on osaliselt või täielikult kattuvad, kuid ainult juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata suurimat abi osakaalu või abisummat, mida käesoleva määruse kohaselt kõnealuse abi suhtes kohaldatakse.

4. Abi, millel kindlaksmääratavad abikõlblikud kulud puuduvad, ja mis on teavitamiskohustusest vabastatud käesoleva määruse artiklite 21, 22 ja 23 alusel, võib kumuleerida mis tahes riigiabiga, mille puhul saab abikõlblikke kulusid kindlaks määrata. Abi, millel kindlaksmääratavad abikõlblikud kulud puuduvad, võib kumuleerida mis tahes muu riigiabiga, millel abikõlblikud kulud puuduvad, kuni vastava kõrgeima kogurahastamise künniseni, mis on määratud iga juhtumi konkreetsetest oludest lähtuvalt komisjoni käesolevas või mõnes muus grupierandit käsitlevas määruses või otsuses.

5. Käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud riigiabi ei tohi kumuleerida mis tahes vähese tähtsusega abiga, mille puhul on abikõlblikud kulud samad, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületatakse abi osakaal, mis on sätestatud käesoleva määruse III peatükis.

6. Erandina lõike 3 punktist b võib puudega töötajate jaoks artiklite 33 ja 34 kohaselt antavat abi samade abikõlblike kulude osas kumuleerida käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud muu abiga, ületades käesoleva määruse alusel kohaldatavat kõrgeimat künnist, tingimusel et sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata abi osakaalu rohkem kui 100 % asjaomastest kuludest ühelgi perioodil, mil asjaomased töötajad töötavad.

Artikkel 9

Avaldamine ja teavitamine

1. Liikmesriigid tagavad asjaomasel riigi või piirkondliku tasandi riigiabi veebisaidil järgmise teabe avaldamise:

- a) artiklis 11 osutatud koondeave II lisaga ette nähtud standardvormis või link sellele;
- b) iga abimeetme terviktekst, nagu on osutatud artiklis 11, või link sellele;
- c) III lisas osutatud teave iga 500 000 eurot ületava üksikabi kohta.

Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul avaldatakse käesolevas lõikes osutatud teave selle liikmesriigi veebisaidil, kus asub asjaomane korraldusasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1299/2013 artiklis 21 esitatud määratlusele. Alternatiivse võimalusena võivad osalevad liikmesriigid otsustada, et iga riik avaldab vastaval veebisaidil teabe oma territooriumil võetavate abimeetmete kohta.

2. Maksusoodustuste vormis abikavade ning artiklitega 16 ja 21 (¹) hõlmatud abikavade puhul loetakse käesoleva artikli lõike 1 punktis c sätestatud tingimused täidetuks, kui liikmesriigid avaldavad nõutava teabe üksikabi summade kohta järgmiste vahemike lõikes (miljonites eurodes):

0,5–1;

1–2;

2–5;

5–10;

10–30 ning

30 ja enam.

3. Käesoleva määruse artikli 51 kohaste kavade puhul ei kohaldata käesolevas artiklis sätestatud avaldamiskohustusi lõpptarbivate suhtes.

4. Käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud teave esitatakse ning see on kättesaadav standardvormis, nagu on kirjeldatud III lisas, ning selle haldamiseks peab eksisteerima tõhus otsingu- ja allalaadimisfunktsioon. Lõikes 1 osutatud teave avaldatakse kuue kuu jooksul alates abi andmise kuupäevast või maksusoodustuse vormis antava abi puhul ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast ning see jääb kättesaadavaks vähemalt kümneks aastaks alates abi andmise kuupäevast.

(¹) Käesoleva määruse artiklite 16 ja 21 kohaste kavade puhul ei ole vaja täita tingimust avaldada teavet iga abi kohta, mis ületab 500 000 eurot, kui tegemist on VKEdega, mis ei ole sooritanud ühtki kaubanduslikku müüki mis tahes turul.

5. Komisjon avaldab oma veebisaidil:
- a) lingid käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riigiabi veebisaitidele;
  - b) artiklis 11 osutatud kokkuvõtliku teabe.
6. Liikmesriigid täidavad käesolevas artiklis sätestatud nõuded hiljemalt kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

II PEATÜKK

JÄRELEVALVE

Artikkel 10

Grupierandi tühistamine

Kui liikmesriik annab abi, mis on käesoleva määruse alusel väidetavalt teavitamiskohustusest vabastatud, kuid ei vasta I–III peatükis sätestatud tingimustele, võib komisjon pärast asjaomasele liikmesriigile oma seisukohtade esitamiseks võimaluse andmist võtta vastu otsuse, et asjaomase liikmesriigi kõikidest või osast edaspidistest abimeetmetest tuleb komisjoni aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt teavitada. Teatatavad meetmed võivad piirduda meetmetega, millega antakse teatavat liiki abi või millega antakse abi teatavatele abisaajatele, või asjaomase liikmesriigi teatavate ametiasutuste poolt vastu võetud meetmetega.

Artikkel 11

Aruandlus

Liikmesriigid või Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul liikmesriik, kus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1299/2013 artikli 21 kohaselt määratud korraldusasutus asub, esitavad komisjonile:

- a) komisjoni elektroonilise teatamise süsteemi kaudu kokkuvõtliku teabe iga käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta standardvormis, mis on sätestatud II lisas, ja lingi abimeetme terviktekstile, mis hõlmab muudatusi, 20 tööpäeva jooksul alates abimeetme jõustumiskuupäevast;
- b) käesoleva määruse kohaldamist käsitleva elektroonilises vormis aastaaruande, millele on osutatud komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) ⁽¹⁾ (muudetud kujul), mis sisaldab rakendusmäärusega ette nähtud teavet iga täisaasta või iga aasta osa kohta, mil käesolevat määrust kohaldatakse.

Artikkel 12

Järelevalve

Selleks et komisjon saaks kontrollida abi, mis käesoleva määruse alusel ei kuulu teavitamiskohustuse alla, säilitavad liikmesriigid või Euroopa territoriaalse koostöö projektidele antava abi puhul liikmesriik, kus asub korraldusasutus, üksikasjalikud andmed koos teabe ja vajalike lisadokumentidega, tõestamaks, et kõik käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud. Selliseid dokumente säilitatakse kümme aastat alates kuupäevast, mil sihtotstarbeline üksikabi anti või mil anti abikava kohaselt viimane abi. Asjaomased liikmesriigid esitavad komisjonile 20 tööpäeva jooksul või võimaliku taotluses kindlaksmääratud pikema tähtaja jooksul kogu teabe ja tõendavad dokumendid, mida komisjon peab käesoleva määruse kohaldamise järelevalve jaoks vajalikuks.

⁽¹⁾ ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

III PEATÜKK

ERINEVATE ABILIIKIDE SUHTES KOHALDATAVAD ERISÄTTED

1. JAGU

Regionaalabi

A alajaotus

investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ja regionaalne tegevusabi

Artikkel 13

Regionaalabi mõiste ulatus

Käesolevat jagu ei kohaldata järgmise abi suhtes:

- a) abi, millega toetatakse terasesektori, söesektori, laevaehitussektori, sünteeskiusektori ning transpordisektori tegevust ja sellega seotud taristut ning samuti energiatootmist, -jaotust ja -taristut;
- b) regionaalabikavad, mis on suunatud piiratud arvule konkreetsetele majandussektoritele; kavasad, millega soodustatakse turismindust, lairibataristut või põllumajandustoodete tootmist ja turustamist, ei peeta konkreetsele majandussektorile suunatuks;
- c) regionaalabikavad, millega hüvitatakse äärepoolseimates piirkondades või hõredalt asustatud piirkondades toodetud kaupade transpordikulud ja millega toetatakse järgmist:
  - i) aluslepingu I lisas loetletud toodete valmistamise, töötlemise ja turustamisega seotud tegevus või
  - ii) tegevus, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1893/2006 (millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi) ⁽¹⁾ liigitatud NACE Rev. 2 A jao alla põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügina, NACE Rev. 2 B jao alla mäetööstusena ja NACE Rev. 2 D jao alla elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamisena, või
  - iii) torustransport;
- d) investeeringuteks ettenähtud regionaalne üksikabi abisaajale, kes on EMPs sama või sarnase tegevuse lõpetanud kahe aasta jooksul enne investeeringuteks ettenähtud regionaalabi taotluse esitamist, või kui abisaajal on konkreetne plaan selline tegevus lõpetada kuni kahe aasta jooksul pärast alginvesteeringu (mille jaoks abi taotletakse) lõpuleviimist asjaomasel piirkonnas;
- e) regionaalne tegevusabi ettevõtjatele, kelle põhitegevus kuulub NACE Rev. 2 K jao „Finants- ja kindlustustegevus” alla, või ettevõtjatele, kes täidavad kontsernisisesid ülesandeid ja kelle põhitegevus kuulub NACE Rev. 2 klassi 70.10 „Peakontorite tegevus” või 70.22 „Äri- ja muu juhtimisalane nõustamine”.

Artikkel 14

Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi

1. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi meetmed on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse abi saavates piirkondades.

⁽¹⁾ ELT L 393, 30.12.2006, lk 1.

3. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas võib abi anda alginvesteeringuks, hoolimata abi saaja suurusest. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas võib VKEdele abi anda mis tahes alginvesteeringuks. Suurettevõtjatele võib abi anda alginvesteeringuks, millega soodustatakse asjaomases piirkonnas uut majandustegevust.

4. Abikõlblikud on järgmised kulud:

- a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute kulud;
- b) alginvesteeringuga loodud töökohtadest tulenevad prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks, või
- c) punktide a ja b kombinatsioon, mille suurus ei ületa punkti a või b summat, olenevalt sellest, kumb on suurem.

5. Investeeringut peab pärast investeeringu tegemist säilitama abi saanud piirkonnas vähemalt viis aastat (VKEde korral kolm aastat). See ei takista selle perioodi jooksul masinate või seadmete väljavahetamist, kui need on vananenud või purunenud, tingimusel et majandustegevust jätkatakse asjaomases piirkonnas eespool nimetatud miinimumperioodi jooksul.

6. Omandatav vara peab olema uus, välja arvatud VKEde ja ettevõtete omandamise korral. Materiaalse vara rentimisega seotud kulud võib arvesse võtta üksnes järgmistel tingimustel:

- a) maa ja hoonete rentimise puhul peab rendileping kestma suurettevõtjate puhul vähemalt viis aastat ning VKEde puhul vähemalt kolm aastat pärast investeerimisprojekti lõpuleviimise eeldatud kuupäeva;
- b) seadmete või masinate rentimise korral peab rentimine toimuma kapitalirendi vormis ning rendileping peab sisaldama abisaaja kohustust osta vara lepingu lõppedes välja.

Ettevõtte varade omandamise korral artikli 2 punkti 49 tähenduses tuleb arvesse võtta üksnes ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ostetud vara soetamise kulud. Tehing peab toimuma turutingimustel. Kui varade soetamiseks on enne nende ostmist juba abi antud, tuleb sellise vara maksumus ettevõtte omandamisega seotud abikõlblikest kuludest maha arvata. Kui väikeettevõtte äritegevuse võtab üle algsete omaniku perekonnaliige või ettevõtte töötaja, siis ei ole vaja täita tingimust, et varad peab ostma kolmas isik, kes ei ole ostjaga seotud. Aktsiate omandamist ei loeta alginvesteeringuks.

7. Tootmisprotsessi põhjalikuks muutmiseks antud abi korral peavad abikõlblikud kulud ületama ajakohastatava tegevusega seotud vara kulumit eelneva kolme majandusaasta jooksul. Olemaoleva ettevõtte tegevuse mitmekesistamiseks antud abi puhul peavad abikõlblikud kulud ületama vähemalt 200 % võrra uuesti kasutatava vara arvestuslikku väärtust, mis on registreeritud tööde algusele eelneval majandusaastal.

8. Immateriaalset vara võib arvutada abikõlblike investeeringukuludena, kui see vastab järgmistele tingimustele:

- a) vara tuleb kasutada üksnes abi saavas ettevõttes;
- b) vara peab olema amortiseeritav;
- c) vara peab olema ostetud turutingimustel ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikutelt ning
- d) vara peab olema arvatud abi saava ettevõtja varade hulka ja see peab jääma vähemalt viieks aastaks (VKEde puhul kolmeks aastaks) seotuks projektiga, mille jaoks abi antakse.

Suurettevõtjate puhul on immateriaalse vara kulud abikõlblikud ainult kuni 50 % ulatuses alginvesteeringu kõigist abikõlblikest investeerimiskuludest.

9. Kui abikõlblikud kulud arvutatakse lõike 4 punkti b kohaselt prognoositud palgakulude alusel, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) investeerimisprojekt peab tooma kaasa asjaomase ettevõtja töötajate arvu suurenemise võrreldes eelnenud kaheteistkümne kuu keskmisega, pärast loodud töökohtade arvust selle perioodi jooksul kaotatud töökohtade mahaarvamist;
- b) kõik töökohad tuleb täita kolme aasta jooksul pärast tööde lõppu ning
- c) iga investeeringuga loodud töökohta tuleb asjaomasel alal säilitada vähemalt viis aastat (VKEde puhul kolm aastat) pärast ametikoha esmakordset täitmist.

10. Lairibavõrgu arendamiseks antava regionaalabi puhul peavad olema täidetud järgmised tingimused:
- abi antakse üksnes piirkondades, kus sama kategooria (tavalise lairibavõrgu või järgmise põlvkonna juurdepääsu-võrgu) võrk puudub ja kus sellist võrku abi andmise otsusele järgneva kolme aasta jooksul kommertsalustel tõenäoliselt välja ei arendata, ning
  - abi saanud võrguoperaator peab pakkuma aktiivset ja passiivset hulгимүүгитасанди juurdepääsu õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel, sealhulgas järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu puhul füüsilist teenuste eraldamist, ning
  - abi antakse konkurentsipõhise valikuprotsessi alusel.
11. Regionaalabi teadusuuringute taristule antakse ainult juhul, kui abi saamise tingimuseks on seatud läbipaistev ja mittediskrimineeriv juurdepääs kõnealusele taristule.
12. Abi osakaal brutotoetusekvivalendina ei tohi ületada abi ülemmäära, mis on kindlaks määratud abi andmise ajal asjaomases piirkonnas kehtiva regionaalabi kaardiga. Kui abi osakaal arvutatakse lõike 4 punkti c alusel, ei tohi abi ülemmäär ületada kõige soodsamat summat, mis tuleneb kõnealuse osakaalu kohaldamisest investeeringukulu või palgakulu alusel. Suurte investeerimisprojektide puhul ei ületa abisumma kohandatud abisummat, mis arvutatakse artikli 2 punktis 20 määratletud mehhanismi alusel;
13. Suure investeerimisprojekti osana käsitatakse mis tahes alginvesteeringut, mille algatab sama abisaaja (kontserni tasandil) kolme aasta jooksul alates tööde alustamisest muu abi saava investeeringuga samas NUTS 3 piirkonnas. Kui selline üks investeerimisprojekt on suur investeerimisprojekt, ei tohi ühele investeerimisprojektile antav abisumma ületada suurte investeerimisprojektide kohandatud abisummat.
14. Abisaaja enda rahaline panus peab moodustama vähemalt 25 % abikõlblikest kuludest, kas omavahenditena või välise finantseerimisena vormis, mis ei hõlma avaliku sektori toetust. Äärepoolseimates piirkondades võib VKE tehtud investeering saada abi ülemmääraga üle 75 %; sel juhul peab ülejäänud rahastamine tulema abisaajalt.
15. Määrusega (EL) nr 1299/2013 hõlmatud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega seotud alginvesteeringu puhul, kohaldatakse kõigi projektis osalevate abisaajate suhtes selle piirkonna abi osakaalu, kus alginvesteering tehti. Kui alginvesteering tehti kahes või enamas abi saavas piirkonnas, siis on abi ülemmäär see, mida kohaldatakse piirkonnas, kus abikõlblike kulused kanti suurimas summas. Aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas kohaldatakse käesolevat sätet suurettevõtjate suhtes ainult juhul, kui alginvesteering on seotud uue majandustegevusega.

Artikkel 15

Regionaalne tegevusabi

- Regionaalse tegevusabi kavad äärepoolseimates piirkondades või hõredalt asustatud piirkondades, mis on kooskõlas 2014.–2020. aasta regionaalabi suuniste⁽¹⁾ punktiga 161 kindlaks määratud liikmesriikide regionaalabi kaardil, mille on heaks kiitnud komisjon, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja need vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõikega 3 ette nähtud teavitamiskohustusest, kui käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused on täidetud.
- Regionaalse tegevusabi kavadega kompenseeritakse järgmist:
  - tegevusabi saamiseks kõlblikes piirkondades toodetud kaupade transpordi lisakulud ning sellistes piirkondades täiendavalt töödeldavate kaupade transpordi lisakulud järgmistel tingimustel:
    - abisaajate tootmistegevus toimub kõnealustes piirkondades;
    - abi on eelnevalt objektiivselt kindlaks määratav kindlaksmääratud summa või tonn/kilomeetri suhte või muu asjakohase ühiku alusel;
    - selliste transpordi lisakulude arvutamisel lähtutakse kaupade teekonnast asjaomase liikmesriigi piires sellise transpordivahendiga, millega kaasnevad abisaaja jaoks kõige väiksemad kulud; Ainult äärepoolseimate piirkondade puhul võivad sellistes piirkondades täiendavalt töödeldavate kaupade transpordi lisakulud hõlmata kulusid, mis kaasnevad kaupade transportimisega mis tahes tootmiskohast sellistesse piirkondadesse.

⁽¹⁾ ELT C 209, 23.7.2013, lk 1.

- b) lisategevuskulud (muud kui transpordikulud), mis tekivad äärepoolseimates piirkondades aluslepingu artiklis 349 viidatud ühe või mitme püsiva ebasoodsa tingimuse otsesel mõjul, eeldusel et:
- i) abisaajad teostavad majandustegevust äärepoolseimas piirkonnas;
  - ii) iga-aastane abisumma abisaaja kohta kõigi tegevusabi kavade raames ei ületa:
    - 15 % abisaaja poolt aastas asjaomases äärepoolseimas piirkonnas loodud kogulisandväärtusest või
    - 25 % abisaaja poolt aastas asjaomases äärepoolseimas piirkonnas kantud tööjõukuludest või
    - 10 % abisaaja realiseeritud aastakäibest asjaomases äärepoolseimas piirkonnas.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % käesolevas artiklis kindlaks määratud abikõlblikest lisakuludest.

B alajaotus

Linnaarendusabi

Artikkel 16

Regionaalne linnaarendusabi

1. Regionaalne linnaarendusabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Linnaarendusprojektid peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:
  - a) neid teostatakse linnaarendusfondide kaudu abi saavates piirkondades;
  - b) neid kaasrahastatakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;
  - c) nendega toetatakse tervikliku säästva linnaarengu strateegia rakendamist.
3. Koguinvesteering mõnesse linnaarendusprojekti mis tahes linnaarendusmeetme raames ei ületa 20 miljonit eurot.
4. Abikõlblikud kulud on linnaarendusprojekti kogukulud niivõrd, kuivõrd need on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽¹⁾ artiklitega 65 ja 37.
5. Abi, mida annab linnaarendusfond abikõlblikule linnaarendusprojektile, võib olla omakapitali, kvaasiomakapitali, laenude, garantiide, või nende kombinatsiooni vormis.
6. Linnaarendusabiga suurendatakse täiendavaid erainvesteeringuid linnaarendusfondide või linnaarendusprojektide tasandil nii, et kogusumma ulatub vähemalt 30 % linnaarendusprojektile antavast kogurahastamisest.
7. Era- ja riiklikud investorid võivad toetada linnaarendusprojekti rakendamist rahalise või mitterahalise abiga või nende kombinatsiooniga. Mitterahalised sissemaksud võetakse arvesse turuväärtuse alusel, mille on kinnitanud sõltumatu kvalifitseeritud ekspert või nõuetekohaselt volitatud ametiasutus.
8. Linnaarendusmeetmed peavad vastama järgmistele kriteeriumidele:
  - a) linnaarendusfondide valitsejad valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega. Eelkõige ei tohi linnaarendusfondi valitsejate valikul esineda diskrimineerimist tulenevalt nende asutamiskohast või registrisse kandmisest mis tahes liikmesriigis. Linnaarendusfondi valitsejaid võidakse kohustada täitma eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, mis on objektiivselt põhjendatavad investeeringute olemusega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- b) sõltumatud erainvestorid valitakse kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille eesmärk on luua asjakohane riski-tulu jagamise kord, ning investeeringute puhul, mis ei ole garantiid, eelistatakse asümmeetrilist kasumi jagamist langusriski kaitsel. Kui erainvestoreid ei valita sellise konkursiga, määrab avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga valitud sõltumatu ekspert erainvestoritele õiglase tasuvusläve;
- c) asümmeetrilise kahjumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirdub riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 protsendiga koguinvesteeringust;
- d) linnaarendusprojektide erainvestoritele antavate garantiide puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on 25 % aluseks olevast garanteeritud portfelist;
- e) investoritel on õigus olla esindatud linnaarendusfondi juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee;
- f) linnaarendusfond asutatakse kohaldatavate õigusaktide kohaselt. Liikmesriik näeb ette hoolsuskohustuse täitmise menetluse, et tagada linnaarendusabi meetme rakendamiseks ärilises mõttes usaldusväärne investeerimisstrateegia.
9. Linnaarendusfondi vahendeid hallatakse äriliste põhimõtete alusel ning tagatakse kasumile orienteeritud rahastamisotsused. See tingimus loetakse täidetuks, kui linnaarendusfondi valitsejad vastavad järgmistele tingimustele:
- a) linnaarendusfondi valitsejad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega ja heas usus ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse parimaid tavasid ja regulatiivset järelevalvet;
- b) linnaarendusfondide valitsejaid tasustatakse turutatavade kohaselt. Kõnealune nõue loetakse täidetuks, kui juht valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille aluseks on kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantssuutlikkusega seotud objektiivsed kriteeriumid;
- c) linnaarendusfondi valitsejate töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või peavad nad jagama investeerimisrisiki, investeerides oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas avaliku sektori investori huvidega;
- d) linnaarendusfondide valitsejad kehtestavad linnaarendusprojektidesse investeerimise strateegia, kriteeriumid ja kavatava ajakava, tehes eelnevalt kindlaks rahalise elujõulisuse ja eeldatava mõju linnaarengule;
- e) iga omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringu jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia.
10. Kui linnaarendusfondist antakse linnaarendusprojektidele laene või garantiisid, peavad olema täidetud järgmised tingimused:
- a) laenude puhul võetakse käesoleva artikli lõike 3 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse laenu nominaalsumma;
- b) garantiide puhul võetakse käesoleva artikli lõike 3 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse aluseks oleva laenu nominaalsumma.
11. Liikmesriik võib delegeerida linnaarendusabi meetme rakendamise volitatud üksusele.

2. JAGU

VKEdele antav abi

Artikkel 17

VKEdele antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Liidu territooriumil või väljaspool seda tegutsevatele VKEdele investeeringuteks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud kulud on üks või mõlemad järgmistest:
  - a) materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud;
  - b) otseselt investeerimisprojektiga loodud töökohtade prognoositud palgakulud, mis arvutatakse välja kaheks aastaks.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel abikõlblike kuludena käsitamiseks peavad investeeringud seisnema järgnevas:
  - a) investeering materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse seoses uue ettevõtte asutamisega, olemasoleva ettevõtte laiendamisega, ettevõtte toodangu mitmekesistamisega uute toodetega või olemasoleva ettevõtte kogu tootmisprotsessi täieliku ümberkorraldamisega või
  - b) ettevõttele kuuluva vara soetamine, kui täidetud on järgmised tingimused:
    - ettevõtte lõpetas tegevuse või oleks lõpetanud tegevuse, kui seda ei oleks ostetud;
    - varad ostetakse kolmandalt isikult, kes ei ole ostjaga seotud;
    - tehing toimub turutingimustel.

Kui väikeettevõtja äritegevuse võtab üle algse omaniku perekonnaliige või ettevõtja töötaja, siis ei ole vaja täita tingimust, et varad tuleb osta kolmandalt isikult, kes ei ole ostjaga seotud. Investeeringuna ei käsitata ainuüksi ettevõtja aktsiate omandamist.

4. Immateriaalne vara peab vastama kõigile järgmistele tingimustele:
  - a) seda tuleb kasutada üksnes abi saavas ettevõttes;
  - b) seda tuleb käsitada amortiseeruva varana;
  - c) see peab olema ostetud turutingimustel ostjaga mitteseotud kolmandatelt isikult;
  - d) vara peab ettevõtja vara hulka kuuluma vähemalt kolm aastat.
5. Investeerimisprojektiga otseselt loodud tööhõive puhul peavad olema täidetud järgmised tingimused:
  - a) töökohad luuakse kolme aasta jooksul pärast investeeringu tegemist;
  - b) töötajate arv asjaomases ettevõttes kokkuvõttes suureneb, võrreldes eelnenud kaheteistkümne kuu keskmisega;
  - c) loodavaid töökohti tuleb säilitada vähemalt kolm aastat alates töökoha esmatäitmise kuupäevast.
6. Abi osakaal ei tohi ületada:
  - a) väikeettevõtjate puhul 20 % abikõlblikest kuludest;
  - b) keskmise suurusega ettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 18

VKEdele nõustamiseks antav abi

1. VKEdele nõustamiseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
3. Abikõlblikud on väliskonsultantide poolt osutatud nõustamisteenuste kulud.
4. Kõnealused teenused ei või kujutada endast pidevat ega korrapärast tegevust ega olla seotud ettevõtja tavapärase tegevuskuludega nagu tavapärased maksunõustamisteenused, korrapärased õigusteenused või reklaam.

*Artikkel 19***VKEdele messidel osalemiseks antav abi**

1. VKEdele messidel osalemiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud kulud on kulud, mis kantakse ettevõtte osalemisel mis tahes messil või näitusel seoses väljapaneku koha üürimise, ülesseadmise ja haldamisega.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

*Artikkel 20***Abi VKEde koostöökuludeks, mis on seotud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega**

1. Abi koostöökuludele, mis on seotud Euroopa territoriaalse koostöö projektidega, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1299/2013, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja PEATÜKK peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
  - a) organisatsioonilise koostöö kulud, sealhulgas kulud töötajatele ja büroodele selles ulatuses, kui need on seotud koostööprojektiga;
  - b) kulud koostööga seotud nõustamis- ja tugiteenustele, mida pakuvad välised konsultandid ja teenusepakkujad;
  - c) reisikulud, seadmete kulud, projektiga otseselt seotud investeringukulu ja otseselt projekti jaoks kasutatavate seadmete amortisatsioon.
3. Lõike 2 punktis b osutatud teenused ei või kujutada endast pidevat ega korrapärast tegevust ega olla seotud ettevõtte ja tavapäraste tegevuskuludega nagu tavapärased maksunõustamisteenused, korrapärased õigusteenused või reklaam.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

*3. JAGU***Abi VKEde juurdepääsuks rahastamisele***Artikkel 21***Riskifinantseerimisabi**

1. VKEde riskifinantseerimise abikavad on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Finantsvahendajate puhul võib sõltumatutele erainvestoritele antav riskifinantseerimisabi olla üks järgmistest:
  - a) omakapital või kvaasiomakapital või rahaeraldise riskifinantseerimisinvesteeringute tegemiseks otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse;
  - b) laenu riskifinantseerimisinvesteeringute tegemiseks otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse;
  - c) garantiid kahjumite katmiseks, mis tulenevad riskifinantseerimisinvesteeringutest, mis on tehtud otse või kaudselt abikõlblikesse ettevõtjatesse.

3. Sõltumatute erainvestorite tasandil võib riskifinantseerimisabi anda käesoleva artikli lõikes 2 mainitud kujul või maksusoodustustena füüsilisest isikust erainvestoritele, kes pakuvad abikõlblikele ettevõtjatele otseselt või kaudselt riskifinantseerimist.
4. Abikõlblike ettevõtjate tasandil võib riskifinantseerimisabi olla omakapitali, kvaasiomakapitali investeeringute, laenude, garantiide või nende kombinatsiooni kujul.
5. Abikõblikud ettevõtjad on ettevõtjad, kes algse riskifinantseerimisinvesteeringu ajal on börsil noteerimata VKEd ja täidavad vähemalt ühte järgmistest kriteeriumidest:
  - a) nad ei ole tegutsenud ühelgi turul;
  - b) nad on tegutsenud mis tahes turul vähem kui 7 aastat alates nende esimest kaubanduslikust müügist;
  - c) nad vajavad algset riskifinantseerimisinvesteeringut, mis uue toote või geograafilise turu jaoks koostatud äriplaani kohaselt moodustab rohkem kui 50 % nende aastases keskmisest käibest eelneva viie aasta jooksul.
6. Riskifinantseerimisabi võib hõlmata ka jätkuinvesteeringuid abikõblikesse ettevõtjatesse, sealhulgas pärast 7 aastast ajavahemiku, millele on osutatud lõike 5 punktis b, kui on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:
  - a) lõikes 9 osutatud riskifinantseerimise kogusummat ei ületata;
  - b) jätkuinvesteeringute võimalus oli ette nähtud alguses äriplaanis;
  - c) jätkuinvesteeringu saav ettevõtja ei ole seotud I lisa artikli 3 lõike 3 tähenduses teise ettevõtjaga, välja arvatud finantsvahendaja või meetme raames riskifinantseerimist pakkuv sõltumatu erainvestor, välja arvatud juhul, kui uus üksus vastab VKE määratlusele.
7. Omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringute puhul abikõblikesse ettevõtjatesse võib riskikapitali toetusmeetmega asenduskapitali toetada üksnes juhul, kui viimast kombineeritakse uue kapitaliga, mis moodustab vähemalt 50 % igast investeeringust abikõblikku ettevõtjasse.
8. Omakapitali või kvaasiomakapitali investeeringute puhul, millele on osutatud lõike 2 punktis a, ei tohi rohkem kui 30 % finantsvahendaja kapitali sisse maksete ja sissenõudmata märgitud kapitali koondsummast kasutada likviidsuse juhtimise eesmärgil.
9. Lõikes 4 osutatud riskifinantseerimise kogusumma ei tohi ületada 15 miljonit eurot kõbliku ettevõtja kohta mis tahes riskifinantseerimismeetme raames.
10. Riskifinantseerimisemeede, millega tehakse omakapitali, kvaasiomakapitali või laenuinvesteeringuid, peaks suurendama sõltumatute erainvestorite poolset lisarahastamist finantsvahendajate või kõblike ettevõtjate tasandil, et saavutada eraosaluse määr, mis ulatub vähemalt järgmiste miinimumkünnisteni:
  - a) 10 % abikõblikule ettevõtjale antud riskifinantseerimisest enne esimest kaubanduslikku müüki mis tahes turul;
  - b) 40 % riskifinantseerimisest, mis antakse käesoleva artikli lõike 5 punktis b osutatud abikõblikule ettevõtjale;
  - c) 60 % riskifinantseerimisest, mis antakse käesoleva artikli lõike 5 punktis c osutatud abikõblikule ettevõtjale, ja jätkuinvesteeringute puhul abikõblikule ettevõttele pärast 7 aastast perioodi, millele on osutatud lõike 5 punktis b.
11. Kui riskifinantseerimisemeedet rakendatakse finantsvahendaja kaudu, see on suunatud eri arengustaadiumis olevatele ettevõtjatele, nagu osutatud lõikes 10, ja sellega ei ole ette nähtud erakapitali osalust abikõblike ettevõtjate tasandil, saavutab finantsvahendaja eraosaluse määra, mis vastab vähemalt alusportfelli tehtud üksikute investeeringute mahul põhinevale kaalutud keskmisele ning mis tuleneb osaluskünniste kohaldamisest selliste investeeringute suhtes, nagu on osutatud lõikes 10.
12. Riskifinantseerimisemeetme puhul ei tohi esineda diskrimineerimist finantsvahendajate vahel tulenevalt asutamis kohast või mis tahes liikmesriigi registrisse kandmisest. Finantsvahendajaid võidakse kohustada täitma eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, mis on objektiivselt põhjendatavad investeeringute olemusega.

13. Riskifinantseerimismeede peab vastama järgmistele kriteeriumidele:

- a) seda viiakse ellu ühe või mitme finantsvahendaja kaudu, välja arvatud maksusoodustused erainvestoritele seoses nende otseinvesteeringutega kõlblikesse ettevõtjatesse;
- b) finantsvahendajad, erainvestorid ja fondivalitsejad valitakse kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursi abil, mille eesmärk on luua asjakohane riski-tulu jagamise kord, ning investeeringute puhul, mis ei ole garantiid, eelistatakse asümmeetrilist kasumi jagamist langusriski kaitsele;
- c) asümmeetrilise kahjumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirdub riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 %ga koguinvesteeringust;
- d) punkti 2 alapunkti c alla kuuluvate garantiide puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on 25 % aluseks olevast garanteeritud portfellist. Tasuta võib anda ainult garantiisid, mis katavad garanteeritud portfelli oodatavat kahju. Kui garantii hõlmab ka ettenägematute kahjude katmist, maksab finantsvahendaja garantii selle osa eest, mis on mõeldud ettenägematute kahjude katmiseks, turutingimustele vastavat garantiipremiat.

14. Riskifinantseerimismeetmetega tuleb tagada kasumile orienteeritud rahastamisotsused. See tingimus loetakse täidekuks, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) finantsvahendajad asutatakse kohaldatavate õigusaktide kohaselt;
- b) liikmesriik või meedet rakendav üksus näeb ette hoolsuskohustuse täitmise menetluse, et tagada riskifinantseerimismeetme rakendamiseks ärilises mõttes usaldusväärne investeerimisstrateegia, sealhulgas asjakohane riskide hajutamine, et investeerimisportfell oleks majanduslikult elujõuline ning portfelli suuruse ja territoriaalse hõlmavuse seisukohast tõhus;
- c) abikõlbliku ettevõtja riskifinantseerimise saamise aluseks on elujõuline äriplaan, mis sisaldab üksikasjalikke andmeid toote, müügi ja kasumlikkuse arengu kohta ning milles on eelnevalt kindlaks tehtud finantsiline elujõulisus,
- d) iga omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringu jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia.

15. Finantsvahendajaid juhitakse äriliste põhimõtete alusel. See nõue loetakse täidekuks, kui finantsvahendaja ja riskifinantseerimismeetme liigist sõltuvalt fondivalitseja vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega ja heas usus ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse parimaid tavaid ja regulatiivset järelevalvet;
- b) nende töötasu peab vastama turutavadele. Kõnealune nõue loetakse täidekuks, kui fondivalitseja või finantsvahendaja valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille aluseks on kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantssuutlikkusega seotud objektiivsed kriteeriumid;
- c) nende töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või peavad nad jagama investeerimisrisiki, investeerides oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas avaliku sektori investori huvidega;
- d) nad kehtestavad investeerimisstrateegia, kriteeriumid ja investeeringute kavandatava ajakava;
- e) investoritel on õigus olla esindatud investeerimisfondi juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee.

16. Riskifinantseerimismeede, millega antakse garantiisid või laene abikõlblikule ettevõtjale, peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) meetme tulemusel teeb finantsvahendaja investeeringuid, mida ei oleks tehtud või oleks tehtud piiratud ulatuses või muul viisil, kui abi ei oleks antud. Finantsvahendaja peab suutma tõendada, et eksisteerib mehhanism, millega tagatakse, et abist saadav kasu läheb suurimal võimalikul määral lõplikele abisaajatele suuremate rahastamisvahendite, riskantsemate portfelli, väiksemate tagatisnõuete, väiksemate garantiipremiate või madalamate intressimäärade kujul;

- b) laenu puhul võetakse lõike 9 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse laenu nominaalsumma.
- c) garantiide puhul võetakse lõike 9 kohase maksimaalse investeerimissumma arvutamisel arvesse aluseks oleva laenu nominaalsumma. Garantii ei tohi moodustada tagatud laenust üle 80 %.
17. Liikmesriik võib delegeerida riskifinantseerimismeetme rakendamise volitatud üksusele.
18. Riskifinantseerimisabi VKEdele, kes ei täida lõikes 5 sätestatud tingimusi, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, eeldusel et:
- a) VKEde tasandil vastab abi tingimustele, mis on sätestatud määruses (EL) nr 1407/2013, ning
- b) kõik tingimused, mis on sätestatud käesolevas artiklis, välja arvatud need, mis on sätestatud lõigetes 5, 6, 9, 10 ja 11, on täidetud ning
- c) riskifinantseerimismeede, millega tehakse omakapitali, kvaasiomakapitali või laenuinvesteeringuid, peaks suurendama sõltumatute erainvestorite poolset lisarahastamist finantsvahendajate või VKEde tasandil nii, et saavutada eraosaluse määr, mis ulatub vähemalt 60 %ni VKEdele antavast riskifinantseerimisest.

Artikkel 22

Idufirmadele antav abi

1. Idufirmade abikavad on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on börsil noteerimata väikeettevõtjad viie aasta jooksul alates nende registreerimisest, kui nad ei ole veel kasumit jaganud ega ole moodustatud ühinemise teel. Abikõlblike ettevõtjate puhul, kes registreerimisele ei kuulu, võib viieaastast abikõlblikkuse perioodi hakata lugema hetkest, kui ettevõtja kas alustab oma majandustegevust või on kohustatud maksma oma majandustegevuselt maksu.
3. Idufirmadele antav abi võib olla järgmine:
- a) turutingimustele mittevastava intressimääraga laenud kuni kümneaastase kestusega ja garanteeritud summaga maksimaalselt üks miljon eurot või 1,5 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike punkti c tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas või 2 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas; Laenude puhul, mille kestus on 5–10 aastat, võib maksimumsummasid kohandada, korrutades ületavad summad 10 aasta ja laenu tegeliku kestuse suhtega. Laenude puhul, mille kestus on lühem kui 5 aastat, on maksimumsumma sama mis 5aastase kestusega laenude puhul.
- b) turutingimustele mittevastava preemiaga garantiid kuni kümneaastase kestusega ja garanteeritud summaga maksimaalselt 1,5 miljonit eurot või 2,25 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas või kolm miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas. Garantiide puhul, mille kestus on 5–10 aastat, võib garanteeritud maksimumsummasid kohandada, korrutades ületavad summad 10 aasta ja garantii tegeliku kestuse suhtega. Garantiide puhul, mille kestus on lühem kui 5 aastat, on maksimumsumma sama mis 5aastase kestusega garantiide puhul. Garantii ei tohi moodustada tagatud laenust üle 80 %.
- c) toetused, sealhulgas omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringud, intressimäära ja garantiipremia vähendused maksimaalse brutotoetusekvivalendiga 0,4 miljonit eurot või 0,6 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas, või 0,8 miljonit eurot, kui ettevõtja on asutatud aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimustele vastavas abi saavas piirkonnas.
4. Abisaaja võib saada toetust mitme käesoleva artikli lõikes 3 nimetatud abimeetme kaudu, eeldusel et ühe abimeetme kaudu antud summa osa, mis on arvutatud selle abimeetme jaoks lubatava abi maksimumsumma alusel, võetakse arvesse, kui arvutatakse järelejäävat osa maksimaalsest abisummast, mis on lubatud teiste meetmete jaoks, mis moodustavad sellise kombineeritud abinstrumenti osa.
5. Väikeste ja innovaatiliste ettevõtjate puhul võib lõikes 3 sätestatud maksimummäärad kahekordistada.

*Artikkel 23***VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemisplatvormidele antav abi**

1. VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemisplatvormidele antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
  2. Kui platvormi operaator on väikeettevõtja, võib abi olla platvormi operaatorile kui idufirmale antava abi kujul, mille puhul kohaldatakse artiklis 22 sätestatud tingimusi.
- Abi võib anda maksusoodustusena sõltumatutele erainvestoritele, kes on füüsilised isikud, seoses nende riskifinantseerimisinvesteeringutega, mis tehakse alternatiivse kauplemisplatvormi kaudu ettevõtjatesse, mis on abikõlblikud artiklis 21 sätestatud tingimuste kohaselt.

*Artikkel 24***Esmaseks taustauuringuks antav abi**

1. Esmaseks taustauuringuks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on kulud, mis on seotud esmase sõelumise ja ametliku hoolsuskohustuse menetlusega, mille viivad läbi finantsvahendajate valitsejad või investorid, et teha kindlaks abikõlblikud ettevõtjad artiklite 21 ja 22 kohaselt.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

*4. JAGU***Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi***Artikkel 25***Teadus- ja arendusprojektidele antav abi**

1. Teadus- ja arendustegevuse projektidele antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Teadus- ja arendusprojekti abi saav osa peab olema täielikult liigitatav ühe või mitme järgneva kategooria alla:
  - a) alusuuringud;
  - b) rakendusuurid;
  - c) tootearendus;
  - d) teostatavusuuringud.
3. Kõik teadus- ja arendustegevusprojektide abikõlblikud kulud peavad olema liigitatud konkreetse teadus- ja arendustegevuse kategooriasse ning olema järgmised:
  - a) personalikulud: teadlased, tehnikud ja muu abikoosseis selles ulatuses, mil nad tegelevad konkreetse uurimisprojektiga;
  - b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Kui vahendeid ja seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulud, mis vastavad projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt;

- c) ehitiste ja maa kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Ehitise puhul peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulu, mis vastab projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt. Maa puhul on abikõlblikud omandi üleminekuga seotud kulud või tegelikult tekkinud kapitalikulud;
- d) turutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud;
- e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mis on kantud otseselt projekti tõttu.
4. Abikõlblikud kulud teostatavusuuringu puhul on uuringu kulud.
5. Abi osakaal ei tohi ühegi abisaaja puhul ületada:
- a) alusuuringute puhul 100 % abikõlblikest kuludest;
- b) rakendusuuringu puhul 50 % abikõlblikest kuludest;
- c) tootearenduse puhul 25 % abikõlblikest kuludest;
- d) teostatavusuuringute puhul 50 % abikõlblikest kuludest.
6. Rakendusuuringu või tootearenduse puhul võib abi osakaalu suurendada abi ülemmäärani 80 % abikõlblikest kuludest järgnevalt:
- a) 10 protsendipunkti keskmise suurusega ettevõtjate ja 20 protsendipunkti väikeettevõtjate puhul;
- b) 15 protsendipunkti võrra, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
- i) projekt hõlmab tõhusat koostööd
- ettevõtjate vahel, kellest vähemalt üks on VKE, või projekt viiakse ellu vähemalt kahes liikmesriigis või liikmesriigis ja EMP lepingus osalevas riigis ning ükski ettevõtja ei kannu üle 70 % abikõlblikest kuludest või
  - ettevõtja ja vähemalt ühe teadusuuringute ja teadmiste levitamise tegeleva organisatsiooni vahel, mis kannab vähemalt 10 % abikõlblikest kuludest, ning kellel on õigus avaldada oma uuringu tulemused;
- ii) projekti tulemusi levitatakse laialdaselt konverentsidel, väljaannetes, avatud juurdepääsuga hoidlates või tasuta või avatud lähtekoodiga tarkvara kaudu.
7. teostatavusuuringute puhul võib abi osakaalu suurendada 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjate puhul ja 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjate puhul.

Artikkel 26

Investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristule

1. Majandustegevust toetava teadusuuringute taristu rajamiseks või uuendamiseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Kui teadusuuringute taristu toetab nii majanduslikke kui ka mittemajanduslikke tegevusi, tuleb iga tegevusliigi rahastamist, kulusid ja tulusid arvestada eraldi järjepidevalt kohaldatavate ja objektiivselt põhjendatud kuluarvestuspõhimõtete alusel.
3. Taristu toimimise või kasutamise eest võetav tasu peab vastama turuhindadele.
4. Juurdepääs taristule peab olema avatud mitmele kasutajale, läbipaistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on taristut rahastanud vähemalt 10 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel. Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab juurdepääs olema proportsionaalne ettevõtja panusega investeeringukuludesse ja eelisjuurdepääsu tingimused tuleb avaldada.

5. Abikõlblikud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
7. Kui teadusuuringute taristu saab riiklikku rahastamist nii majanduslikeks kui ka mittemajanduslikeks tegevusteks, kehtestavad liikmesriigid järelevalve- ja tagasimaksemehhanismi, millega tagatakse, et kohaldatavat abi osakaalu ei ületata majandustegevuse osa suurenemise tõttu võrreldes abi andmise ajal ette nähtud olukorraga.

Artikkel 27

Innovatsiooniklastritele antav abi

1. Innovatsiooniklastritele antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Innovatsiooniklastritele antavat abi antakse üksnes innovatsiooniklastrit haldavale juriidilisele isikule (klasterorganisatsioonile).
3. Juurdepääs klasteri territooriumile, käitistele ja tegevustele peab olema avatud mitmele kasutajale, läbipaistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on innovatsiooniklastrit rahastanud vähemalt 10 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel. Ülemäärase hüvitamise vältimiseks peab juurdepääs olema proportsionaalne ettevõtja panusega investeeringukuludesse ja eelisjuurdepääsu tingimused tuleb avaldada.
4. Tasu, mida küsitakse klasteri vahendite kasutamise ja klasteri tegevuses osalemise eest, peab vastama turuhinnale või peegeldama nende seotud kulusid.
5. Investeerimisabi võib anda klasteri rajamiseks või uuendamiseks. Abikõlblikud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.
6. Innovatsiooniklastritele antava investeeringuteks ettenähtud abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra innovatsiooniklastrite puhul, mis asuvad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas, ja 5 protsendipunkti võrra innovatsiooniklastrite puhul, mis asuvad aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.
7. Tegevusabi võib anda innovatsiooniklastrite tegevuse jaoks. Abi võib anda kümne aasta jooksul.
8. Abikõlblikud kulud innovatsiooniklastritele antava tegevusabi puhul on personali- ja halduskulud (sealhulgas üldkulud) seoses järgmiste tegevustega:
  - a) klasteri elavdamine, et lihtsustada koostööd, teabe jagamist ning spetsialiseeritud ja kohandatud tugiteenuste osutamist ja suunamist;
  - b) klasteri turundus, et suurendada uute ettevõtjate ja organisatsioonide osalemist ning klasteri nähtavust;
  - c) klasteri vahendite haldamine; koolitusprogrammide, töötubade ja konverentside korraldamine, et toetada teadmiste jagamist, võrgustike loomist ja riikidevahelist koostööd.
9. Tegevusabi puhul ei tohi abi osakaal ületada 50 % kõigist abikõlblikest kuludest ajavahemikul, mille jooksul abi antakse.

Artikkel 28

VKEdele antav innovatsiooniabi

1. VKEdele antav innovatsiooniabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
  - a) patente ja muude immateriaalsete varade omandamise, valideerimise ja kaitsmise kulud;
  - b) kulud teadusasutustest või teadmisi levitavatest organisatsioonidest või suurettevõtjate poolt lähetatavatele kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele, kes tegelevad teadus- ja arendustegevuse või innovatsiooniga abisaaja loodud uuel töökohal ja ei asenda teisi töötajaid;
  - c) innovatsiooni nõuandeteenuste ja tugiteenuste kulud.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
4. Innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi puhul võib abi osakaalu suurendada kuni 100 protsendini abikõlblikest kuludest, kui innovatsiooni nõuandeteenusteks ja tugiteenusteks antava abi kogusumma ei ületa 200 000 eurot ettevõtja kohta mis tahes kolmeaastase ajavahemiku jooksul.

Artikkel 29

Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi

1. Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse suurettevõtjatele vaid siis, kui nad teevad toetatavas tegevuses tõhusat koostööd VKEdega, kusjuures koostööd tegevate VKEde abikõlblikud kulud peavad moodustama vähemalt 30 % kõigist abikõlblikest kuludest.
3. Abikõlblikud kulud on järgmised:
  - a) personalikulud;
  - b) vahendite, seadmete, hoonete ja maa kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks;
  - c) lepingulise teadustegevuse, välistest allikatest turutingimustel ostetud või litsentseeritud teadmiste ja patente kulud;
  - d) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mis on kantud otseselt projekti tõttu.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 15 % abikõlblikest kuludest suurettevõtjate puhul ja 50 % abikõlblikest kuludest VKEde puhul.

Artikkel 30

Kalandus- ja vesiviljelussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi

1. Kalandus- ja vesiviljelussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Toetatav projekt peab olema kõigi asjaomase sektoris või allsektoris tegutsevate ettevõtjate huvides.
3. Enne toetatava projekti alustamist tuleb internetis avaldada järgmised andmed:
  - a) fakt, et abi saav projekt teostatakse;
  - b) abi saava projekti eesmärgid;

- c) abi saava projekti eeldatavate tulemuste avaldamise ligikaudne kuupäev ja avaldamise aadress internetis;
  - d) viide, et toetatava projekti tulemused on tasuta kättesaadavad kõigile asjaomastele konkreetsetes põllumajandussektoris või allsektoris tegutsevatele ettevõtjatele.
4. Abi saava projekti tulemused tehakse kättesaadavaks internetis projekti lõppkuupäeval või kuupäeval, mil neid tulemusi käsitlev teave antakse mis tahes konkreetse organisatsiooni liikmetele, olenevalt sellest, kumb on varasem. Tulemused peavad olema internetis kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul alates projekti lõppkuupäevast.
  5. Abi antakse otse teadusuuringute ja teadmiste levitamise tegelevale organisatsioonile ning sellega ei tohi kaasneda teadustegevusega mitteseotud abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega tegelevale ettevõtjale.
  6. Abikõlblikud on artikli 25 lõikes 3 sätestatud kulud.
  7. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

5. JAGU

Koolitusabi

Artikkel 31

Koolitusabi

1. Koolitusabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi ei anta koolitusele, millega ettevõtjad täidavad kohustuslikke riiklikke koolitusstandardeid.
3. Abikõlblikud on järgmised kulud:
  - a) koolitajate tööjõukulud tundide eest, mille jooksul koolitajad koolitusel osalevad;
  - b) koolitajate ja koolitatavate tegevuskulud, mis on otseselt seotud koolitusprojektiga, näiteks reisikulud, projektiga otseselt seotud materjalide ja tarvikute kulud, töövahendite ja seadmete amortisatsiooni kulud selles ulatuses, mil neid kasutatakse üksnes projekti jaoks. Abikõlblikud ei ole majutuskulud, välja arvatud minimaalsed vajalikud majutuskulud koolitatavate puhul, kes on puudega töötajad;
  - c) koolitusprojektiga seotud nõustamisteenuste kulud;
  - d) koolitatavate tööjõukulud ja kaudsed üldkulud (halduskulud, üür, muud üldkulud) tundide eest, mille jooksul koolitatavad koolitusel osalevad.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada kuni 70 % abikõlblikest kuludest järgmiselt:
  - a) 10 protsendipunkti võrra, kui koolitust antakse ebasoodsas olukorras olevatele või puudega töötajatele;
  - b) 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral ja 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral.
5. Kui abi antakse meretranspordi valdkonnas, võib selle osakaal olla kuni 100 % abikõlblikest kuludest, eeldusel et täidetakse järgmisi tingimusi:
  - a) koolitatavad ei ole laevapere tegevliikmed, vaid on pardal mittekoosseisulised töötajad, ning
  - b) koolitus toimub liidus registreeritud laevade pardal.

6. JAGU

Ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate jaoks antav abi

Artikkel 32

Ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks palgatoetuste vormis antav abi

1. Ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks ettenähtud abikavad on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud kulud on palgakulud, mis kantakse kuni 12 kuu jooksul alates ebasoodsas olukorras oleva töötaja töölevõtmisest. Eriti ebasoodsas olukorras oleva töötaja puhul on abikõlblikud palgakulud, mis kantakse kuni 24 kuu jooksul alates töölevõtmisest.
3. Kui töölevõtmise tulemusena asjaomase ettevõtja töötajate arv eelneva 12 kuu keskmisega võrreldes kokkuvõttes ei suurene, peab ametikoht või peavad ametikohad olema vabanenud seoses vabatahtliku lahkumisega, töövõime kaotusega, vanaduspensionile jäämisega, tööaja vabatahtliku vähendamisega või töötaja üleastumisest tingitud seaduspärase töölt vabastamisega, mitte koondamise tõttu.
4. Ebasoodsas olukorras oleval töötajal on õigus pidevaks töötamiseks vähemalt sellise perioodi vältel, mis on ette nähtud asjaomase riigi töölepinguid reguleerivate õigusaktide või kollektiivlepingutega, välja arvatud juhul, kui tegemist on seaduspärase töölt vabastamisega töötaja üleastumise tõttu.
5. Juhul kui töötamise aeg on lühem kui 12 kuud, või 24 kuud eriti ebasoodsas olukorras oleva töötaja puhul, vähendatakse abi proportsionaalselt.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 33

Puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi

1. Puudega töötajate tööhõive jaoks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on palgakulud, mis kantakse mis tahes perioodi jooksul, mille vältel puudega töötaja töötab.
3. Kui töölevõtmise tulemusena asjaomase ettevõtja töötajate arv eelneva 12 kuu keskmisega võrreldes kokkuvõttes ei suurene, peab ametikoht või peavad ametikohad olema vabanenud seoses vabatahtliku lahkumisega, töövõime kaotusega, vanaduspensionile jäämisega, tööaja vabatahtliku vähendamisega või töötaja üleastumisest tingitud seaduspärase töölt vabastamisega, mitte koondamise tõttu.
4. Puudega töötajal on õigus pidevaks töötamiseks vähemalt sellise perioodi vältel, mis on ette nähtud asjaomase riigi töölepinguid reguleerivate õigusaktide või kollektiivlepingutega, mis on ettevõtja jaoks siduvad, välja arvatud juhul, kui tegemist on seaduspärase töölt vabastamisega töötaja üleastumise tõttu.
5. Abi osakaal ei tohi ületada 75 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 34

Abi puudega töötajate tööhõivega kaasnevate lisakulude hüvitamiseks

1. Abi, millega kompenseeritakse puudega töötajate tööhõive lisakulud, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
  - a) tööruumide kohandamise kulud;
  - b) töötajate töölevõtmise kulud üksnes selle aja eest, mis veedetakse puudega töötajaid abistades, ja kulud seoses selliste töötajate koolitamisega puudega töötajate abistamiseks;
  - c) puudega töötajatele kasutamiseks mõeldud seadmete kohandamise või soetamise või tarkvara soetamise ja valideerimise kulud (kõnealused seadmed ja tarkvara hõlmavad kohandatud vahendeid või tehnilisi abivahendeid), mis lisanduvad kuludele, mida abisaaja oleks kandnud töö andmisel sellistele töötajatele, kes ei ole puudega;
  - d) kulud, mis on otseselt seotud puudega töötajate transpordiga töökohta ning tööalase tegevusega seotud transpordiga;
  - e) palgakulud tundide eest, mis kuluvad puudega töötajal rehabilitatsioonile;
  - f) kui abisaaja pakub kaitstud töökohti, siis asjaomase ettevõtja tootmisüksuste ehitamise, sisseseadmise või moderniseerimisega seotud kulud ning haldus- ja transpordikulud, eeldusel et need on otseselt seotud puudega töötajate töölevõtmisega.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 35

Abi ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamisega seotud kulude hüvitamiseks

1. Ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamisega seotud kulude hüvitamiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
  - a) töötajate töölevõtmise kulud üksnes selle aja eest, mis veedetakse ebasoodsas olukorras olevaid töötajaid abistades, maksimaalselt 12 kuu jooksul alates ebasoodsas olukorras oleva töötaja töölevõtmisest ja maksimaalselt 24 kuu jooksul alates eriti ebasoodsas olukorras oleva töötaja töölevõtmisest;
  - b) kulud seoses selliste töötajate koolitamisega ebasoodsas olukorras olevate töötajate abistamiseks.
3. Abistamine seisneb meetmetes, millega toetatakse ebasoodsas olukorras oleva töötaja sõltumatust ja töökeskkonnaga kohanemist, abistades töötajat sotsiaal- ja haldusküsimustega seotud menetlustes, hõlbustades suhtlemist ettevõtjaga ning hoides ära konflikte.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

7. JAGU

Keskonnakaitseks antav abi

Artikkel 36

Investeeringisabi, mis võimaldab ettevõtjatel teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel

1. Investeeringisabi, mis võimaldab ettevõtjatel teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Investeering peab vastama ühele järgmistest tingimustest:
  - a) investeeringu abil on abisaajal võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitset, tehes liidu kehtivates normatiivides nõutust rohkem, olenemata sellest, kas riigis kehtivad liidu normatiividest rangemad kohustuslikud normatiivid, või

- b) investeeringu abil on abisaajal liidu normatiivide puudumisel võimalik oma tegevusega parandada keskkonnakaitset.
3. Abi ei tohi anda, kui investeeringud tehakse selleks, et viia ettevõtja tegevus kooskõlla liidu normatiividega, mis on juba vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud.
4. Erandina lõikest 3 võib abi anda järgmiseks:
- a) liidu vastuvõetud normatiividele vastava uue maantee-, raudtee-, siseveeteede ja meretranspordivahendite omandamine, kui omandamine toimub enne nende normatiivide jõustumist ja kui uued normatiivid ei ole kohustuslikuks muutudes kohaldatavad enne kõnealust kuupäeva osetud sõidukite suhtes;
- b) olemasolevate maantee-, raudtee-, siseveeteede- ja meretranspordivahendite moderniseerimine, tingimusel et liidu normatiivid ei olnud ajal, mil kõnealused transpordivahendid kasutusele võeti, veel jõus või et jõustunud normatiive kõnealuste transpordivahendite suhtes ei kohaldata.
5. Abikõlblikud on täiendavad investeeringukulud, mis võimaldavad teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem või saavutada liidu normatiivide puudumise korral kõrgem keskkonnakaitse tase. Neid arvestatakse järgmiselt:
- a) kui keskkonnakaitse tehtava investeeringu kuludid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna, on abikõlblikud kõnealused keskkonnakaitsega seonduvad kulud;
- b) kõigil muudel juhtudel määratletakse keskkonnakaitse tehtava investeeringu kulud, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe moodustab keskkonnakaitsega seotud abikõlblikud kulud.
- Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamise, ei ole abikõlblikud.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 40 % abikõlblikest kuludest.
7. Abi osakaalu võib suurendada 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral ja 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral.
8. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

Artikkel 37

Investeeringuteks ettenähtud abi varaseks vastavusseviimiseks tulevaste liidu normatiividega

1. Abi, mis innustab ettevõtjaid täitma uusi rangemaid liidu keskkonnakaitse normatiive, mis ei ole veel jõustunud, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Liidu normatiivid peavad olema vastu võetud ning investeering peab olema rakendatud ja lõpule viidud vähemalt üks aasta enne asjaomase normatiivi jõustumist.
3. Abikõlblikud on täiendavad investeerimiskulud, mis võimaldavad teha liidu keskkonnakaitsealastes normatiivides nõutust rohkem. Neid arvestatakse järgmiselt:
- a) kui keskkonnakaitse tehtava investeeringu kuludid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna, on abikõlblikud kõnealused keskkonnakaitsega seonduvad kulud;
- b) kõigil muudel juhtudel määratletakse keskkonnakaitse tehtava investeeringu kulud, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe alusel määratletakse keskkonnakaitsega seotud kulud, mis on abikõlblikud.

Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamise, ei ole abikõlblikud.

4. Abi osakaal ei tohi ületada:
  - a) väikeettevõtjate puhul 20 % abikõlblikest kuludest, keskmise suurusega ettevõtjate puhul 15 % abikõlblikest kuludest ja suurettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest, kui investeering rakendatakse ja viiakse lõpule enam kui kolm aastat enne uue liidu normatiivi jõustumise kuupäeva;
  - b) väikeettevõtjate puhul 15 % abikõlblikest kuludest, keskmise suurusega ettevõtjate puhul 10 % abikõlblikest kuludest ja suurettevõtjate puhul 5 % abikõlblikest kuludest, kui investeering rakendatakse ja viiakse lõpule üks kuni kolm aastat enne uue liidu normatiivi jõustumise kuupäeva.
5. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

Artikkel 38

Energiatõhususe meetmetesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mis võimaldab ettevõtjatel saavutada suuremat energiatõhusust, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
  2. Käesoleva artikli alusel ei tohi abi anda, kui täiendused tehakse selleks, et viia ettevõtja tegevus kooskõlla liidu normatiividega, mis on juba vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud.
  3. Abikõlblikud kulud on täiendavad investeerimiskulud, mis on vajalikud suurema energiatõhususe saavutamiseks. Neid arvestatakse järgmiselt:
    - a) kui energiatõhususse tehtava investeeringu kulusid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna, on abikõlblikud kõnealused energiasäästuga seonduvad kulud;
    - b) kõigil muudel juhtudel määratletakse energiatõhususse tehtava investeeringu kulud, viidates sarnasele, kuid vähem energiatõhusale investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita. Mõlema investeeringu kulude vahe alusel määratletakse energiatõhususega seotud kulud, mis on abikõlblikud.
- Kulud, mis ei ole otseselt seotud suurema energiatõhususe saavutamise, ei ole abikõlblikud.
4. Abi osakaal ei tohi ületada 30 % abikõlblikest kuludest.
  5. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
  6. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

Artikkel 39

Hoonete energiatõhususe projektidesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi

1. Hoonete energiatõhususe projektidesse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Käesoleva artikli alusel on abikõlblikud hoonete energiatõhususega seotud projektid.
3. Abikõlblikud on energiatõhususe projekti üldkulud.
4. Abi antakse rahaeraldise, omakapitaliinvesteeringu, garantii või laenu kujul energiatõhususe fondile või muule finantsvahendajale, kes annab selle täielikult edasi lõplikele abisaajatele, st hoonete omanikele või üürnikele.

5. Energiatõhususe fond või muu finantsvahendaja võivad anda abikõlblikele energiatohususe projektidele abi laenude või garantiide kujul. Laenu nominaalväärtus või garanteeritud summa ei tohi ületada 10 miljonit eurot projekti kohta lõplike abisaajate tasandil. Garantii ei tohi moodustada tagatud laenust üle 80 %.

6. Hoonete omanike tagasimakse energiatohususe fondile või muule finantsvahendajale ei tohi olla väiksem laenu nominaalväärtusest.

7. Energiatohususeks antav abi peab suurendama erainvestorite täiendavaid investeeringuid, mis peavad moodustama vähemalt 30 % kogurahastamisest, mis energiatohususe projektile antakse. Kui abi annab energiatohususe fond, võib erainvesteeringuid võimendada energiatohususe fondi ja/või energiatohususe projektide tasandil, et saavutada kokku vähemalt 30 % kogurahastamisest, mis energiatohususe projektile antakse.

8. Energiatohususe abi andmiseks võivad liikmesriigid luua energiatohususe fondid ja/või kasutada finantsvahendajaid. Täidetud peavad olema järgmised tingimused:

- a) finantsvahendajate valitsejad ja energiatohususe fondide valitsejad valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega. Eelkõige ei tohi valikul esineda diskrimineerimist tulenevalt asutamiskohast või mis tahes liikmesriigis registrisse kandmisest. Finantsvahendajaid ja energiatohususe fondi valitsejaid võidakse kohustada täitma eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume, mis on objektiivselt põhjendatavad investeeringute olemusega;
- b) sõltumatud erainvestorid valitakse kooskõlas kohaldatavate liidu ja liikmesriigi õigusaktidega avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille eesmärk on luua asjakohane riski-tulu jagamise kord, ning investeeringute puhul, mis ei ole garantiid, eelistatakse asümmeetrilist kasumi jagamist langusriski kaitsele. Kui erainvestoreid ei valita sellise konkursiga, määrab avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga valitud sõltumatu ekspert erainvestoritele õiglase tasuvusläve;
- c) asümmeetrilise kahjumijagamise korral riiklike ja erainvestorite vahel piirdub riikliku investori esimese järjekoha kahju 25 protsendiga koguinvesteeringust;
- d) garantiide puhul on garantiimäär kuni 80 % ja liikmesriigi kantav kogukahju on 25 % aluseks olevast garanteeritud portfelist. Tasuta võib anda ainult garantiisid, mis katavad garanteeritud portfelli oodatavat kahju. Kui garantii hõlmab ka ettenägematute kahjude katmist, maksab finantsvahendaja garantii selle osa eest, mis on mõeldud ettenägematute kahjude katmiseks, turutingimustele vastavat garantiipremiat;
- e) investoritel on õigus olla esindatud energiatohususe fondi või finantsvahendaja juhtorganites, nagu järelevalvenõukogu või nõuandekomitee;
- f) energiatohususe fond või finantsvahendaja asutatakse kohaldatavate seaduste kohaselt ning liikmesriik näeb ette hoolsuskohustuse menetluse, et tagada äriliselt usaldusväärne investeerimisstrateegia energiatohususe abimeetme rakendamiseks.

9. Finantsvahendajate, sh energiatohususe fondide vahendeid hallatakse äriliste põhimõtete alusel ning tagatakse kasumile orienteeritud rahastamisotsused. Seda nõuet peetakse täidetuks, kui finantsvahendaja ja energiatohususe fondi valitseja vastavad järgmistele tingimustele:

- a) nad on seaduse või lepinguga kohustatud tegutsema professionaalselt juhilt eeldatava hoolsusega, heas usus ning vältides huvide konflikti; kohaldatakse parimaid tavasid ja regulatiivset järelevalvet;
- b) nende töötasu vastab turutavadele. Kõnealune nõue loetakse täidetuks, kui valitseja valitakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursiga, mille aluseks on kogemuste, pädevuse ning tegevusvõime ja finantsstabiilsusega seotud objektiivsed kriteeriumid;
- c) nende töötasu peab olema seotud tulemuslikkusega või peavad nad jagama investeerimisriski, investeerides oma vahendeid tagamaks, et nende huvid on pidevalt kooskõlas avaliku sektori investori huvidega;
- d) nad kehtestavad energiatohususe projektidesse investeerimise strateegia, kriteeriumid ja kavandatava ajakava, tehes eelnevalt kindlaks rahalise elujõulisuse ja eeldatava mõju linnaarengule;
- e) energiatohususe fondi investeeritud või finantsvahendajale antud riiklike vahendite jaoks on olemas selge ja realistlik väljumisstrateegia, mis võimaldab turul energiatohususe projekte rahastada, kui turg on selleks valmis.

10. Energiatõhususe parandamist selleks, et abisaaja täidaks liidu juba vastu võetud normatiive, ei vabastata käesoleva artikli alusel teavitamiskohustusest.

Artikkel 40

Suure tõhususega koostootmise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi

1. Suure tõhususega koostootmise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Investeeringuteks ettenähtud abi võib anda ainult seoses uute või uuendatud tootmisvõimsustega.
3. Uus koostootmisüksus peab võimaldama primaarenergia säästmist võrreldes soojuse ja elektri eraldi tootmisega, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiviga 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ⁽¹⁾. Olemasoleva koostootmisüksuse moderniseerimine või olemasoleva energiatootmisüksuse muutmine koostootmisüksuseks toob kaasa primaarenergia säästmise võrreldes algse olukorraga.
4. Abikõlblikud on täiendavad investeeringukulud seoses seadmetega, mis võimaldavad jaamal tegutseda tõhusa koostootmisjaamana, võrreldes sama võimsusega tavapärase elektri- või soojusjaamaga, või täiendavad investeeringukulud tõhususe suurendamiseks, kui olemasolev jaam juba vastab tõhusa jaama määratlusele.
5. Abi osakaal ei tohi ületada 45 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
6. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

Artikkel 41

Taastuvallikatest toodetud energia edendamise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi

1. Taastuvallikatest toodetud energia edendamise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Biokütuste tootmise tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi vabastatakse teavitamiskohustusest ainult niivõrd, kui võrd toetatavaid investeeringuid kasutatakse muude säästvate biokütuste tootmiseks kui toidupõhised biokütused. Investeeringuteks ettenähtud abi olemasolevate toidupõhiste biokütuste tootmisrajatiste ümberkujundamiseks täiustatud biokütuste tehasteks on siiski käesoleva artikli alusel teavitamiskohustusest vabastatud, kui toidupõhist tootmist vähendatakse proportsionaalselt uue võimsusega.
3. Abi ei anta biokütuste puhul, mille suhtes kohaldatakse tarne- või segamiskohustust.
4. Abi ei anta hüdroelektrijaamadele, mis ei vasta Euroopa Parlamendi direktiivile 2000/60/EÜ.
5. Investeeringuteks ettenähtud abi antakse ainult uutele käitistele. Abi ei anta ega maksta välja pärast seda, kui käitis on tegevust alustanud, ning abi on toodangust sõltumatu.
6. Abikõlblikud on täiendavad investeerimiskulud, mis on vajalikud selleks, et edendada energia tootmist taastuvatest allikatest. Neid arvestatakse järgmiselt:
  - a) kui taastuvatest allikatest energia tootmise tehtava investeeringu kuludid saab investeeringu kogukuludes määratleda eraldiseisva investeeringuna (nt olemasoleva käitise selgelt määratletava lisakomponendina), on kõnealused taastuvatest allikatest toodetud energiaga seotud kulud abikõlblikud;

⁽¹⁾ ETL L 315, 14.11.2012, lk 1.

- b) kui taastuvatest allikatest energia tootmisse investeerimise kulud saab kindlaks teha, viidates sarnasele, kuid vähem keskkonnasõbralikule investeeringule, mida oleks olnud võimalik teha ilma abita, moodustab mõlema investeeringu kulude vahe taastuenergia seotud abikõlblikud kulud;
- c) teatavate väikeste käitiste puhul, kui vähem keskkonnasõbralikku investeeringut ei ole võimalik kindlaks teha, kuna piiratud suurusega käitisi ei eksisteeri, on abikõlblikud keskkonnakaitse parandamiseks tehtud investeeringu kogukulud.

Kulud, mis ei ole otseselt seotud keskkonnakaitse kõrgema taseme saavutamise, ei ole abikõlblikud.

7. Abi osakaal ei tohi ületada:

- a) 45 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud arvutatakse punkti 6 alapunktide a või b alusel;
- b) 30 % abikõlblikest kuludest, kui abikõlblikud kulud arvutatakse punkti 6 alapunkti c alusel.

8. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.

9. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

10. Kui abi antakse selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva võistupakkumise alusel, võib abi osakaal ulatuda 100 %ni abikõlblikest kuludest. Selline pakkumismenetlus on mittediskrimineeriv ja sellega nähakse ette kõigi huvitatud ettevõtjate osalemine. Pakkumismenetlusega seotud eelarve on siduv piirang, mis tähendab, et kõik osalejad ei saa abi ja abi antakse pakkuja poolt esitatud esialgse pakkumise alusel, millega välistatakse edasised läbirääkimised.

Artikkel 42

Tegevusabi taastuvallikatest toodetud elektrienergia edendamiseks

1. Tegevusabi taastuvallikatest toodetud elektrienergia edendamiseks on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuva konkureeriva pakkumismenetluse alusel, mis on mittediskrimineerivatel tingimustel avatud kõigile elektritootjatele, kes toodavad elektrit taastuvatest energiaallikatest.

3. Pakkumismenetlus võib piirduda konkreetsete tehnoloogiatega, kui kõigile tootjatele avatud menetlus ei võimaldaks menetluse kavandamisest sõltumatult saavutada optimaalset tulemust, pidades silmas eelkõige järgmist:

- i) teatava uue ja innovaatilise tehnoloogia pikemaajalisem potentsiaal või
- ii) mitmekesistamise vajadus või
- iii) võrgu piirangud ja stabiilsus või
- iv) süsteemi (integratsiooni)kulud või
- v) vajadus vältida tooraineturgude moonutamist biomassi toetusega.

Liikmesriigid hindavad kõnealuste tingimuste kohaldatavust üksikasjalikult ning esitavad komisjonile selle kohta aruande artikli 11 punktis a kirjeldatud korra kohaselt.

4. Abi antakse uutele ja innovaatilistele taastuenergia tehnoloogiatele konkureeriva pakkumismenetluse alusel, mis on selgetest, läbipaistvatest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest lähtuvalt avatud vähemalt ühele sellisele tehnoloogiale. Sellist abi ei anta aastas kokku enamale kui 5 protsendile kavandatavast uuest taastuvatest energiaallikatest saadavast elektrivõimsusest.

5. Abi antakse lisatasuna, mis lisandub turuhinnale, millega tootjad müüvad oma elektrit otse turul.

6. Abisaajatel on standardne tasakaalustamiskohustus. Abisaajad võivad tasakaalustamiskohustuse täitmise oma nimel sisse osta teistelt ettevõtjatelt, nt vahendajatelt.
7. Abi ei anta, kui hinnad on negatiivsed.
8. Lõikes 2 kirjeldatud konkureeriva pakkumismenetluse puudumisel võib abi anda käitistele installeeritud elektrivõimsusega alla 1 MW elektri tootmiseks kõigist taastuvallikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul võib lõikes 2 kirjeldatud konkureeriva pakkumismenetluse puudumisel abi anda käitistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 6 MW või millel on vähem kui kuus generaatorit. Kui abi antakse ilma konkureeriva pakkumismenetluseta, järgitakse lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi, ilma et see piiraks lõike 9 kohaldamist. Kui abi antakse ilma konkureeriva pakkumismenetluseta, kohaldatakse lisaks artikli 43 lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi.
9. Lõigetes 5, 6 ja 7 sätestatud tingimusi ei kohaldata tegevusabi suhtes, mida antakse käitistele installeeritud elektrivõimsusega alla 500 kW elektri tootmiseks kõigist taastuvallikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul kõnealuseid tingimusi ei kohaldata tegevusabi suhtes, mida antakse käitistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 3 MW või millel on vähem kui kolm generaatorit.
10. Lõigetes 8 ja 9 osutatud maksimumvõimsuste arvutamisel käsitatakse käitisi, millel on ühine elektrivõrguga ühinemise punkt, ühe käitisenä.
11. Abi antakse ainult seni, kuni taastuvatest energiaallikatest elektrit tootev käitis on täielikult amortiseeritud vastavalt üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetele. Varem saadud investeeringuteks ettenähtud abi tuleb tegevusabist lahutada.

Artikkel 43

Tegevusabi taastuvallikatest toodetud energia edendamiseks väikekäitistes

1. Tegevusabi taastuvallikatest toodetud energia edendamiseks väikekäitistes on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse käitistele installeeritud elektrivõimsusega alla 500 kW elektri tootmiseks kõigist taastuvallikatest, v.a tuuleenergia, mille puhul abi antakse käitistele, mille installeeritud elektrivõimsus on alla 3 MW või millel on kuni kolm generaatorit, ja biokütused, mille puhul abi antakse käitistele installeeritud võimsusega alla 50 000 tonni aastas. Kõnealuste maksimumvõimsuste arvutamisel käsitatakse käitisi, millel on ühine elektrivõrguga ühinemise punkt, ühe käitisenä.
3. Abi antakse ainult käitistele, mis toodavad muid säästvaid biokütuseid kui toidupõhised biokütused. Tegevusabi toidupõhiseid biokütuseid tootvatele käitistele, mis on tegevust alustanud enne 31. detsembrist 2013 ja mis ei ole veel täielikult amortiseerunud, vabastatakse käesoleva artikli alusel siiski teavitamiskohustusest, kuid igal juhul mitte pärast 2020. aastat.
4. Abi ei anta biokütuste puhul, mille suhtes kohaldatakse tarne- või segamiskohustust.
5. Abi energiaühiku kohta ei tohi ületada kõnealusest taastuvallikast toodetud energia tasandatud kulude ja sama energialiigi turuhinna vahet. Tasandatud kulud ajakohastatakse regulaarselt ja vähemalt kord aastas.
6. Maksimaalne tasuvusmäär, mida kasutatakse tasandatud kulude arvutamisel, ei tohi ületada asjakohast vahetustehingute intressimäära pluss 100 baaspunkti suurune preemia. Asjakohane vahetustehingute intressimäär on abi andmise vääringu vahetustehingute intressimäär tähtaja puhul, mis kajastab abi saava käitise amortisatsiooniperioodi.
7. Abi antakse ainult seni, kuni käitis on täielikult amortiseeritud vastavalt üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetele. Varem saadud investeeringuteks ettenähtud abi tuleb tegevusabist lahutada.

Artikkel 44

Direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähendustena antav abi

1. Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) ⁽¹⁾ tingimustele vastavad abikavad keskkonnamaksu vähenduste vormis on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Maksuvabastuse saajad valitakse välja läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel ning nad maksavad maksu vähemalt direktiivi 2003/96/EÜ ette nähtud miinimumtasemel.
3. Maksuvabastusena antava abi kavad põhinevad kohaldatava keskkonnamaksumäära vähendamisel või kindla hüvitissumma maksmisel või nende kahe kombinatsioonis.
4. Abi ei anta biokütuste puhul, mille suhtes kohaldatakse tarne- või segamiskohustust.

Artikkel 45

Saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mis võimaldab ettevõtjatel heastada keskkonnakahju saastatud alasid puhastades, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Investeeringuga tuleb heastada keskkonnakahju, sealhulgas mullale või pinna- või põhjaveele tekitatud kahju.
3. Kui on teada juriidiline või füüsiline isik, kes vastutab keskkonnakahju eest liikmesriigi õiguste kohaselt, ilma et see mõjutaks liidu selle valdkonna eeskirju, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta, ⁽²⁾ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta direktiiviga 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta, ⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 ⁽⁴⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiviga 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ, ⁽⁵⁾ peab kõnealune isik maksma heastamise eest kooskõlas „saastaja maksab” põhimõttega ning riigiabi ei anta. Kui keskkonnakahju tekitaja, kes vastutab kohaldatava seaduse alusel, ei ole teada või ei saa teda kohustada heastamise eest maksma, võib heastamise või saaste likvideerimise eest vastutavale isikule anda riigiabi.
4. Abikõlblikud on puhastustööde kulud, millest lahutatakse maa väärtuse tõus. Olenemata sellest, kas saastatud ala puhastamise kulud saab näidata bilansis põhivarana, võib abikõlbliku investeeringuna arvesse võtta kõiki kulusid, mis ettevõtjale saastatud ala puhastamisel on tekkinud.
5. Hinnangu puhastamisest tuleneva maa väärtuse tõusu kohta peab andma sõltumatu ekspert.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

⁽¹⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

⁽²⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

⁽³⁾ ELT L 102, 11.4.2006, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 114.

⁽⁵⁾ ELT L 178, 28.6.2013, lk 66.

*Artikkel 46***Energiatõhusale kaugküttele ja -jahutusele antav investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Investeeringuteks ettenähtud abi, mida antakse energiatõhusa kaugkütte või -jahutussüsteemi rajamiseks, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on täiendavad kulud, mida tootmisjaam vajab ühe või mitme tootmisüksuse ehitamiseks, laiendamiseks või remondiks, et tegutseda tavapärase tootmisjaama asemel energiatõhusa kaugkütte ja -jahutussüsteemina. Investeering peab olema energiatõhusa kaugkütte ja -jahutussüsteemi lahutamatu osa.
3. Tootmisjaamale antava abi osakaal ei tohi ületada 45 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
4. Tootmisjaamale antava abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.
5. Abikõlblikud kulud jaotusvõrgu puhul on investeeringukulud.
6. Jaotusvõrgule antava abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

*Artikkel 47***Jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks antav investeeringuteks ettenähtud abi**

1. Jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Investeeringuteks ettenähtud abi antakse teiste ettevõtjate toodetud jäätmete ringlussevõtuks ja korduskasutuseks.
3. Ringlussevõetud või korduskasutatud töödeldud materjalid oleks muudel juhtudel kõrvaldatud või neid käideldaks vähem keskkonnahoidlikult. Muudele jäätmete taaskasutustoimingutele kui ringlussevõtt antava abi suhtes ei kohaldata käesoleva artikli alusel grupierandit.
4. Abiga ei vabastata saastajaid kaudselt koormast, mida nad peaksid vastavalt liidu õigusele kandma, ega koormast, mida saab pidada tavaliseks ettevõttega seotud kuluks.
5. Investeeringu eesmärk ei ole lihtsalt suurendada nõudlust materjalide ringlussevõtuks, ilma et suureneks materjalide kogumine.
6. Investeering peab arendama tehnoloogiat.
7. Abikõlblikud on täiendavad investeeringukulud, mis on vajalikud ringlussevõtu või korduskasutuse tõhustamiseks tehtavate investeeringute realiseerimiseks võrreldes tavapärase sama suutlikkusega korduskasutuse ja ringlussevõtu protsessiga, mis oleks toimunud ilma abita.
8. Abi osakaal ei tohi ületada 35 % abikõlblikest kuludest. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjatele antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjatele antava abi korral.
9. Abi osakaalu võib suurendada 15 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas ja 5 protsendipunkti võrra investeeringute puhul, mis tehakse aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tingimusi täitvas abi saavas piirkonnas.

10. Abi investeeringutele, mis on seotud abisaaja enda jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutusega, ei vabastata käesoleva artikli kohaselt teavitamiskohustusest.

Artikkel 48

Energiataristule antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Energiataristu rajamiseks või uuendamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse abi saavates piirkondades asuvale energiataristule.
3. Energiataristu suhtes kohaldatakse täielikult tariifide ja juurdepääsu reguleerimist energia siseturгу reguleerivate õigusaktide kohaselt.
4. Abikõlblikud on investeeringukulud.
5. Abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.
6. Elektrienergia salvestamise ja gaasi hoiustamise projektidesse ja naftataristusse tehtavateks investeeringuteks ette nähtud abi ei vabastata käesoleva artikli kohaselt teavitamiskohustusest.

Artikkel 49

Keskkonnanuuringuteks antav abi

1. Uuringuteks, sealhulgas energiaauditiks antav abi, mis on otseselt seotud käesolevas jaos osutatud investeeringutega, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abikõlblikud on lõikes 1 osutatud uuringute kulud.
3. Abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.
4. Abi osakaalu võib suurendada 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtjate nimel läbiviidavateks uuringuteks antava abi korral ja 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtjate nimel läbiviidavateks uuringuteks antava abi korral.
5. Abi ei anta suurettevõtjatele direktiivi 2012/27/EL artikli 8 lõike 4 alusel tehtavateks energiaaudititeks, v.a juhul, kui energiaaudit toimub lisaks kõnealuse direktiivi kohasele kohustuslikule energiaauditile.

8. JAGU

Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi

Artikkel 50

Teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi

1. Maavärinate, laviinide, maalihete, üleujutuste, tornaadode, orkaanide, vulkaanipursete ja metsapõlengute tekitatud kahju korvamiseks antava abi kavad on aluslepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse järgmistel tingimustel:
  - a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult kinnitanud, et antud juhtumi puhul oli tegemist loodusõnnetusega ning

- b) loodusõnnetuse ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.
3. Konkreetse loodusõnnetusega seotud abikavad võetakse vastu kolme aasta jooksul pärast asjaomase sündmuse toimumist. Selliste kavade alusel antav abi antakse nelja aasta jooksul alates asjaomase sündmuse toimumisest.
4. Abikõlblikud on kulud, mis tulenevad otseselt loodusõnnetuse tagajärjel kantud kahjust, vastavalt pädeva riikliku asutuse poolt tunnustatud sõltumatu eksperdi või kindlustusandja hinnangule. Selline kahju võib hõlmata materiaalselt kahju varale, nt hoonetele, seadmetele, masinatele või varudele, ning tulu kaotust tegevuse täieliku või osalise peatumise tõttu ajavahemikuks, mis ei ületa kuut kuud alates õnnetuse toimumisest. Materiaalse kahju arvutamine põhineb remondikuludel või kahjustatud vara majanduslikul väärtusel enne õnnetust. See ei ületa remondikulusid või õiglase turuväärtuse õnnetusest põhjustatud vähenemist, st vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast õnnetuse toimumist. Tulu kaotust arvutatakse asjaomase ettevõtja finantsandmete alusel (intressi- ja maksueelne kasum (EBIT), üksnes selline amortisatsioon ja tööjõukulud, mis on seotud loodusõnnetuses kahjustatud ettevõttega), võrreldes õnnetusejärgse kuue kuu finantsandmeid õnnetuse toimumisele eelneva viie aasta seast valitud kolme aasta keskmisega (välja jäetakse parimate ja halvimate finantstulemustega aasta), ning see arvutatakse sama kuuekuulise ajavahemiku kohta. Kahju arvutatakse välja iga abisaaja kohta eraldi.
5. Abi ja mis tahes muud kahju hüvitamiseks ette nähtud maksed, sh kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

9. JAGU

Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks

Artikkel 51

Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks

1. Õhu- ja meretranspordi teel toimuvale reisijateveole antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punkti a tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi on tervikuna suunatud lõpptarbijatele, kelle alaline elukoht on äärealadel.
3. Abi antakse reisijate veoks marsruudil, mille alguspunktiks on äärealal asuv lennujaam või sadam ning lõpp-punktiks Euroopa Majanduspiirkonnas asuv muu lennujaam või sadam.
4. Abi antakse diskrimineerimiseta vedaja isiku või teenuse liigi alusel, piiramata äärealale suunduvat või sealt väljuvat teenust täpse marsruudiga.
5. Abikõlblikud kulud on edasi-tagasi pileti hind äärealale või sealt välja, sealhulgas kõik vedaja poolt tarbijalt küsitavad maksud ja tasud.
6. Abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

10. JAGU

lairibataristutele antav abi

Artikkel 52

Lairibataristutele antav abi

1. Lairibataristu väljaehitamiseks antav investeerimisabi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abikõlblikud on järgmised kulud:
  - a) passiivse lairibataristu kasutuselevõtu investeeringukulud;
  - b) lairibataristuga seonduvate tsiviilehitustööde investeeringukulud;
  - c) lairiba põhivõrgu kasutuselevõtu investeeringukulud ning
  - d) järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu kasutuselevõtu investeeringukulud.
3. Investeering tehakse piirkonda, kus sama kategooria (tavalise lairibavõrgu või järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu) taristu puudub ja kus sellist taristut kavandatava abimeetme avaldamisele järgneva kolme aasta jooksul kommertsalustel tõenäoliselt välja ei arendata, mida kontrollitakse ka avatud avaliku konsultatsiooni teel.
4. Abi eraldatakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva konkursi teel, järgides tehnoloogia neutraalsuse põhimõtet.
5. Võrguoperaator pakub käesoleva määruse artikli 2 punkti 139 kohaselt võimalikult laia aktiivset ja passiivset hulgimüügitasandi juurdepääsu õiglastel ja mittediskrimineerivatel tingimustel, sealhulgas järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu puhul füüsilist teenuste eraldamist. Selline hulgimüügitasandi juurdepääs antakse vähemalt seitsmeks aastaks ja juurdepääsuõigus kaablikanalisisatsioonile või mastidele ei ole ajaliselt piiratud. Kui abi antakse kaablikanalisisatsiooni rajamiseks, peab see kanalisatsioon olema piisavalt suur mitme kaablivõrgu ja erinevate võrgutopoloogiatega jaoks.
6. Hulgimüügitasandi juurdepääsuhind peaks põhinema riikliku reguleeriva asutuse poolt määratud hinnakujunduspõhimõtetele ja liikmesriigi või liidu võrreldavates, konkurentsivõimelisemates piirkondades kehtivatel võrdlushindadel ning nende puhul peaks võtma arvesse abi, mida võrguoperaator on saanud. Riigi reguleeriva asutusega konsulteeritakse juurdepääsu tingimuste üle (sealhulgas hinnakujundus) ja juhul, kui tekib vaidlus juurdepääsu soovijate ja toetust saanud võrguoperaatori vahel.
7. Kui projektile antav abisumma ületab 10 miljonit eurot, kehtestavad liikmesriigid järelevalve- ja tagasimaksemehhanismi.

11. JAGU

Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi

Artikkel 53

Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi

1. Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse järgmiste kultuuriga seotud eesmärkide ja tegevuste jaoks:
  - a) muuseumid, arhiivid, raamatukogud, kunsti- ja kultuurikeskused, teatrid, ooperiteatrid, kontserdisaalid, muud elava esituse organisatsioonid, filmipärandiga tegelevad asutused ja muud sarnased kultuuritaristud, -organisatsioonid ja -asutused;
  - b) materiaalne pärand, sealhulgas igasugune kultuuripärand ja arheoloogiamälestised, mälestusmärgid ning ajaloolised paigad ja ehitised; kultuuripärandiga seotud looduspärand või pärand, mida liikmesriigi pädevad asutused ametlikult tunnustavad kultuuri- või looduspärandina;
  - c) vaimne pärand mis tahes vormis, sealhulgas rahvakombed ja käsitöö;
  - d) kunsti- või kultuurisündmused ja -üritused, festivalid, näitused ja muud sarnased kultuuritegevused;
  - e) kultuuri ja kunstiga seotud haridustegevus ning avalikkuse teavitamine kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise tähtsusest haridusprogrammide ja teadlikkuse tõstmise programmidega, sh uute tehnoloogiate abil;
  - f) kirjutamine, toimetamine, muusika ja kirjanduse tootmine, levitamine, digiteerimine ja avaldamine, sh tõlked.

3. Abi võib anda järgmisel kujul:
  - a) investeerimisabi, sealhulgas abi kultuuritaristu rajamiseks või uuendamiseks;
  - b) tegevusabi.
4. Investeerimisabi abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud, sealhulgas:
  - a) taristu rajamise, uuendamise, omandamise, konserveerimise või parandamise kulud, juhul kui taristu tegevusaega või ruume kasutatakse kultuurilistel eesmärkidel aastas vähemalt 80 % ulatuses;
  - b) kultuuripärandi omandamise, sealhulgas rentimise, omandiõiguse ülekandmise ja füüsilise ümberpaigutamise kulud;
  - c) materiaalse ja vaimse kultuuripärandi kaitse, säilitamise, restaureerimise ja taastamise kulud, sealhulgas lisakulud, mis seonduvad säilitamisega nõuetekohastel tingimustel, spetsiaalsete tööriistade ja materjalidega, ning dokumenteerimise, teadusuuringute, digiteerimise ja avaldamise kulud;
  - d) kulud, mille eesmärk on parandada üldsuse juurdepääsu kultuuripärandile, sealhulgas digiteerimise ja muu uue tehnoloogia kulud, kulud erivajadustega isikute juurdepääsu parandamiseks (eelkõige rambid ja liftid erivajadustega isikutele, Braille kirjas teave ja katsutavad eksponaadid muuseumides) ning kultuurilise mitmekesisuse edendamiseks ekspositsioonides, programmides ja seoses külastajatega;
  - e) kultuuriprojektide ja kultuuriliste tegevuste, koostöö- ja vahetusprogrammide ning toetuste kulud, sealhulgas kulud, mis on seotud valikumenetlustega ja edendustööga ning vahetult projekti tulemusel kantud kulud.
5. Tegevusabi puhul on abikõlblikud eelkõige järgmised kulud:
  - a) kultuuriasutuse ja pärandiobjekti kulud, mis seonduvad pideva või korrapärase tegevusega, sealhulgas näituste, etenduste ja üritustega ning sarnase kultuurilise tegevusega tavapärase tegevuse käigus;
  - b) kulud, mis on seotud kultuuri ja kunstiga seotud haridustegevuse ning avalikkuse teavitamisega kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise tähtsusest haridusprogrammide ja teadlikkuse tõstmise programmidega, sh uute tehnoloogiate abil;
  - c) kulud, mille eesmärk on parandada üldsuse juurdepääsu kultuuriasutustele või pärandiobjektidele ja kultuurilisele tegevusele, sealhulgas digiteerimise ja muu uue tehnoloogia kasutamise kulud ning kulud puudega isikute juurdepääsu parandamiseks;
  - d) kultuuriprojekti või -tegevusega otseselt seotud tegevuskulud, nt kinnisvara ja kultuuriasutuste rendikulud, reisikulud, kulud kultuuriprojekti või -tegevusega otseselt seotud materjalidele ja tarvikutele, näituste ja dekoratsioonide arhitektuurilistele struktuuridele, tööriistade, tarkvara ja varustuse laenu-, rendi- ja amortisatsioonikulu, kulud seoses juurdepääsuõigustega autoriõigustega kaitstud teostele ja muule intellektuaalomandiõigustega kaitstud sisule, reklaamikulu ja kulud, mis on kantud vahetult projekti või tegevuse tulemusel; amortisatsioonikulud ja rahastamiskulud on abikõlblikud ainult siis, kui need ei ole hõlmatud investeeringuteks ettenähtud abiga;
  - e) kultuuriasutuse ja pärandiobjekti või projekti töötajatega seonduvad personalikulud;
  - f) väliskonsultantide ja sisseostetud teenuste pakujate poolt osutatud nõustamis- ja tugiteenuste kulud, mis on kantud vahetult projekti tulemusel.
6. Investeeringuteks ettenähtud abi puhul ei ületa abisumma abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu. Taristu käitajal on lubatud saada asjaomasel perioodil mõistlikku kasumit.
7. Tegevusabi summa ei tohi ületada summat, mis on vajalik tegevuskahjumi katmiseks ja asjaomasel perioodil mõistliku kasumi saamiseks. See tagatakse eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.
8. Kui abi ei ületa ühte miljonit eurot, võib maksimaalne abisumma alternatiivse võimalusena lõigetes 6 ja 7 osutatud meetodile kindlaks määrata tasemel 80 % abikõlblikest kuludest.
9. Lõike 2 punktis f määratletud muusika ja kirjanduse kirjastamise puhul ei tohi maksimaalne abisumma ületada ei vahet abikõlblike kulude ja projekti diskonteeritud tulude vahel ega 70 % abikõlblikest kuludest. Tulu tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt või tagasinõudmise mehhanismi kaudu. Abikõlblikud kulud on kulud, mis on seotud muusika ja kirjanduse kirjastamisega, sealhulgas autoritasud (autoriõiguse tasud), tõlkijate tasud, toimetajate tasud, toimetamisega seotud muud kulud (korrekatuur, parandamine, ülevaatamine), küljendamise ja trükieelsed kulud ning trükkimise või e-kirjastamise kulud.

10. Abi ajalehtede ja ajakirjade väljaandmiseks, olenemata sellest, kas need on trükitud või elektroonilised, ei ole käesoleva artikli alusel abikõlblik.

Artikkel 54

Abikavad audiovisuaalsete teoste puhul

1. Abikavad audiovisuaalsete teoste stsenaariumide kirjutamiseks, arendamiseks, tootmiseks, levitamiseks ja reklaamimiseks on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobivad ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse kultuuritootetele. Ilmsete vigade vältimiseks toote liigitamisel kultuuritooteks peab iga liikmesriik looma tõhusad protsessid, näiteks taotluste valik ühe või mitme valijaks määratud isiku poolt või taotluste kontrollimine eelnevalt määratletud kultuuriliste kriteeriumide alusel.

3. Abi võib olla järgmine:

a) abi audiovisuaalsete teoste tootmiseks;

b) tootmiseelne abi ning

c) levitamisabi.

4. Kui liikmesriigid on abikavad sidunud territoriaalsete kulutuste kohustustega, võib audiovisuaalsete teoste tootmise abikavades:

a) nõuda, et kuni 160 % kõnealuse audiovisuaalse tootmiseks antavast abist kasutatakse abi andva liikmesriigi territooriumil, või

b) arvutada audiovisuaalse teose tootmiseks antud abi protsendina tootmiskuludest abi andvas liikmesriigis, mis on tavaline maksusoodustuste kujul abikavade puhul.

Kummalgi juhul ei tohi asjaomasel territooriumil toimuva tootmistegevuse miinimumkünnis, kui liikmesriik on selle abikõlblikele projektidele ette näinud, ületada 50 % üldisest tootmiseelarvest. Lisaks ei tohi maksimaalsed territoriaalsed kulutuskohustused mingil juhul ületada 80 % üldisest tootmiseelarvest.

5. Abikõlblikud on järgmised kulud:

a) tootmiseks antav abi: audiovisuaalse teose tootmise kulud, sealhulgas kulud puudega inimeste juurdepääsu parandamiseks;

b) tootmiseelne abi: stsenaariumi kirjutamise kulud ja audiovisuaalse teose arendamise kulud;

c) levitamisabi: audiovisuaalse teose levitamise ja reklaamimise kulud.

6. Audiovisuaalse teose tootmiseks antava abi osakaal ei tohi ületada 50 % abikõlblikest kuludest.

7. Abi osakaalu võib suurendada järgmiselt:

a) 60 % abikõlblikest kuludest mitme liikmesriigi filmitootjate koostöös valmivate rahvusvaheliste projektide puhul, mida rahastab mitu liikmesriiki;

b) kuni 100 % abikõlblikest kuludest audiovisuaalsete teoste ja ühistoodangu puhul, mis valmivad koostöös riikidega, kes on kantud OECD arenguabi komitee abisaajate nimekirja.

8. Tootmiseelse abi osakaal ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest. Kui abi saava stsenaariumi või projekti põhjal luuakse audiovisuaalne teos, näiteks film, tuleb tootmiseelsed kulud kaasata üldeelarvesse ja neid abi osakaalu arvutamisel arvesse võtta. Abi osakaal levitamise puhul on sama, mis abi osakaal tootmise puhul.

9. Abi ei või reserveerida teatud tootmistegevuse või tootmise väärtusahela üksikute osade jaoks. Abi filmistuudio taristule ei ole käesoleva artikli alusel abikõlblik.

10. Abi ei tohi reserveerida üksnes oma riigi kodanikele ja abisaajatelt ei tohi nõuda riigi äriõiguse kohaselt asutatud ettevõtja staatust.

12. JAGU

Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi

Artikkel 55

Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi

1. Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Sporditaristut ei tohi kasutada vaid üks profispordi valdkonna kasutaja. Teised profi- ja harrastusspordi valdkonna kasutajad peavad taristut kasutama vähemalt 20 % ulatuses aastases ajamahust. Kui taristut kasutab üheaegselt mitu kasutajat, arvutatakse vastavad mahu kasutamise osakaalud.

3. Mitmeotstarbeline vaba aja veetmise taristu koosneb vaba aja veetmise rajatistest, mis on mitme otstarbega, pakkudes eelkõige kultuuri- ja vaba aja veetmise teenuseid, v.a lõbustuspargid ja hotellid.

4. Juurdepääs spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule peab olema avatud mitmele kasutajale, läbi- paistev ja mittediskrimineeriv. Ettevõtjad, kes on taristut rahastanud vähemalt 30 % ulatuses investeeringukuludest, võivad juurdepääsu saada soodsamatel tingimustel, eeldusel et need tingimused tehakse üldsusele kättesaadavaks.

5. Kui sporditaristu kasutajateks on professionaalsed spordiklubid, tagavad liikmesriigid, et kasutamise hinna kujundamise tingimused on avalikult kättesaadavad.

6. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule taristu ehitamiseks, ajakohastamiseks ja/või käitamiseks antakse avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel, võttes täielikult arvesse kohaldatavaid hankereegleid.

7. Abi võib anda järgmisel kujul:

a) investeeringuteks ettenähtud abi, sealhulgas abi spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristu rajamiseks või uuendamiseks;

b) sporditaristule antav tegevusabi.

8. Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava investeeringuteks ettenähtud abi abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.

9. Sporditaristule antava tegevusabi puhul on abikõlblikud taristu teenuste osutamisega seotud tegevuskulud. Tegevuskulud hõlmavad näiteks personali-, materjali-, tellitud teenuste, kommunikatsioonide, energia-, hooldus-, rendi- ja halduskulusid jms, kuid ei hõlma amortiseerimis- ja finantseerimiskulusid, kui need on hõlmatud investeeringuteks ettenähtud abiga.

10. Spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava investeeringuteks ettenähtud abi puhul ei tohi abisumma ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

11. Sporditaristule antava tegevusabi puhul ei tohi abisumma ületada tegevuskahjumit vastava ajavahemiku jooksul. See tagatakse eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.

12. Kui abi ei ületa ühte miljonit eurot, võib maksimaalne abisumma alternatiivse võimalusena lõigetes 10 ja 11 osutatud meetodile kindlaks määrata tasemel 80 % abikõlblikest kuludest.

13. JAGU

Kohalikule taristule antav abi

Artikkel 56

Kohalikule taristule antav investeeringuteks ettenähtud abi

1. Kohaliku taristu rajamise või uuendamise rahastamiseks antav abi, millega aidatakse kohalikul tasandil kaasa ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna parandamisele ja tööstusliku baasi ajakohastamisele ja väljaarendamisele, on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Käesolevat artiklit ei kohaldata sellisele taristule antava abi suhtes, mis on hõlmatud käesoleva määruse III peatüki muude jagudega, v.a 1. jagu „Regionaalabi”. Käesolevat artiklit ei kohaldata ka lennujaamade ja sadamate taristu suhtes.
3. Huvitatud kasutajad peavad taristule juurde pääsema avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival alusel. Taristu kasutamise tasu või müügihind peab vastama turuhindadele.
4. Mis tahes kontsessioon või muu volitus kolmandale isikule taristu käitamiseks antakse avatud läbipaistval ja mitte-diskrimineerival alusel, võttes täielikult arvesse kohaldatavaid hankereegleid.
5. Abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud.
6. Abi summa ei tohi ületada abikõlblike kulude ja investeeringu tegevuskasumi vahet. Tegevuskasum tuleb abikõlblikest kuludest maha arvata eelnevalt asjakohaste prognooside alusel või tagasinõudmise mehhanismi kaudu.
7. Eriotstarbelist taristut ei vabastata käesoleva artikli alusel teatamiskohustusest.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 57

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 800/2008 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 58

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ka enne selle jõustumist antud üksikabi suhtes, kui see abi vastab kõigile käesolevas määruses sätestatud tingimustele, välja arvatud artiklile 9.
2. Mis tahes abi, mida ei vabastata aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vastavalt käesolevale määrusele või mõnele muule varem jõus olnud määrusele, mis on vastu võetud määruse (EMÜ) nr 994/98 artikli 1 kohaselt, hindab komisjon asjaomaste raamistike, suuniste, teadete ja teatiste alusel.

3. Määruse (EÜ) nr 994/98 artikli 1 alusel vastu võetud, abi andmise ajal jõus olnud mis tahes määruse kohaselt enne 1. jaanuari 2015 antud abi on siseturuga kokkusobiv ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, v.a regionaalabi. VKEdele suunatud riskikapitali abikavad, mis on vastu võetud enne 1. juulit 2014 ja määruse (EÜ) nr 800/2008 kohaselt vabastatud aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, on jätkuvalt sellest kohustusest vabad ja siseturuga kokkusobivad kuni rahastamislepingu lõpuni, eeldusel et kõnealuse lepingu alusel toimunud riiklike rahaliste vahendite sidumine börsivälistesse ettevõtetesse investeeriva fondiga toimus enne 1. jaanuari 2015 ning kõik muud teavitamiskohustusest vabastamise tingimused on täidetud.

4. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppemisel jäävad käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abikavad, välja arvatud regionaalabi kavad, vabastatuks veel kuue kuu pikkuseks üleminekuajaks. Regionaalabi kavade teavitamiskohustusest vabastamine lõpeb heakskiidetud regionaalabi kaartide kehtivusaja lõppemisel. Artikli 21 lõike 2 punkti a kohaselt vabastatud riskifinantseerimisabi teavitamiskohustusest vabastamine lõpeb rahastamislepingu lõppedes, tingimusel et riiklike rahaliste vahendite sidumine börsivälistesse ettevõtetesse investeeriva fondiga toimus kõnealuse lepingu alusel kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse kehtivusaja lõpust ning kõik muud teavitamiskohustusest vabastamise tingimused on täidetud.

Artikkel 59

Käesolev määrus jõustub 1. juulil 2014.

Määrust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. juuni 2014

Komisjoni nimel
asepresident
Joaquín ALMUNIA

I LISA

VKE MÕISTE

Artikkel 1

Ettevõtja

Ettevõtja on majandustegevusega tegelev mis tahes üksus, olenemata selle õiguslikust vormist. See hõlmab eelkõige käsitöö või muu majandustegevusega tegelevaid füüsilisest isikust ettevõtjaid ja pereettevõtteid ning korrapärase majandustegevusega ühinguid ja ühendusi.

Artikkel 2

Töötajate arv ja rahalised ülemmäärad, mille järgi määratakse kindlaks ettevõtja kategooria

1. Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot.
2. VKEde kategoorias loetakse väikesteks need ettevõtjad, mis annavad tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot.
3. VKEde kategoorias loetakse mikroettevõtjateks need ettevõtjad, mis annavad tööd vähem kui 10 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.

Artikkel 3

Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtjate liigid

1. Autonoomne ettevõtja on iga ettevõtja, mis ei ole partnerettevõtja lõike 2 tähenduses ega sidusettevõtja lõike 3 tähenduses.
2. „Partnerettevõtjad” — kõik ettevõtjad, mis ei ole sidusettevõtjad lõike 3 tähenduses ning mille vahel on järgmine suhe: üks ettevõtja (tootmisahelas eespool asetsev ettevõtja) omab üksi või koos ühe või mitme lõikes 3 määratletud sidusettevõtjaga 25 % või rohkem teise ettevõtja (tootmisahelas tagapool asetseva ettevõtja) kapitalist või hääleõigustest.

Ettevõtjat võib lugeda autonoomseks ning partnerettevõtjaid mitteomavaks ka juhul, kui kõnealuse 25 % künnise saavutavad või ületavad järgmised investorid, tingimusel et nad ei ole eraldi ega ühiselt asjaomase ettevõtjaga lõike 3 tähenduses seotud:

- a) riiklikud investeerimisühingud, riskikapitaliettevõtjad, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad („äriinglid”), kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtjatesse, tingimusel et nende koguinvesteering samasse ettevõtjasse ei ületa 1 250 000 eurot;
  - b) ülikoolid või mittetulunduslikud teadusuuringute keskused;
  - c) institutsioonilised investorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;
  - d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaelarve on alla 10 miljoni euro ja milles on alla 5 000 elaniku.
3. Sidusettevõtjad on ettevõtjad, millel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:
    - a) ettevõtja omab teises ettevõtjas aktsionäride või osanike hälteenamust;
    - b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;

- c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtja suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõtjaga sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- d) ettevõtja, kes on teise ettevõtja aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtja teiste aktsionäride või osanikega üksi selle ettevõtja aktsionäride või osanike häälteenamust.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui lõike 2 teises lõigus loetletud investorid ei sekku otseselt ega kaudselt asjaomase ettevõtte juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi aktsionärina.

Ettevõtjaid, kellel on mõni esimeses lõigus nimetatud suhe ühe või mitme teise ettevõtja kaudu või lõikes 2 loetletud investoritega, käsitatakse samuti sidusettevõtjana.

Ettevõtjaid, kellel on mõni nimetatud suhe füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, käsitatakse samuti sidusettevõtjana, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturgudel.

Lähiturg on tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

4. Välja arvatud lõike 2 teises lõigus sätestatud juhtudel, ei saa ettevõtjat käsitada VKEna, kui 25 % või enam selle kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.

5. Ettevõtjad võivad deklareerida oma staatuse autonoomse ettevõtja, partnerettevõtja või sidusettevõtjana, lisades andmed artiklis 2 sätestatud ülemmäära kohta. Sellise deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku; sel juhul võib ettevõtja heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ettevõtjast 25 % või enam ühele ettevõtjale või omavahel seotud ettevõtjatele ühiselt. Neid deklaratsioone võib teha riigisiseste või liidu sätetega ettenähtud kontrollidest ja uurimistest olenemata.

Artikkel 4

Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

1. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatakse viimase heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse kontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest käibemaks ja muud kaudsed maksud.
2. Kui ettevõtja leiab kontode sulgemise kuupäeval, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole artiklis 2 sätestatud töötajate arvu või rahalisi künniseid, ei too see kaasa keskmise suurusega, väikese või mikroettevõtja staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui künniseid ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.
3. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, mille raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, saadakse kasutatavad andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

Artikkel 5

Töötajate arv

Töötajate arv on aasta tööühikute arv, st kogu vaatlusaluse võrdlusaasta jooksul asjaomase ettevõtja ettevõttes või selle heaks täistööajaga töötanud isikute arv. Nende isikute töö, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute töö, olenemata kestusest, ja hooajatöötajate töö võetakse arvesse aasta tööühikute murdosadena. Töötajad on:

- a) koosseisulised töötajad;
- b) ettevõtja heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõtjale ning keda loetakse töötajateks siseriikliku õiguse alusel;

- c) omanikud-tegevjuhid;
- d) ettevõtja korrapärase tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõtjalt rahalist kasu.

Töötajate hulka ei loeta praktikante ja üliõpilasi, kes on õppepraktika või kutseõppelepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta rasedus- ja sünnitus- ega lapsehoolduspuhkuste kestust.

Artikkel 6

Ettevõtja andmete kindlakstegemine

1. Autonoomse ettevõtja puhul tehakse andmed, sealhulgas töötajate arv, kindlaks üksnes selle ettevõtja raamatupidamisaruannete põhjal.
2. Partnerettevõtjaid või sidusettevõtjaid omava ettevõtja andmed, sealhulgas töötajate arv, tehakse kindlaks ettevõtja raamatupidamisaruannete ja muude andmete põhjal või kui on olemas ettevõtja konsolideeritud aruanded või nende ettevõtjate konsolideeritud aruanded, millega ettevõtja on konsolideeritud, siis kõnealuste aruannete põhjal.

Esimeses lõigus viidatud andmetele liidetakse asjaomase ettevõtja iga sellise partnerettevõtja andmed, mis asub asjaomases ettevõtjast tootmisahelas vahetult ees- või tagapool. Liidetav osa on proportsionaalne kas omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat).

Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära. Esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele liidetakse 100 % iga sellise ettevõtte andmetest, mis on asjaomase ettevõttega otseselt või kaudselt seotud, juhul kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.

3. Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtja partnerettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Nendele liidetakse 100 % partnerettevõtjatega seotud ettevõtjate andmetest, välja arvatud juhul, kui nende andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud.

Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtjaga seotud ettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Neile liidetakse proportsionaalselt andmed kõnealuse seotud ettevõtja kõikide võimalike partnerettevõtjate kohta, kes asuvad tootmisahelas sellest vahetult ees- või tagapool, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne lõike 2 teise lõigu alusel kindlaks tehtud protsendimääraga.

4. Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid konkreetse ettevõtja töötajate arvu kohta, arvutatakse töötajate arv partnerettevõtja andmete proportsionaalse kokkuliitmise teel, liites neile andmed ettevõtjate kohta, millega asjaomane ettevõtja on seotud.

II LISA

TEAVE RIIGIABI KOHTA, MILLE SUHTES KÄESOLEVA MÄÄRUSE TINGIMUSTE ALUSEL TEAVITAMISKOHUSTUST EI KOHALDATA

I OSA

esitatakse komisjoni IT-rakenduse kaudu, nagu on ette nähtud artikliga 11

Abi number	<i>(täidab komisjon)</i>	
Liikmesriik	.....	
Liikmesriigi viitenumber	.....	
Piirkond	Piirkonna nimi (NUTS ⁽¹⁾)	Regionaalabi staatus ⁽²⁾
	.....	.....
Abi andev asutus	Nimi	.....
	Postiaadress	.....
	Veebiaadress	.....
Abimeetme nimetus	.....	
Riiklik õiguslik alus (viide asjaomase liikmesriigi ametlikule väljaandele)	.....	
Veebilink abimeetme terviktekstile	.....	
Meetme liik:	☐ Abikava	
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	Abisaaja nimi ja rühm, ⁽³⁾ kuhu ta kuulub
Olemasoleva abikava või sihtotstarbelise üksikabi muudatus	☐ Pikendamine	Komisjoni antud abinumber
	☐ Muutmine	.....
		.....
Kestus ⁽⁴⁾	☐ Abikava	pp/kk/aaaa–pp/kk/aaaa
Abi andmise kuupäev ⁽⁵⁾	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	pp/kk/aaaa
Asjaomased majandussektorid	☐ Kõik majandussektorid on abikõlblikud	
	☐ Abi piirdub teatavate sektoritega: palun täpsustada NACE grupi tasandil ⁽⁶⁾	.....

Abisaaja liik	☐ VKE		
	☐ Suurettevõtja		
Eelarve	Abikava raames planeeritud eelarve aastane kogusumma ⁽⁷⁾	Omavääring	(täissummad)
	Ettevõtjale antava sihtotstarbelise üksikabi kogusumma ⁽⁸⁾	Omavääring	(täissummad)
	☐ Garantiide puhul ⁽⁹⁾	Omavääring	(täissummad)
Abimeede	☐ Toetus/intressitoetus		
	☐ Laen / tagasimakstavad ettemaksud		
	☐ Garantii (kui on vastavalt komisjoni otsusele asjakohane ⁽¹⁰⁾)		
	☐ Maksusoodustus või maksuvabastus		
	☐ Riskifinantseerimise pakkumine		
	☐ Muu (palun täpsustada)		
<p>.....</p> <p>Märkige, millisesse üldkategoriasse sobib abi oma mõju/funktsiooni tõttu kõige paremini:</p> <p>☐ Toetus</p> <p>☐ Laen</p> <p>☐ Garantii</p> <p>☐ Maksusoodustus</p> <p>☐ Riskifinantseerimise pakkumine</p>			
☐ ELi fondidest kaasrahastamise korral	ELi fondi(de) nimi/nimed:	Abisumma (ELi fondi kohta)	Omavääring .....
	.....	.....	(täissummad)
	.....	.....	.....

⁽¹⁾ NUTS – statistiliste territoriaalüksuste liigitus. Tavaliselt on märgitud 2. tasandi piirkond.

⁽²⁾ ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt a (staatus A) või c (staatus C), abi mittesaavad piirkonnad, st piirkonnad, mis ei ole regionaalabikõlblikud (staatus N).

⁽³⁾ Aluslepingu konkurentsieeskirjade ja käesoleva määruse kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist. Euroopa Kohus on otsustanud, et sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitada ühe ettevõtjana.

⁽⁴⁾ Ajavahemik, mille kestel abi andev ametiasutus saab võtta kohustuse abi andmiseks.

⁽⁵⁾ Määratakse kindlaks kooskõlas määruse artikli 2 punktiga 27.

⁽⁶⁾ NACE Rev.2 – Euroopa Ühenduse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator. Tavaliselt märgitakse sektor grupi tasandil.

⁽⁷⁾ Abikava korral: näidake abikava raames planeeritud eelarve aastane kogusumma või prognoositud saamata jääv aastane maksutulu kõigi abikava raamesse kuuluvate abimeetmete puhul.

⁽⁸⁾ Sihtotstarbelise üksikabi andmise korral: näidake abi kogusumma / kogu saamata jääv maksutulu.

⁽⁹⁾ Garantiide puhul näidake tagatavate laenude (maksimaalne) summa.

⁽¹⁰⁾ Vajaduse korral viide komisjoni otsusele, millega kiidetakse heaks brutotoetusekvivalendi arvutamise meetodika, kooskõlas määruse artikli 5 lõike 2 punktiga c.

II OSA

esitatakse komisjoni IT-rakenduse kaudu, nagu on ette nähtud artikliga 11

Näidake üldise grupierandi määruse säte, mille alusel abimeedet rakendatakse.

Esmane eesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär % või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (kogusumma)	VKEde boonused %	
Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ⁽¹⁾ (artikkel 14)	☐ Abikava	..... %	..... %	
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	..... %	..... %	
Regionaalne tegevusabi (artikkel 15)	☐ Kauba transpordikulud abikõlblikes piirkondades (artikli 15 lõike 2 punkt a)	..... %	..... %	
	☐ Täiendavad kulud äärepoolseimates piirkondades (artikli 15 lõike 2 punkt b)	..... %	..... %	
☐ Regionaalne linnaarengu abi (artikkel 16)		..... riigi vääringus	..... %	
☐ Abi VKEdele (artiklid 17, 18, 19–20)		..... %	..... %	
VKEdele rahastamisele juurdepääsuks antav abi (artiklid 21–22)	☐ Riskifinantseerimisabi (artikkel 21)	..... riigi vääringus	..... %	
	☐ Idufirmadele antav abi (artikkel 22)	..... riigi vääringus	..... %	
☐ Abi VKEdele keskenduvatele alternatiivsetele kauplemissplatvormidele (artikkel 23)		..... %; kui abi on idufirmale antava abi vormis: ..... riigi vääringus	..... %	
☐ Abi VKEdele nn luurekulude katmiseks (artikkel 24)		..... %	..... %	
Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antav abi (artiklid 25–30)	Teadus- ja arendusprojektidele antav abi (artikkel 25)	☐ Alusuuringud (artikli 25 lõike 2 punkt a)	..... %	..... %
		☐ Rakendusuuringud (artikli 25 lõike 2 punkt b)	..... %	..... %
		☐ Tootearendus (artikli 25 lõike 2 punkt c)	..... %	..... %
		☐ Teostatavusuuringud (artikli 25 lõike 2 punkt d)	..... %	..... %
	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi teadusuuringute taristutele (artikkel 26)		..... %	..... %
	☐ Innovatsiooniklastritele antav abi (artikkel 27)		..... %	..... %
	☐ VKEdele antav innovatsiooniabi (artikkel 28)		..... %	..... %

Esmane eesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär % või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (kogusumma)	VKEde boonused %
	☐ Protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooniks antav abi (artikkel 29)	..... %	..... %
	☐ Kalanduse ja vesiviljeluse sektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi (artikkel 30)	..... %	..... %
	☐ Koolitusabi (artikkel 31)	..... %	..... %
Ebasoodsas olukorras olevatele töötajatele ja puudega töötajatele antav abi (artiklid 32–35)	☐ Ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks palgatoetuste vormis antav abi (artikkel 32)	..... %	..... %
	☐ Puudega töötajate tööhõive jaoks palgatoetuste vormis antav abi (artikkel 33)	..... %	..... %
	☐ Abi, millega kompenseeritakse puudega töötajate tööhõive lisakulud (artikkel 34)	..... %	..... %
	☐ Abi ebasoodsas olukorras töötajate abistamiseks kantavate kulude jaoks (artikkel 35)	..... %	..... %
Keskkonnakaitseks antav abi (artiklid 36–49)	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi, mis võimaldab ettevõtjatel järgida liidu keskkonnakaitse normatiivides nõutust rangemaid normatiive või parandada keskkonnakaitset liidu normatiivide puudumisel (artikkel 36)	..... %	..... %
	☐ Liidu tulevaste normatiividega varaseks vastavusseviimiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 37)	..... %	..... %
	☐ Investeeringuteks ettenähtud abi energiatõhususe meetmete (artikkel 38)	..... %	..... %
	☐ Hoonete energiatõhususe projektidele antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 39)	..... riigi vääringus	..... %
	☐ Suure tõhususega koostootmisse tehtavateks investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 40)	..... %	..... %
	☐ Taastuvatest allikatest toodetud energia edendamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 41)	..... %	..... %
	☐ Taastuvatest allikatest toodetud elektrienergia edendamiseks ettenähtud tegevusabi (artikkel 42)	..... %	..... %
	☐ Tegevusabi taastuvatest allikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks väikekäitistes (artikkel 43)	..... %	..... %
	☐ Direktiivi 2003/96/EÜ kohaselt keskkonnamaksu vähenduste vormis antav abi (artikkel 44)	..... %	..... %
	☐ Saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 45)	..... %	..... %
	☐ Energiatõhusale kaugküttele ja -jahutusele antav investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 46)	..... %	..... %
	☐ Investment aid for waste recycling and re-utilisation (Art. 47)	..... %	..... %
	☐ Energiainfrastruktuuri investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 48)	..... %	..... %
☐ Keskkonnauuringuteks antav abi (artikkel 49)	..... %	..... %	

Esmane eesmärk – Üldeesmärgid (loetelu)	Eesmärgid (loetelu)	Abi ülemmäär % või maksimaalne aastane abisumma riigi vääringus (kogusumma)	VKEde boonused %
☐ Abikavad teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks (artikkel 50)	Abi ülemmäär	..... %	..... %
	Loodusõnnetuse liik	☐ maavärin ☐ laviin ☐ maalihe ☐ üleujutus ☐ tornaado ☐ orkaan ☐ vulkaanipurse ☐ metsapõleng	
	Loodusõnnetuse toimumise kuupäev	pp/kk/aaaa–pp/kk/aaaa	
☐ Sotsiaalabi äärealade elanike transpordiks (artikkel 51)		..... %	..... %
☐ Abi lairibataristule (artikkel 52)		..... riigi vääringus	..... %
☐ Kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks antav abi (artikkel 53)		..... %	..... %
☐ Audiovisuaalsete teoste abikavad (artikkel 54)			
		..... %	..... %
☐ Spordi- ja mitmetotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antav abi (artikkel 55)		..... %	..... %
☐ Kohaliku taristu investeeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 56)		..... %	..... %
⁽¹⁾ Kui abikava(de) raames antavale abile lisandub sihtotstarbeline regionaalabi, siis näidake abi osakaal nii abikava raames antava abi kui ka sihtotstarbelise abi puhul.			

III LISA

Teabe avaldamine artikli 9 lõike 1 kohaselt

Liikmesriigid loovad oma ülevaatlilikud riigiabi veebisaidid, kus tuleb avaldada artikli 9 lõikes 1 sätestatud teave sellisel viisil, mis tagab teabele lihtsa juurdepääsu. Teave avaldatakse (näiteks CSV- või XML-vormingus) tabeli vormis, mis võimaldab andmeid otsida, andmetest väljavõtet teha ja neid hõlpsasti internetis avaldada. Veebisaidile peavad ilma piiranguteta juurde pääsema kõik huvitatud isikud. Veebisaidile juurdepääsuks ei tohi nõuda kasutaja eelnevat registreerimist.

Iga antud abi kohta avaldatakse artikli 9 lõike 1 punkti c kohaselt järgmine teave.

- Abisaaja nimi
- Abisaaja tunnus
- Ettevõtja liik (VKE/suurettevõtja) abi andmise ajal
- Piirkond, kus abisaaja asub (NUTS 2. tasand ⁽¹⁾)
- Majandussektor NACE rühma tasandil ⁽²⁾
- Abi element (täissumma omavääringus ⁽³⁾)
- Abimeede ⁽⁴⁾ (toetus/intressitoetus, laen/tagasimakstav ettemakse/tagasimakstav toetus, garantii, maksusoodustus või -vabastus, riskifinantseerimine, muu (palun täpsustage))
- Abi andmise kuupäev:
- Abi eesmärk
- Abi andev asutus
- Artiklite 16 ja 21 kohaste kavade puhul volitatud üksuse nimi ja valitud finantsvahendajate nimed
- Abimeetme viide ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ NUTS — statistiliste territoriaalüksuste liigitus. Tavaliselt on märgitud 2. tasandi piirkond.

⁽²⁾ Nõukogu määrus (EMÜ), 9. oktoober 1990, Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse kohta (EÜT L 293, 24.10.1990, lk 1), mida on muudetud komisjoni 24. märtsi 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 761/93 (EÜT L 83, 3.4.1993, lk 1, ja parandustega, EÜT L 159, 11.7.1995, lk 31).

⁽³⁾ Brutotoetusekvivalent või riskifinantseerimiskava korral investeringu summa. Tegevusabi puhul võib esitada aastase abisumma abisaaja kohta. Maksustamiskavade ning artikli 16 (regionaalne linnaarenguabi) ja artikli 21 (riskifinantseerimisabi) kohaste kavade puhul võib summa esitada käesoleva määruse artikli 9 lõike 2 kohaste vahemikena.

⁽⁴⁾ Kui abi antakse mitme abimeetme kaudu, tuleb esitada abisumma iga meetme kohta eraldi.

⁽⁵⁾ Annab komisjon elektrooniliselt käesoleva määruse artikli 11 kohaselt.